

[digi]

Nr 15, juuli 2006 Hind 33 kr

Ajakiri+
CD-ROM=
33.-

MÄNGUMEE:
küsimustele vastab
uue „Splinter Cell“
mängu kunstiline
juht

**Esimesena Eestis: testime
ja hindame Sony uut
peegelkaamerat**

**Hobifotograafe on tabanud
petupiltide maania. [digi]
näitab, mis on *tilt-shift***

6 põnevat suvist
loodusmängu, mida saab
mängida GPS-vastuvõtjaga

TESTIS 10 HIIRT JA KLAVIATUURI

Järeleproovitud ja hinnatud:

- BenQ 2 ms mängurimonitor
- Creative Sleek MP3-mängija
- BenQ-Siemensi 3G-telefon
ja suur hulk muid vidinaid

HP soovitab: Windows® XP Professional

RÄNDA
KAUGEL. HOIA
SALADUSED LÄHEDAL.
SAANUD TAAS ISIKLIK ASI.

Turvaline kui seif, kuhu iganes tee sind ka ei viiks.

Intel® Centrino® mobiiltehnoloogiaga HP Compaq nc2400 Business Notebook. See ultrakerge sülearvuti, kaaluga alates 1,3 kg aitab sul töötada kolmel moel: näpujälje lugeja, Smart Card-lugeja ning sisseehitatud turvakiibi abil.

Ning seda kõike toetavad kogu sinu arvuti eluaaja jooksul meie konkurentsivõimelised parimad HP Total Care teenused.

Külasta aadressi hp.ee/personaalne, helista 681 3823 või külasta kohalikku edasimüüjat. Hinnad alates 26990 kr.

HP.EE/PERSONAALNE

© 2006 Hewlett Packard Development Company L. P. Kõik õigused kaitstud. Celeron, Celeron Inside, Centrino, Core Inside, Intel, Intel Core, Intel Inside, Intel SpeedStep, Intel Viiv, Intel Xeon, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Centrino logo, Intel logo ja Intel Inside logo on Intel Corporation'i Ameerika Ühendriikides ja teistes maades asuvate allüksuste kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid. Microsoft ja Windows Microsoft Corporation'i registreeritud kaubamärgid. Hinnad on tüüpilised edasimüüjate hinnad, sisaldavad makse ja võivad pärast reklaami ilmumist muutuda.

**42
SUPERTEST**

[digi] üritas leida parimat
hiire-klaviatuuri komplekti

VÄRSKE KRAAM

- Nintendo DS Lite** 12
Hea läks veel paremaks
- Sony otsib vaenlasi** 13
Üks lollus ajab teist taga
- Esimene Blu-ray sülearvuti** 16
See on ka Sony'lt, muide
- Üks-null** 19
Te ise nõuate seda!
- Naistekas** 22
Roosa ja pehme rubriik
- Persoon: Kuidas tehakse arvuti-
mängu?** 26
Intervjuerime uue
„Splinter Celli“ tegijat

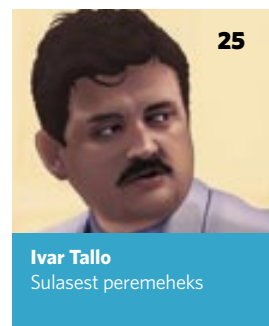

JÄRELE PROOVITUD

- Sony Alpha A100** 28
Sony uus peegelkaamera
- ML N710** 30
MicroLinki kahetuumaline
sülearvuti

- Creative Zen Sleek Photo** 32
Nad proovivad ikka veel
- Toshiba Satellite L100-120** 33
Eesti odavaim kahetuumaline
sülearvuti
- Philips VOIP321** 34
Skype ja Elion saavad sõbraks
- BenQ FP93GX** 35
2 ms mängurimonitor
- Zepto Znote 6214W** 36
Midagi sellist me
olemegi otsinud!
- Benq-Siemens EF81** 37
Kuidas uue firma uus
telefon ka on?
- Acer Aspire 5502ZWXMi** 39
Acer teeb head tööd
- Samsung 244T** 40
Läbi aegade kalleim
monitor [digi] testis
- MSI Star Mouse BM100** 41
Hiir ei pea olema Logitech

KOLUMNISTID

50
Sammud taevaste õpetuste kohaselt
 Suvi on õues müttamiseks, aga meie teeme seda digiajastule kohaselt

Petufotod 3 minutiga **56**
 Mis on *tilt-shift* fotod ja kuidas neid kodus tarkvaraga ise teha?

MÄNGURUBRIIK PLAY

Hitman Blood Money **60**
 Palgamõrvari põnev elu

Scratches **63**
 Kõhe seiklus kummalises majas

FIFA World Cup Germany 2006 **64**
 Realiseeri soov ise maailmameister olla!

[2]: Sombreodega märulid **68**
 Pilgu all „Desperados 2: Cooper's Revenge“ ja „Total Overdose“

[2]: Getomärulid **69**
 „25 to Life“ ning „Crime Life: Gang Wars“ pätimaailma telgitaguseid tutvustamas

Ice Age 2: The Meltdown (PS2) **70**
 Hiljutise animatsiooni põhjal valminud lastekas

Onimusha: Dawn of Dreams (PS2) **71**
 Kollihakkimise järjekordne suurepärase osa

Uudised + [mängumäng] **72**
 Pole vist küsimust, mis siin on?

Tulekul **73**
 Arvutimängude ajakava

Ostujuht **74**
Digidoktor **76**
Kuulame ja vaatame **78**
Saabunud post **80**
Kaaretüdruk **82**

66
Perfect Dark Zero (Xbox 360)
 Kas on ikka nii hea kui haibitakse?

Suveks kontorist välja!

15.4" **WiFi**
WXGA ekraan

**Sülearvuti Fujitsu-Siemens
AMILO L1310G**

Protsessor Intel® Celeron M370, mälu 1024 MB, kõvaketas 100 GB, 15,4" WXGA ekraan (1280×800 px) 4:1 mälukaardilugeja, DL DVD±RW±R seade, Windows XP Home.

**FUJITSU
COMPUTERS
SIEMENS**
12999.-
Kuumakse alates 369.-

Järelmaksu aastaintress 11.9%.

15.4" **WiFi**
WXGA ekraan

**Sülearvuti HP Pavilion
DV4327**

Protsessor Intel Pentium M 725A, 15.4" WXGA ekraan, 512 MB mälu, 80 GB kõvaketas, DVD-kirjutaja, WIFI, kaardilugeja, pult, XP Home.

hp
14999.-
Kuumakse alates 424.-

**Järelmaksu
aastaintress 11.9%.**

15.4" **WiFi**
WXGA ekraan

**Sülearvuti Fujitsu-Siemens
AMILO A1650G**

Protsessor AMD Turion ML32 (1.8 GHz), 15.4" WXGA (1280×800 px) ekraan, 512 MB mälu, 80 GB kõvaketas, DL DVD-RW seade, WIFI, XP Home.

**FUJITSU
COMPUTERS
SIEMENS**
11999.-
Kuumakse alates 339.-

**Järelmaksu
aastaintress 11.9%.**

15" **WiFi**
XGA ekraan

**Sülearvuti Fujitsu-Siemens
AMILO PRO V2030**

Protsessor Intel celeron M370 1,5 GHz, 15" XGA (1024×768 px) ekraan, 512 MB mälu, 40 GB kõvaketas, DVD-DL kirjutaja, WIFI, XP Home.

**FUJITSU
COMPUTERS
SIEMENS**
9500.-
Kuumakse alates 278.-

**Järelmaksu
aastaintress 11.9%.**

Suurima valiku sülearvuteid leiad PlussMiinuse ja Euronicsi kauplustest.
Kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad: www.plussmiinus.ee ja www.euronics.ee
Pakkumised kehtivad kuni 31.07.2006.

Tere, mina olen Sven

• Mina olen Sven ja ma olen [digi] toimetaja. Need üksikud teie seast, kes vahel ka artiklite all autorite nimesid vaatavad, ilmselt mind nimepidi juba tunnevad. Sellest kuust alates olen ma aga toimetuse pärisliige ja mind hakkab ajakirja veergudel sagedamini kohtama. Ah et mida ma tegema hakkakan? Eks natuke kõike, alates iga uue numbri jaoks uudiste otsimisest ja teemade väljanuputamisest kuni riist- ja tarkvara testimiseni ning sellest kirjutamiseni.

Olles olnud viimased 16 aastat nii või teisiti arvutitega seotud ja selle aja jooksul arutul hulgal kõikvõimalikku iseäralikku arvutikraami kasutanud, pole ma ikka veel suutnud lahti saada vaimustusest, mida uute vidinate nägemine minus tekitab. „Parim viis kiusatusest vabaneda on sellele järgi anda,“ ütles Oscar Wilde ja tal oli tuline õigus. Kui tehnikaõhin üle ei taha minna, tuleb see kuidagi kasulikult tööle rakendada. Näiteks [digi] heaks töötades.

Mobiilide ja pleierite võrdlemise jätan heameelega teistele, küll aga kavatsen kanda hoolt selle eest, et tehnikavidinate vahele ikka aeg-ajalt ka tarkvarajuttu eksiks. Poliitikast ma ei kirjuta ja kinnisvaraturu seisu ei aruta, kui need kuidagi just tehnoloogiaga ei seostu. Luban kindlasti aga veel ühte pragmaatilist filtrit [digi] niigi tihedale uudiste- ja arvustusesõelale. Mitu pead on ikka mitu pead ja ehk õnnestub meil nüüd ühe inimese võrra rohkem ideid genereerida ja ajakirja kaante vahele saada. Mis ja kuidas aga täpsemalt, seda peate juba ise järgmistest numbritest lugema.

[d] SVEN VAHAR, TOIMETAJA

[digi]

- Address: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetaja

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Fotograaf

Egert Kamenik

egert.kamenik@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Martin Mets

Kolumnistid

Peeter Marvet, Kristjan Otsmann

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Ajakirja makett **Siim Saidla**

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tellimine

• telefonil 661 6186

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

<http://www.telli.ee>

Tellimishind 299 krooni
aastas. Otsekorraldusega
25 krooni kuus.

Reklaam

Indrek Ülesoo

tel 660 9360; 529 4960

indrek.ulesoo@presshouse.ee

Foto: **Egert Kamenik**
Meik: **Mammu**
Klaviatuur: **Mikromaailm**
Võttepaik: **Status Club**

Vaadata on palju. Aga vahepeal võib puhata ka

Iga nädal loosib odavlennufirma FlyNordic Naistelehe tellijate vahel välja TASUTA edasi-tagasi lennupiletid kahele Stockholmi

Foto: Ulf Hinds © Stockholm Visitors Board

Odavlennuga Rootsi!

Hind Tallinnast Stockholmi alates 550 kr
Vaata lähemalt: www.flynordic.com

Kampania kestab 7. juunist 26. juulini.

Loosimised toimuvad igal kolmapäeval, võitja nime teatame sama nädala Naistelehes. Iga nädal saab üks Naistelehe tellija kaks tasuta lennupiletit Tallinnast Stockholmi ja tagasi. FlyNordic tasub ka lennujaamamaksud. Lennu aja saab tellija ise valida kõigi enne 31. augustit toimuvate FlyNordicu lendude seast, millel on vabu kohti. Naistelehe tellimus maksab 450 kr aastas, otsekorraldusega 36 kr kuus.

Et loosimises osaleda, vormista Naistelehe aastatellimus või otsekorraldusleping:

- helista 661 6186
- mine kodulehele www.telli.ee
- saada e-kiri levi@presshouse.ee

Naisteleht

Juuli 2006, plaat nr 15

Sensible Soccer 2006

• Nende ridade kirjutamise ajal on jalgpalli maailmameistri-võistlused Saksamaa kaheteistkümnel staadionil täies hoos. Ja nõnda ei tekkinud erilist küsimust juulikuu [digi] kaaneplaadile demo valimisel. Plaadile pääses alles mõned nädalad tagasi täisversioonina ilmunud „Sensible Soccer 2006“ demo.

SS06 on loomulikult jalgpallimäng ja legendaarse „Sensible Soccer“ sarja kauaoodatud uusversioon.

Demos saab mängija valida, kas võistled Inglismaa või Argentiina meeskonna eest.

Mängida pole raske – kasutusel on üksikud nupud, ja pilt, mida ekraanilt näeb, pole tavaline. Niigi multifilmiliku välimusega mängupallurid on koomiliselt hiiglaslike peadega. Nii et levitaja Codemasters ja tegija Kuju mäng pole mitte ainult lihtne, vaid ka humoorikas, omapärane ning mitte suurte arvutinõudmistega. Ning eelkõige on talle vasakult ja paremalt kiitust toonud imeline lihtsus ja mängitavus, kus teadusliku täpsusega simulatsioon on asendatud süütu lõbuga.

[NÕUDMISED]

Protsessor: 1,4 GHz

Mälu: 256 MB

Videokaart:

64 MB mäluga,
DirecX 9 toega

Kuidas filmida sõda?

• Mai alguses käisid filmimehed eel-Ernal katsetamas. Käisid katsetamas õige mitut asja ja elu-olu, eelkõige aga iseenast ja teiseks tehnikat. Varemalt ei olnud võimalust kõikide nende aastate jooksul saada n-õ sisemist materjali sellistest sõjalistest retkedest, sest kaamera on lisakoormuseks, mida ränkadele teekondadele eriti kaasa võeta ei taheta. Meid huvitas, milline on reaalselt tavalise digivideopildi (DV) ja kõrgresolutsioonis pildi (HDV) kvaliteedivahe ning plaadile oleme seekord pannud kahe erineva kaameraga videoülesvõtted, et saate ise võrrelda.

Eesti filmimeeste võistkonnal oli kaasas kaks Sony toodetud kaamerat, üks DV ja teine HDV (*High Definition Video*). Esimene selline päris seebikarbis ja teine juba kaasajastatum versioon, kuid laiadele rahvahulka-dele mõeldud HDV formaadis käsikaamera.

Vanade „seebikatega“ on see rõõm, et neid pole ühtäkki isegi kahju siduda teibiga relva külge, sest võistlussituatsioonis pole ju mahti läbi visiiri vaadata. Pilt tuleb hüplikum, kuid seda reaalsem ehk just nii see inim-silm ju tegelikult näeb.

Kui vaadata erinevate kaameratega filmitut väikeses või

kokkupigistatud formaadist ja arvatist, siis inimene piltidel/filmitul vahet ei teeks. Selles versioonis on veel segatud natuke kaadreid vanast Tallinnfilmi filmist „Inimesed sõdurisinelis“, et omakorda juhtida tähelepänu montaaži suurepärasele võimalustele. Tegelik selgus pildikvaliteedis tuleb lagedale suurtel pindadel. Kui lasta pilt läbi projektori DV ja HDVga filmitu kas või 3x4 m suurusega ekraanile, näeme juba erinevust pildis, kus DV muutub justkui akvarellitaoliseks ja laialivenitatuks ning külmaks, kuid HDV pilt jääb ikka päris ilusaks ja sügavaks.

Siinkohal ongi materjalideks lisatud sarnastes situatsioonides filmitud kaadrid erinevates formaatides. HDV puhul on pikema klipi vaatamine tavaarvutis juba keeruline, sest tegelikult vajab see formaat raua tuge. DV-ga ei tohiks eriti probleeme tekkida, peasi et vastav fail on kopeeritud algselt arvutisse (failide puhul sama ka HDV puhul) – lihtsalt andmevahetuskiiirus DV formaadi jaoks pole ka CD- või DVD-lugejatel piisav.

[digi]

Juuli 2006 | Number 15

Sensible Soccer 2006

Lihntne ja lõbus jalgpallimäng

Opera 9

Uuenduslik veebibrauser

Eesti filmimehed

eel-Ernal
Kuidas filmida HD-sõda?

E-demokraatia

konverentsi helifailid
Olukorras e-riigis

© Presshouse OÜ
Mees müüa ajakirjast eraldi.

Opera 9

• Firefoxi kõrval teise populaarse tasuta brauseri Opera versioon 9 on viimaks valmis. Kui juba eelmine, 8.5 versioon oli päris hea, siis uus Opera on veelgi parem. Mida head Opera on pakku?

Konkurentsituul parim reklaamitõkesti, mida on märksa mugavam kasutada kui Firefox'i Adblocki: kõik blokeeritavad elemendid on kenasti visuaalselt eristatavad, ainult kliki need surnuks.

Uues Operas on ka sisseehitatud BitTorrenti klient. Ei ole mingit jahmerdamist eraldi rakendusega, kui sa lihtsalt aeg-ajalt tahad mõnd faili kätte

saada. Samuti leiab temast võimaluse kopeerida veebist teksti märkmeisse ning neid siis hiljem sobival ajal üle vaadata. Leidsid veebist midagi, mida tahaksid säilitada (asutuse telefonumber, kellegi e-posti aadress või lihtsalt huvitav lõik), aga sul pole aega või võimalust seda kohe üles kirjutada ning tekstiredaktorisse ka kopeerida ei viitsi? Kopeeri tekst Opera märkmeisse ja loe hiljem.

Veel ühe uuendusena on Operasse tee leidnud lõbusad, kasulikud või niisama ilusad vidinad, mis aitavad igavust peletada (sudoku, tetris, male) või on niisama abiks (kalender,

erisümbolite tabelid).

Ahjaa, ja erinevalt Internet Explorerist ja Firefoxist on Opera võimeline kõiki oma seadistusi hoidma ühes kataloogis koos. Vali installimise ajal „Custom“ ja seejärel märgi linnukesega „Only a single pro-

E-demokraatia konverentsi heliklipid

• Kuna ekraaniviisorite tegija Peeter Marvet peab väikest suvepuhkust, paneme seekord plaadile tema tehtud heliklipid Tallinnas juuni alguses toimunud e-demokraatia konverentsilt, mille esinejad olid väga nimekad ning sisu äärmiselt huvitav. Kui sulle tundub, et sa võiksid teada natukene sellest, mis seis on meil e-riigiga ning kuhu oleme liikumas, siis kuula ja mõtle kaasa. Muide, väga popp on oma MP3-mängijast suvel rannas lesides just tarku mõtteid kuulata. Ausalt.

file for all users“ ja edaspidi võid seda kataloogi, kuhu Opera installisid, tõsta mälu-pulgale, viia teise arvutisse või lihtsalt pärast Windowsi üleinstalli taastada ning kõik su seadistused on endiselt olemas.

for your
precious moments

Parim pakkumine!

8990.-

Fotosõber — terita nüüd silmi, sest sellist pakkumist pole sulle veel tehtud. Viimase peal digipeegelkaamera **Pentax *ist DL** võib sinu omaks saada enneolematult hea hinnaga. 6.1 megapiksliit, kiire autofookus, 16 segmendiline valgusmõõtmine ning lisaks kaasa 18-55mm Pentaxi objektiiv. Pole muud kui kiiruga Photopointi!

*istDL

Photo Point

Tasuta
infotelefon:

800-FOTO www.photopoint.ee

**Photopoint
Ülemiste Keskus**

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud: E-P 10-21
Telefon: 603 4726

**Photopoint
Pärnu mnt**

Tallinn, Pärnu mnt 139
Avatud: E-R 10-20, L 10-18
Telefon: 655 0651

**Photopoint
Lõunakeskus**

Tartu, Ringtee 75
Avatud: E-P 9-21
Telefon: 731 5626

**Photopoint
Tartu Kaubamaja**

Tartu, Riia1
Avatud: E-L 9-21, P 9-18
Telefon: 731 4828

**Photopoint
Eeden**

Tartu, Kalda tee 1c
Avatud: E-P 10-22
Telefon: 742 7868

**Photopoint
AG Kaubamaja**

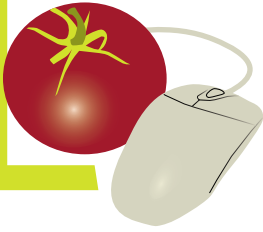
Jõgeva, Suur 5
Avatud: E-R 9-18, L 9-16
Telefon: 772 3185

**Photopoint
Astri**

Narva, Tallinna mnt 41
Avatud: E-P 10-21
Telefon: 356 3351

Äärske kraam

> Nintendo DS Lite on kohal! **LK 12** > Sony otsib vaenlasi **13** > Esimene Blu-ray sülearvuti väljas **LK 16** > Igipopulaarne rubriik „Üks-null“ jätkab pidurdamatus hoos **LK 19**

Odav 3G ootab ukse taga

• Üksteise järel hakkavad mobiilitootjad müüki tooma ka odavama hinnaklassi 3G-telefone ja Nokia astus oma 6151 välja kuulutamisega selle poole päris suure sammu. 6151 on lihtne 3G-telefon, mille peamine võlu seisnebki kiire mobiilse andmesideühenduse võimaldamises. Tal on peal 1,3megapikseline kaamera, Bluetooth, 30 MB mälu ja microSD mälukaardi

pesa, FM-raadio ning see kõik on pakendatud Nokia Series 40 kasutajaliidesesse.

Telefon kaalub 98 grammi, kõneaega on GSM-võrgus kuni 4,5 tundi ja 3G-võrgus kuni 3,5 tundi ning ooteaega lausa kuni kümme päeva. Telefoni värvivalik on aga väga lai, näiteks võib teda osta pärlivalges, oranžis, helesinses ja rohelises korpuses. Nagu

ka pildilt näha, ei ole disain midagi erilist, aga hinnaks pakub Nokia 280 eurot, mis koos maksude lisamisega tähendab Eestis ilmselt letihinda 4000 ja 4500 krooni vahele, mis on umbes tuhat krooni vähem praegu müügil olevate 3G-telefonide hinnast. Tõelise massituru jaoks oleks 3G-telefonide hinnad vaja veel vähemalt tuhande krooni võrra allapoole tuua.

**JÜRI
KALJUNDI**

[VEEBIVAATLUS]

● Viimase poolaasta vaimustuseks Internetis on saanud hiiglaslikud paljude osalejatega *online*-mängud ja virtuaalkeskonnad kümnete miljonite kasutajatega.

Avataridel põhinevatest virtuaalmaailmadest on tuntuim Second Life (www.secondlife.com). Seal on võimalik osta oma maatükk, ehitada maja ja seda kõike edasi arendada. Meelelahutuseks saab seal mängida ja teistega niisama suhelda. Keskonnast leiab nii kasiinod, tantsuklubid, kinod, vampiirilosid kui ka kosmoselaevad. Sealsetes virtuaal-tubades on juba korraldatud menübändide uute plaatide esitlusi ning kohtumisi kuulsustega. Huvitavaimaks omaduseks on Second Life'is aga oma raha ja majandus, mis võimaldavad luua seal oma ärisid ja nendega sealsete Linden dollareid teenida. Kes teeb seal tätoveeringuid, kes on detektiiv, puudu pole kinnisvaravahendus ega ihukaitsjad. Üks Second Life mängija, Saksamaal elav hiinlane kasutajanimel Anshe Chung, omab seal keskkonnas virtuaalset maad ja raha näiteks üle 250 000 pärisdollari eest.

Eestis on suurimaks graafiliseks virtuaalkeskonnaks Starchat (www.starchat.ee). Kasutajate arv ulatub selles jututubade labürintis 25 000ni. Enamus tegevusi on ka seal tasuta, alates oma kasutaja aktiveerimisest, pükside ja särgi selgaostmisest toa sisustamiseni.

Totaalne muutumine: Nintendo DS Lite

● Nintendo tõi enne jaanipäeva Euroopas müügile uuendatud versiooni oma ülipulaarsest kaasaskantavast mängukonsoolist DS, nüüd nimega DS Lite, mis teeb niigi hea DSi veel palju paremaks. USAs igatahes haaravad ostjad teda lennult, sest Lite näeb esiteks oma valges korpuses vanast DSist palju parem välja (vana DSi testijad kurtsid, et konsool näeb välja nagu odav mänguasi), kuid teiselt poolt on ka väiksem ning saanud mitmeid tehnilisi uuendusi. Uued kolmetollised

ekraanid on vanadest palju eredamad ja testijad ütlevad, et uutelt ekraanidelt paistavad ka vanadest DSi mängudest välja detailid, mille olemasolust neil enne aimugi ei olnud. Sisemuselt on kaks konsooli peaaegu ühesugused ning DS Lite'iga saab loomulikult mängida ka kõiki DSile mõeldud mängu. [digi] trükkimineku ajaks ei olnud DS Lite veel Eestisse jõudnud, kuid testime teda esimesel võimalusel ja anname oma hinnangu.

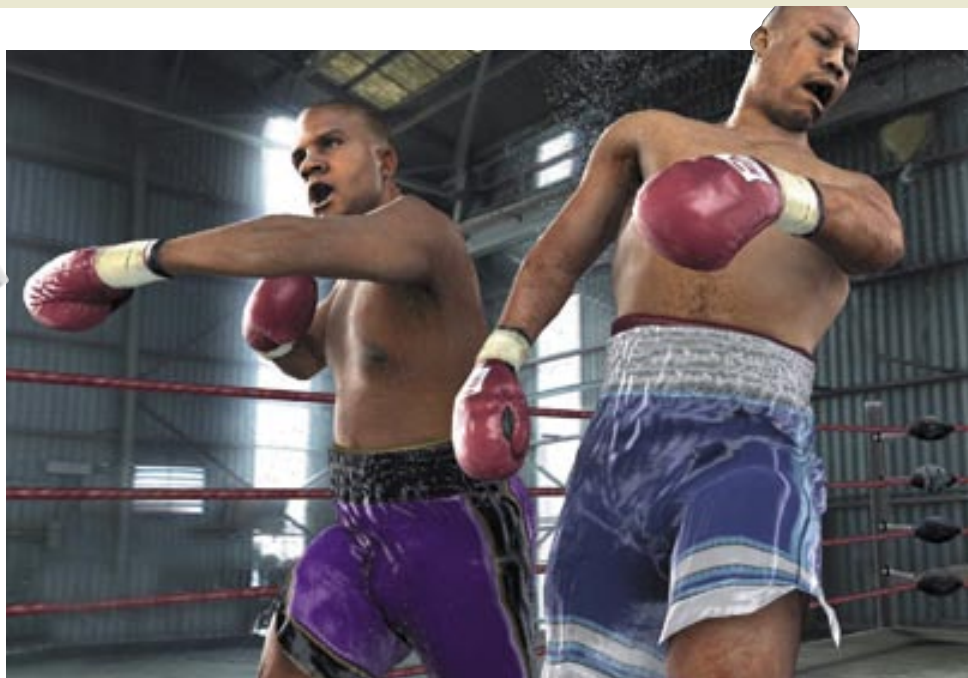
Elioni DigiTV-s nüüd teemapaketid

● Elion lisas DigiTV senisele 40 telekanalile veel rohkem kui 30 uut, et suvi ei läheks luhta, vaid mööduks viljakalt teleri ees. Uued kanalid on jagatud kuude lisatasu eest ostetavasse teemapaketti: uudiste, slaavi, meelelahutuse, muusika, laste ning

teaduse- ja kultuuri. Teemapaketid maksavad 15–75 krooni kuus. Alates 1. juulist lisandub 50 krooni kuus maksev spordi teemapakett ja 99 krooni kuus maksev Viasati teemapakett. Teemapakette saab tellida ja vahetada Elioni e-teeninduse kaudu ning

tellitud paketid aktiveeritakse ühe tunni jooksul. Sügisest lubab Elion hakata DigiTV klientidele pakkuma üle võrgu videolaenutust ehk *video on demand*'i, läbi mille saab endale vaatamiseks tellida nii eesti- kui ka välismaiseid filme ja saateid.

TERMOMEETER

50°

Räägime eesti keelt

Elagu Google! Maaailma parim veebipõhine e-post Gmail on nüüd eestikeelne ja väga mõnusalts tõlgitud ka.

30°

Internet ka maale

Euroopa Komisjon võttis eesmärgiks suurendada kiire interneti püsüühendusega kaetust 90 protsendini territooriumist aastaks 2010.

15°

Google jahaneb

Vanasti läksid kõik iga Google'i pisikesse pressi-teate peale elevile. Nüüd on nende veebipõhist tabelarvutust tabanud üsna jahe vastuvõtt ja ka Flickr'i konkurent Picasa Web Albums pole midagi erilist.

-50°

Origami on katastroof

Microsofti ja Inteli kevadel välja kuulutatud pisiarvutid ehk Origamid on mõõdetamatu katastroof. Kallid, rasked, ebamugavad kasutada, akud ei pea vastu. Suur projekt läks aia taha.

Sony otsib vaenlasi

• Sony käib väga õhukesel jääl. Paljudele hinge läinud Sony Computer Entertainment'i juhi Phil Harrisoni väljaütlemised on suht tühised juba (nimelt: „Sony ei kopeerinud Nintendolt käeliigutamise süsteemi, ja loll oleks üldse mõelda, et Sony seda teeks“, „PC-d pole pärast PS3 ilmumist enam üldse vaja, sest viimane on arvuti eest“ – solvang arvutiaustajatele).

Esiteks. Pärast pikki kohtuvaidlusi Immersioniga on Sony olnud kohustatud maksma Immersionile üle 90 miljoni USA dollari (ja see number kasvab pidevalt läbimüügi arvelt), sest Sony ei taha tunnista-da, et Immersion patenteeris ammu enne PlayStation 2 vibratsioonitehnoloogia ja nii on Sony rikkunud 16 patendiõigust. Tõenäoliselt see vastasseis sundis Sony PS3 puldilt vibra eemaldama, kuigi ametlikult on väidetud, et vibra enam ei mahtunud, olnuks segav või et seda pole enam vaja käeliigutus-

tele reageeriva puldi tõttu. Selle otsuse/seletuste peale on jällegi paljud „böö“ tegema hakanud.

Siis veel. Sony Computer Entertainment'i president Ken Kutaragi teatas, et arvatavasti tuleb tulevikus veel erinevate konfiguratsioonidega PS3sid. Näiteks enama

mäluga, paremate Cell-kiipidega. Ja võimalik, et saab ka ise uuendusi tegema hakata. Üldiselt – tehakse kõik, et mängureid (ja ka mängutegijaid, kes peavad igat võimalust ära kasutama) segadusse ajada, et poleks lugu nii lihtne, et võta konsool ja mängi. Mis puutub Celli, siis vahelduseks hea uudisena teatati, et 2007. aastal peaks Cell 90 nm tehnoloogialt 65 nm üle minema, mis toob kaasa odavamad hinnad, suurema kasuteguri jne.

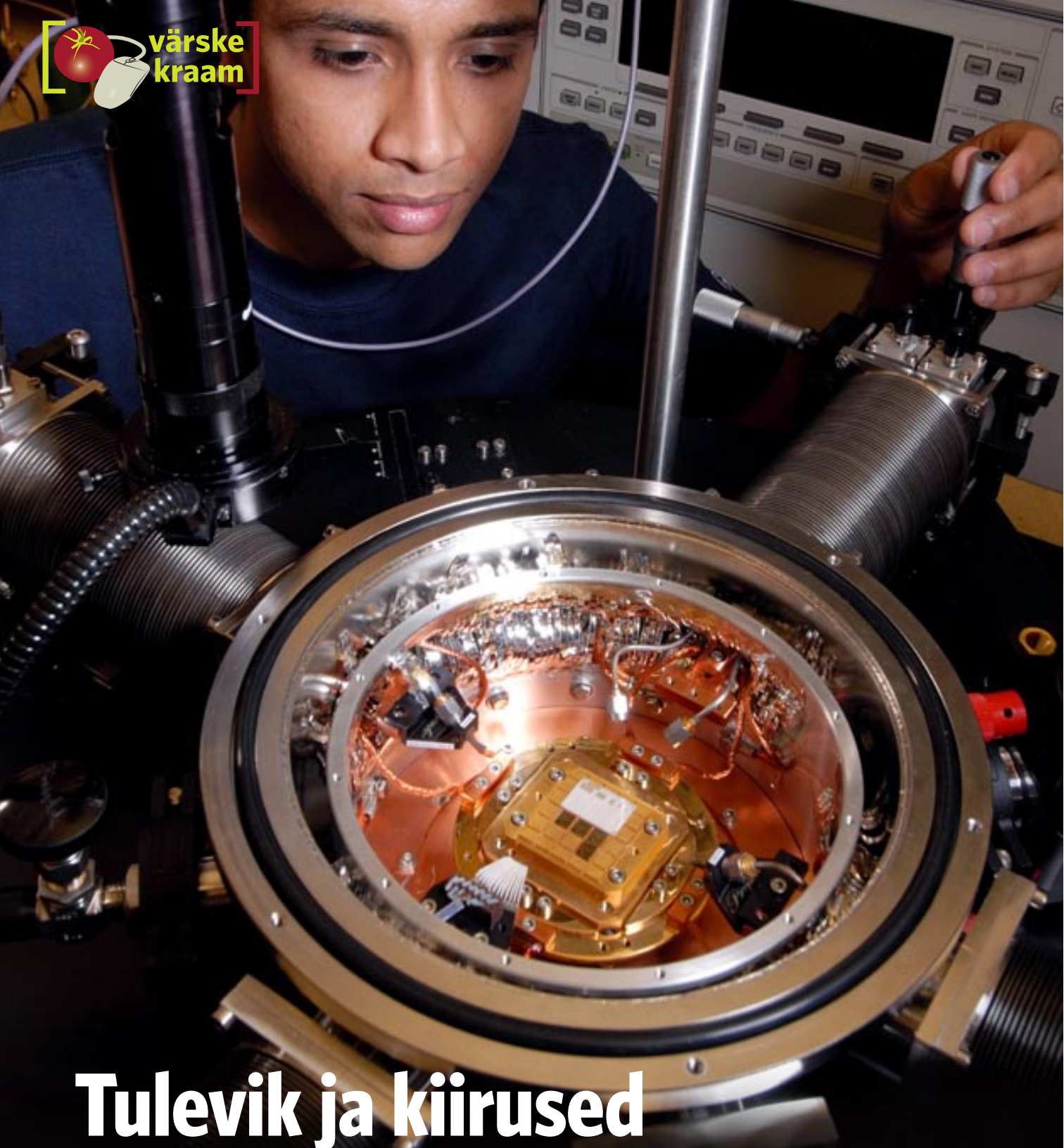
Ja kolmandaks kännuks: vaadake pilti. See ei ole võltsing. Juuni keskpaigas demos Sony oma PS3-e ja pulti, millele oli „Select“ asemel kirjutatud „Serect“.

Orkut ussitab

• Ettevaatust kõik Orkuti-kasutajad! Agaralt on levima hakanud ussviirus MW.Orc, mis on suuteline ka su isiklikke andmeid varastama. Uss kirjutab su *scrapbook*'i teate, jätab lingi ja ootab, et sa sellele vaju-

taksid. Kui vajutad, näidatakse sulle portugali keelset teadet ja halvemal juhul käivitataksegi ussviirus. Seejärel saadab ussviirus sinu arvutist leitud isiklikud andmed e-postiga oma loojatele. Ja veel – meil on totaalset kõrini edasisaadeta-

vatest kettkirjadest, mis hoiatavad, et meie Orkuti-konto pannakse kohe kinni, kui me seda kirja veel omakorda kõigile oma tuttavatele edasi ei saada. Sellised kirjad on nii rumal nali, et paistavad kilomeetri kaugusele ära, aga mõni ikka ei saa aru.

Tulevik ja kiirused

● Kindlasti on [digi] lugejate hulgas palju arvuti ülekiirendamisega tegelevat rahvast. Ei soovi küll teie 4 GHz saavutusi maha teha, kuid kahjuks pole teil midagi vastu panna 500 GHz protsessorile. Selline kiirus on täitsa saavutatud, kuid mitte just tavalise lauaarvuti protsessoriga. IBM ja Georgia Tech teevad katsetusi leidmaks ränil põhinevate protsessorite piire. 500 GHz piiri allutanud protsessor oli räni-germaaniumi (SiGe) kooslusega, viimane on lisatud parema jõudluse ja väiksema voolutarbe saavutamiseks. Aga germaanium tõstab ka hinda.

500 GHz saamine pole just lihtne. Toatemperatuuril töötab testprotsessor „ainult“ 350 GHz peal (350 miljardit tehet

sekundis). Mida külmemaks keskkond läheb, seda naerusemaks kiirendajate nägu läheneb (nagu pildil oleva üliõpilase nägu Atlantas Elektroonikakeskuses). Välise 233kraadise külmuse juures poleks inimesest enam naeratajat (-273,15 Celsiust on absoluutne nulltemperatuur), kuid kõnealune olev protsessor saab siis alles oma 500 sisse. Kui juhuslikult vedelat heeliumit nii külma keskkonna loomiseks pole, võid ka sellise temperatuuri saamiseks avakosmosesse minna, et oma katsetusi teha. [digi] ei poolda siiski kumbagi ideed, las midagi jääda ka teadlaste katsetada, eriti kui nad edust kannustatuna nüüd 1 teraherti jahtima asusid.

Philipsilt Nano- murdja

● Apple iPodi murdmine käib mitmel rindel korraga, nüüd on Philips valmis saanud piskese *flash*-määlul põhineva MP3-mängija, mis näitajate poolest konkureerib otseselt iPod Nanoga. SA9200-l on 2 GB mälu, puuetundlikud nupud ja aku kestab kuni 14 tundi. Hind Eestis peaks jääma 2500 ja 3000 krooni vahele.

Windowsile uued turvapaigad

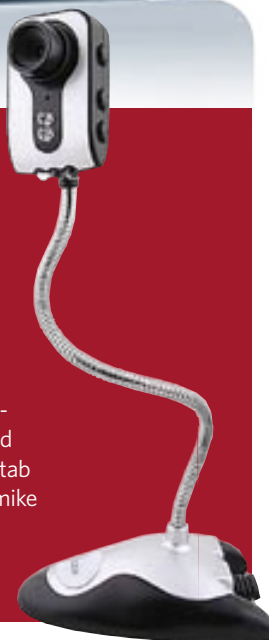
● Microsoft lasi juunis välja viimaste aegade kõige olulisema ja suurema turvauuenduse Windowsile, lappides 21 erineva ohuastmega auku ning [digi] soovib tungivalt kõigil kohe aadressile windowsupdate.microsoft.com ära käia ja üle kontrollida, kas uuendused on ikka installitud.

Uuendustest kaheksa on kriitilise tähtsusega ehk väga ohtlike aukude paigad, ent ka ülejäänud on kahtlemata olulised. Üks tähtsamaid uusi paiku kõrvaldab probleemi Microsoft Wordi tekstiredaktoris, mis lubas arvutitesse troojalasi istutada. Vaata ka www.arvutikaitse.ee

Pimedus ei peida sind enam

● Kas on tihti vaja veebikaamerat pimedas kasutada? Meeldib interneti vahendusel öiseid lobisemiseid korraldada samal ajal kaaslast nühes? QCam 1,3megapiksline CCD USB kaamera peaks abiks olema. Peale kolme valgustusLEDi on sellel ka kaks infrapuna LEDi pimedas nägemiseks. Suurimaks resolutsiooniks annab kaamera 1280x1024. Mikrofon on sisse ehitatud ja *headset*'i saab komplektiga kaasa. Töötab Windowsitega alates 98 SE-st ning enamike levinud suhtlustarkvaradega. Ostukirge saab rahuldada www.usbgeek.com saidil 35 USA dollari eest.

Kaua peab ootama?

● Mõned MP3-mängijate tootjad võiks välja tulla päikesepatereidega varustatud mudelitega. Adalalt peaks tulema ainult päikesepatereiga mängija. MSI-l ainult sellest arvatavasti ei piisa, et mängijast piiksu välja meelitada ja vähemalt esialgu on tal need peal lihtsalt akule lisaja juurde andmisega. Prototüüpide ideed on aga head ja ehk leiavad laiemat kasutust.

✓ Veebimajutus / Hosting

Ärikliendile: Standard pakett 5,1 GB | 45 e-posti | 5 lisadomeeni

✓ Domeenide registreerimine

.eu - 290 kr | .ee - tasuta | .com - 130 kr

Vaikus tuleb Rootsist

● Maailm on liiga mürrarikas ning sellest on nüüd aru saanud ka rootslased. Võib-olla nad sattusid New Yorki või Londonisse või Tallinna teedeehituspiirkonda, aga igatahes on Rootsi firma Jay's välja toonud uued d-Jays kõrvaklapid, mis firma väitel blokeerivad umbes 90% välismürast. Shure klappide võidukäiguga on kõrva sisse käivad ja välismüra blokeerivad klappid väga moodi läinud ning kogemus on näidanud, et vähemalt Shure klappidega saab küll öndsat vaikusust nautida. Võrreldes Shuredega on d-Jays klappid ka mitu korda odavamad, hind jääb 1000 ja 1500 krooni vahele ning saadaval on nad nii mustade kui ka valgetena.

Esimene Blu-ray sülearvuti valmis

● Uus DVD-põlvkond on siiski ukse taga, kuigi vahepealsed tootetestid ja uudised HD DVD ja Blu-ray kohta olid pisut murettekitavad. Sony on valmis saanud esimese sülearvuti ehk VAIO AR-seeria, milles on sees *double layer* Blu-ray kirjutaja. Sellised plaadid mahutavad kuni 50 GB jagu infot, mis tähendab näiteks 4 tundi kõrgresolutsioonis videot või 20 tundi tavalist videot ning on kõrgresolutsioonis video saabumise ajastul möödapääsmatuks andmekandjaks. Ka muude näitajate poolest on VAIO igati tippklass: ekraanid on 17-tollised WideUltraXGA loomuliku resolutsiooniga 1920x1200 pikslit ning osadel mudelitel on

peal ka kahe lambi tehnoloogia, mis peaks Sony kinnitusel ekraani kontrasti ja heledust oluliselt parandama.

Arvutitel on peal ka HDMI-väljundid ning VAIOdele kohaselt on disain eriline ja esmaklassiline. Protsessoritena on loomulikult kasutusel Inteli Core Duo'd, graafikakaartina NVIDIA GeForce'id, kõvaketaste suurused on kuni 200 GB. Samuti on arvutitesse sisse ehitatud analoog- ja digitaalne teletüüner (DVB-T), operatsioonisüsteemina on kasutusel Windows Media Center Edition. Kõlab hästi, aga VAIOde hindu teades ei tasu esialgu väga eelile minna.

iPodiga kalu toitma

● Nüüd kui suvi käes, on igasugused veekindlad asjad rannas oma kohta tõestamas. H2O Audiol (kes ennegi väljapaistvaid asju teinud, vaata h2oaudio.com) on valminud nüüd veekindlad kedad

iPodidele. iPod Video, iPod Nano, iPod Shuffle, iPod Mini ja ka neljanda põlvkonna iPod võivad nüüd koos omanikuga turvaliselt kolme meetri sügavusele sukelduma minna. Hind on valukoht. iPod Video kest maksab 90 USA dollarit.

Microsofti veebikaamerad

● Microsoft tuli turule uue Lifecam-seeria veebikaameratega. Uued USB-kaamerad pakuvad *High Definition* pilditegemist kõikidel mudelitel ja osadel ka HD-videoedastust. Tarkvara poolt lahendab Lifecam Dashboard. Esimesed kaks (aasta lõpu poole peaks veel kaks lisanduma) on VX-3000 ja VX-6000.

VX-3000 on tavaline madala klassi kaamera, ainult HD-piltide tegemise osaga. Muidu võimeline tegema 640x480 resolutsioonis videot, 1,3 megapikselseid pilte, omab sisseehitatud mikrofoni, võimet

nägu jälgida, pilti suurendada ja „väänata“, saab käigu pealt pildile efekte lisada ja „universaalse paigalduseseadmega“ igale poole kinnitada. VX-6000 tuleb tippklassi vidin, tõenäoliselt parim omasuguste seas. Peale

väikevenna omaduste lisanduvad 3x digitaalne suum ja lainurkläätsed. Pilte saab

teha 5 megapikselseid ja videosid

1,3 megapikselseid.

Ka hinnalipik tuleb väikse vennaga võrreldes kaks korda suurem.

Targemad pead on avaldatud arvamust, et see peaks juba väikseks koduvalveks sobima.

Rõngad ja Coca Cola

● Aceri Ferrari-sülearvuteid oleme ka [digi] testinud, samuti oleme kirjutanud Asuse Lamborghini-arvutitest. Aga 2008. aastal toimuvad Pekingis teatavasti olümpiamängud ja nende suursponsor on Lenovo, kes toob (vähemalt Hiinas) turule ka olümpiarõngastega kaunistatud punase Coca Cola arvuti. Vähemalt on see poliitiliselt korrektne masin, punast värvi ja puha. Igatahes on Lenovo praegu välja lubanud, et arvutil saab olema 1,66 GHz

Intel M778 protsessor, 12,1 tolline laiekraan, 512 MB mälu ja 80 GB kõvaketas. Lubatakse ka topeltakusid, mis väidetavalt peavad kokku vastu 8,5 tundi ning kogu selle süsteemi kaaluks peaks olema vaid 1,4 kg. Hinnaks pannakse meie rahasse ümberarvutatult pisut üle 20 000 krooni.

MINU OMA

Ines Karu Televiisorist tuttav

DELL Latitude X1

● Tõeliselt väike ja kerge sülearvuti, mida on väga mugav kaasas kanda. Võtab vähe ruumi ja on kiire. Delli kasutan nii kodus, tööl kui ka koolis – on väga oluline, et vajaminev info oleks kogu aeg käepärast.

Nokia 6030

● Mul on elus kolm telefoni ära varastatud ja rohkem ei ole raatsinud kalleid telefone osta. See on suhteliselt väike, kerge, minimalistlik ja mu lemmiktoon – šampanja. Tal võiks Bluetooth ka olla, siis oleks super.

Canon PowerShot A70

● Ammusest ajast jäänud digikaamera, mis ajab asja ära. See on minuga alati kaasas, sest tööli läheb vaja.

Samsung LE32M61BX 32" teler

● Hea hinna ja kvaliteedi suhtega, näeb hea välja. Enamasti vaatan televiisorist filme, uudiseid ja muusikavideoid ja pilt on väga kena. Kodus on Digi-TV.

AEG
SURNUKS

Maailma parim paberlennuk

Estonian Air on kogu aeg remondis? See mees väidab, et õpetab sind tegema maailma parimat paberlennukit. Ja siis seda ka korralikult lennutama.

www.zurqui.co.cr/crinfocus/paper/air-bld1.html

Oma koomiks

Kes joonistada ei oska, aga koomikseid armastab, vaadaku Strip Generatorit. Ja me tahame paremaid tulemusi näha ka!

Digi@presshouse.ee ootab
www.stripgenerator.com

Virtuaalne Songissepp

Kõik räägivad, et Tallina liikluskorraldajad on idioodid ning igaüks teab, kuidas tegelikult tuleks ristmikke ehitada ja märke panna. Saksa teadlased on loonud mitmekülgse simulatsiooni, kus saad oma liikluskorraldajavõimeid proovida.

www.wisb7.wkw.tu-dresden.de/-treiber/MicroApplet

Nyan nyan

Mis loom teeb nyan nyan? Jaapani kass! Aga mis loom teeb doromb-doromb? Ungari nurruv kass. Kui sa oled kunagi tahtnud teada, kuidas erinevates keeltes loomahäälsuse väljendatakse, siis sinu soovidele on nüüd vastatud.

www.eleceng.adelaide.edu.au/Personal/dabbott/animal.html

Kas nüüd lõpuks murrame Nano?

• Creative tõi välja uue põlvkonna oma ZEN muusikamängijatest, mudelid V ja V Plus, mis esimeste testijate hinnangul on nüüd lõpuks ometi tõesti iPod Nanole väga tõsiselt kandadele astumas. V ja V Plusi vahe on Plusis sisalduv FM-raadio ja videomängija. Mängijaid on saada 1 GB, 2 GB ja 4 GB suuruses ning mitmes eri värvis. Ekraanina on kasutusel 1,5tolline OLED, mängija laetav aku võimaldab muusikat kuulata kuni 15 tundi järjest ning kogu see löbu kaalub vaid 43,5 grammi. Creative rõhutab eraldi,

et V-seeria mängijad on kaetud spetsiaalse kriipumisvastase materjaliga – teatavasti olid ülikergesti tekkivad kriimud iPod Nano tõsine miinus. Erinevalt Nanost on tal ka heli salvestamise võimalus nii diktofonist kui *line-in* pistikust ning ZEN V oskab pistikust tuleva signaali ise MP3-deks konverteerida. Lisaks sellele näitab ta pilte ja sünkroniseerub Microsoft Outlookiga. Helifailidest toetab MP3, WMA, IMA ADPCM ja WMA DRM. Müüki jõuavad uued mängijad suve jooksul.

Sulle-mulle...

• Me elame aastas 2006, aga endiselt on elegantselt ja lihtsalt lahendamata probleem, kuidas saada suurt hulka faile ühest arvutist teise. Mälupulgad on väikesed ja üsna kallid, DVDde kirjutamine on tüütu protsess ja toorikuid kulub ka. Võrgu jaoks on üldiselt vaja ruuterit vahele, Bluetooth on aeglane ja kahe arvuti *ad-hoc*

WiFi-võrgus kokku panemine on raketiteadus. Dicota pakub kõigest pisut üle 300 krooni maksvat pisikest vidinat, mis võimaldab arvutid USB-porte pidi kokku panna ja failide ülekandmine kiirusel 480 Mbps on lihtne. Komplektis on ka pikenduskaabel, nii et arvuteid ei tule üldse mitte omavahel füüsiliselt lähestikku tõsta.

136 500

Nintendo uut pisikest mängukonsooli DS Lite müüdi USAs kahe päevaga

12 000

Euroopasse saatmiseks valmis pandud DS Lite'i varastati Hong Kongis

30 000 000

krooni eest

98%

Eesti koolilastest kasutab interneti, selgus äsjasest uuringust

90%

kodudest on arvuti

73%

kodudest on internetiühendus

80%

veedavad aega MSNis

71,6%

kuulab arvutiga muusikat

60,5%

kasutab otsingumootoreid

44,7%

laevad alla filme ja muusikat

44%

saadavad ja loevad e-posti

40%

leiab, et internetis sisalduvat teavet võib usaldada

2009

aastaks tahavad venelased Marsile saata mehitamata missiooni

9

aastat on olnud mäng „Duke Nukem Forever“ juba arenduses

58

erinevas arvutimängus on selle aja jooksul esinenud Itaalia torumees Mario

350 000 000

konsooli on selle aja jooksul maailmas müüdnud

300

korda kiiremaks on kodutarbijate internetiühendused läinud

16

korda on kasvanud protsessorite kiirused

125

orkaani on maailm üle elanud

50

maavärinat

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

[SEL KUUL]

● Elisa teatas juunis kiiret mobiilset andmesidet ja videokõnesid võimaldava 3,5G võrgu avamisest Tallinna kesklinnas ja Pirital ning Pärnu kesklinnas ja rannas. EMT omakorda teatas, et ka nende kiire mobiilinternet toimib ka Pärnus.

Tavainimesel on sellest niipalju kasu, et kui tal juhtub olema taskus 3G-telefon ja sõbral-tuttaval ka ning mõlemad satuvad samal ajal 3G-levialasse, siis nad saavad pidada videokõnesid. Kui kaameratelefonid muutuvad senisest oluliselt populaarsemaks ning enam pole vaja korraldada väljasõitu 3G-levialasse, siis võib-olla osa inimesi isegi hakkavad seda kasutama. Mobiiltelevisioonile ja kiirele mobiilsele andmesidele ei saabu helget tulevikku enne, kui operaatorid langevad mõrvarlikult kõrgeid andmesidehindu. Ma ei näe mingit põhjust lugeda mobiilset meili või lugeda mobiilist uudiseid, kui pean andmeside eest maksma tuhatkond krooni kuus. Kui tegemist oleks piiramatul andmeedastusmahuga, siis võib-olla 400–500 krooni eest kuus tuleks isegi jutuks. Võib-olla.

Enne andmesidehindade langetamist on tegemist siiski plangu ees levala suuruse ja kiiruse mõõtmisega, millest võidavad eelkõige PR- ja reklaamiagentuurid.

Kollaste kleepsude paradüis

● Mõnedele inimestele kohe meeldib oma monitoride külge kollaseid märkmekleepse panna, nii et lõpuks näeb monitor välja nagu turris sulgedega kollane kanapoeg. Aga mis teha, kui kasutajatele see meeldib, siis tuleb neile vastu tulla ja just seda on Sony oma uute E-seeria monitoridega üritanud. E-seeria monitoride raam ei lõpe otsa seal, kus pildipaneel lõppeb, vaid on pikendatud

lauani, moodustades monitorile justkui põlle. See alumine äär ongi mõeldud selleks, et sinna saaks vajalikud kollastel kleepsudel märkmed panna. Lisaks varjab ta ära monitori kontrollnupud ning paremal servas olev avaus sobivat imehästi pliatsite hoidmiseks. Nii et sündinud on maailma esimene monitor-pinal.

Kuuli-kindlad failid

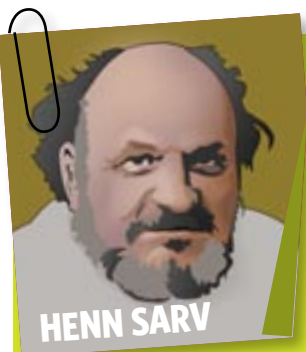
● Pretec on üks neist paljudest firmakesetest, kes teeb igasugu mäluvidinaid. USB pulkadest on ta ühe mudeliga endale võtnud tiitli „maailma kiireim“, teisele pannud turvalisuse tagamiseks sõrmejäljelugeja, kolmandatega loob stiilsust ja kunsti, neljandad on väiksed, viiendad mahutavad palju ja nii võik loetelu jätkudagi. Mis aga teeb ühe nende i-Diski tooteseeriastest ja teiste tootjate samasugustest erinevaks, on i-Disk Bulletproof. Tule-, vee- ja kuulikindel(!) flash-mälupulk on saadaval suuruses 32 MB kuni 2 GB. Kiiruseks pakutakse 20 MB sekundis. Kui pakutavast väheks jääb, saab tellida ka näiteks poole kiirema või igasuguste tarkvaraliste turvalisadega.

Kelle küljeluust on see Eeva tehtud?

● Ärge nüüd teie ära ehmatage, kuid kogu viimase aja robotite ja humanoidide arengu juures tundub mulle ulmeloomingust siiani kõige prohveticumana „The Animatrix“ „The Second Renaissance“ osad. Miks? Sest vaadake seda pilti viimasest Korea teadlaste meisterdatud naisandroidist EveR-1. See on juba päris mitmes inimesele väga sarnane naisandroid. See piibli Eevast (ingl k Eve) ja Roboti esimesest tähest koosneva nime taga seisab Korea 20ndates oleva

neiu sarnane, 1,6meetrit ja 50 kilone Korea esimene android.

Mida tütarlaps ka teha oskab? Saab teistest aru ja räägib 400sõnalise sõnavaraga, kusjuures huuled liiguvad nagu päris inimesel. Kõigist 35 piskesest mootorist 15 on näos, mis manavad silikoonist näole kurbust, tigidust, rõõmu ja üllatust. Peale selle pilgutab silmi ja loob kõnelemisel silmside. Liigutada oskab keha ülemist poolt, kuid teadlased tahavad aastavahetuseks ka alumise osa välja arendada, pannes ta iseseisvalt kõndima, hüppama ja istuma.

[AJALOOTUND]

● Tänapäeval vist ei olegi arvutikasutajat, kes ei teaks Microsofti. Suur osa väldib tema tooteid (aga kasutab ikka), teised kasutavad, sest neile meeldib. Kolmandad kasutavad, aga ei mõtle sellele, kas nad armastavad või vihkavad.

10–15 aastat tagasi oli „arvutikasutajate maailm“ palju väiksem, aga vihkamine ja armastus olid ka sel ajal. Mäletan FIDONETis (Interneti eelkäija) peetud tuliseid vaidlusi teemal WordPerfect versus MS Word. Olin siis ise tulihingeline WordPerfecti fänn. Hiljem tuli Windows server versus Novell vaidlus. Täna on Linux-Windowsi vaidlus muutunud kohati ususõjaks. Ja nagu ikka – kui sõdu peetakse, siis äri õitseb.

Inimene on ehitatud nii, et ta peab vihkama või armastama inimest. Microsofti armastus-vihkamine on ammugi kantud Bill Gates'i isikule. Imelik on sõimata oma arvutit või selle sees olevat programmi. Palju lihtsam on, kui sellel arvutil on inimese nimi ning nii teame, et suuremas osas maailma hädades on süüdi onu Bill.

Nüüd on siis selge, et aasta 2008 suvel see vihkamine lõpeb. Bill Gates lihtsalt jätab tarkvarabisnise maha ja pühendub ainult heategevusele. Huvitav, kelle valib siis tarkvaramaailm vihkamise ja armastamise sümboliks? Sest sümbol peab olema, muidu jääb äri ja areng soiku.

NAISTEKAT TOIMETAB

MARIS SANDER

Nike+iPod – kasuta iPodi isikliku treenerina

● Et moemaalima suured niimed loovad iPodile ümbriseid, nendega sobituvaid käekotte ja muud säärast, ei taha ka Nike teistest maha jääda.

Sestap on Nike välja mõelnud süsteemi, kuidas iPod aitaks paremini trenni teha – pleieri ekraanile jõuavad traadita ühenduse abil andmed sensoriga tossudest, mis re-

gistreerivad erinevaid näitajaid. Nii saab jälgida (või kõrvaklapidest kuulata) aega, distantsi, kaloreid ja tempot – seda infot saab muide ka pärast trenni arvutisse tõmmata.

Komplekt tuleb USAs müü-

gile juulis ning hakkab maksma ca 350 krooni, aga sellele tuleb muidugi lisaks osta spetsiaalsed tossud...

Tallakujuline veebikaamera

● Ehk olete kuulnud ütlemist „Talk to the hand!” – st et kui sa ei viitsi inimesega rääkida, siis tõstad käe ette ja lased tal sellega rääkida. Selle kaamera puhul võiks siis öelda „Talk to the foot because the hand isn't listening?” Mage nali vist. Khm.

Aga kaamera on nagu kaamera ikka, USB-ühendusega, mikrofon sisse ehitatud.

Peerupadi kogub haisu endasse

● Kõik inimesed peeretavad. Ja teinekord ka tööl, külas või mujal teiste inimeste keskel. Noh, ja siis on piinlik – okei, keegi ei pruugi kuulda, aga hais reedab ju ära, eksole.

Flat-D on selline padi, mis peaks hoidma peeruhaisu kinni. Seda söe abil haisu filtreerivat patja saab pesta ja taaskasutada, kaasas kanda ja panna enam-vähem igale toolile.

Multimeediatugitool viib filmi sisse

● Oled filmimaniakk? Sul on 150 000 krooni vaba raha? Kui jah, siis Sybarise tugitool võiks sulle olla päris sobiv investeering. See üle 500 filmiga „ühilduv“ tugitool liigub sünkroonis filmide tegevuse ja muusikaga nii, et kui keegi parasjagu peksa saab, siis käib märul tõenäoliselt ka sinu tugitoolis. Huvitav, kuidas tool käitub armastustseenide ajal?

iPodi klaverilaud

● iPodide ühendamise võimalusi on hakatud üha enam lisama kõikvõimalikele mööbliesemetele. Ma olen näinud spetsiaalse iPodi taskuga voodit, tooli ja köögmööblit.

Concerto Table on üks järjekordne trendiesindaja, mis rõõmustab lauaomanikku oma elegantse ja Apple'iga imehästi sobiva väljanägemisega. Minu iBook sobiks küll igatahes selle peale nagu valatult. Lauale on sisse ehitatud Apple AV ühenduskomplekt ja kaks kõlarit, kaasa võib saada ka iPodi puldi.

[MAJASOKK]

Internetiraadio, mis toimib üle WiFi

● See kuubik siin pildil on siis (köögi)raadio, mis mängib netiraadioid üle WiFi, nagu te juba pealkirjast lugeda võisite. IMP Magicboxi pleierisüsteem põhineb RealOne'il (ehk RealPlayeril) ning võimaldab kuulata üle 2500 raadiojaama. Võib-olla oleks tõesti aeg oma vana antenniga raadio köögist välja visata, sest niikuinii on Vikerraadio netis kuulatav...

Interneti vabamüürlased

Interneti jututubadest on kasvanud mõnusad klubid, kus veedetakse huvitavalt aega, leitakse sõpru ja aetakse ka äri.

● „Keskpäev. Pealinna söögikoha parklas seisab rida edevaid autosid: Mercedesed ja BMWd, paar Volvot ja Saabi ning luksuslik ja trendikas Renault Avantime.“ Just nõnda alustaks mõni seltskonna-ajakiri reportaazi ... kust?

Aastal 2006 ei vasta sellisele kirjeldusele mitte ainult mõni mafioosode või keskturu-erakondlaste eksklusiivne kokkusaamine, vaid ka ühe Eesti omanäoliseima ja mõjukaima internetijututoa Café liikmete ühine lõunasöök. 1996. aastal, kui jutukatega esimest korda tutvust tegin, leidsid koosviibimised aset vähemglamuurses vormis, peamiselt mõnes ühikatoas, hooletusse jäetud välimusega isikute osavõtul, Manastirskaja Izba solkveini seltsis.

Sellest ajast, kui jutukates käimine veel uus, peamiselt (üli-)õpilastest arvutifännide pärusmaa oli, pärinevad ka müüdid, mida tänaseni jututubadega seostatakse. Nagu stereotüüpsete ettekujutustega ikka olema kipub, on need müüdid ebaadekvaatsed.

Levinuima ettekujutuse kohaselt on jutukainimesed „päriselus“ ujedamad ning sageli puudub neil see „päris“ elu hoopistükkis. Kuid eks oskad ju ka oma töökohast või kursuselt nimetada mõne, kes omaette hoiab ja erilist seltskondlikku populaarsust ei naudi. Samamoodi jagub selliseid inimesi ka jututubadesse ning see võib olla nende lausa ainus ja seetõttu eriti tänuväärne võimalus tutvusringkonda luua ning ühiskonda suhestuda.

Kuid nende põhjal üldistusi teha oleks vale. Näiteks on vähemalt tosinkond tänastest tuntud seltskonnaliidest ja -staaridest just selle konkreetse Café jutuka endised või praegused liikmed, kuigi nad seda ehk eriti ei reklaami. Inimesed, kes on suhtlemispuudest nii kaugel kui üldse olla saab.

Mõned nädalad tagasi sai üks tarkvarafirma pealikust jutuka-sõber minu vahendatud kontakti kaudu mitmesaja tuhande kroonise programmeerimislepingu. Jutukaseltskonnas aidatakse üksteist üldse igat moodi, liiguvad diilid ja töökohad. Ses mõttes julgen öelda, et vingemad jutukad ei jää palju maha Round Table'i või Lionsi klubidest. Kuigi draamaatiline, ei oleks kohatu nimetada tegijamaid jututubasid lausa interneti-vabamüürlaste loožideks.

Mis on siis juhtunud? Milline võluvägi

**MART
PARVE**

MART.TEHNOKRATT.NET

muutis Manastirskaja Izba *pinot noir*'iks? Esiteks muidugi lihtsalt aja kulg – 1990ndate teismelised on suureks kasvanud. Kuid see ei ole minu arvates ainus tegur.

Kui kõrvutan oma jutukakaaslati mitte-jutukataustaga tuttavatega, võin öelda, et jutukakogemusega inimesed väljenduvad üldjuhul konkreetselt, arusaadavamalt ja argumenteeritumalt.

Selle nähtuse tagamaad peituvad asjaolus, et jututoas paistab suulisele suhtlusele nii omame ebamäärasus ja üldsõnalisus väga rumalana. Oled ehk tähele pannud, et kui transkribeerime täht-tähelt mõne vestluse, paistab tulemus must valgel lugedes sageli lausa naeruväärne.

Kuna vilunud jututoas suhtleja on harjunud sünkroonselt mõtlema ning enam-vähem loetavat teksti kirja panema, võib sellise inimese suulise teksti sageli maha kirjutada, välja trükkida, kaante vahele panna ning raamatupoodi müüki saata – sedavõrd selge ja mõtestatud kipub see olema.

Eelkirjeldatu ongi vast üks peamisi põhjuseid, miks kohtan jutukainimeste seas rohkem läbilöögivõimelisi inimesi kui ehk ühiskonnas tervikuna. Selge jutuga on kergem ennast kehtestada ja müüa.

Minu arvates on ühe noore elu huvitavam ja täisväärtuslikum pigem koos jututubadega kui ilma. Näiteks mõnel Kapa-Viiratsi noorukil, kellel oleks võib-olla huvi folkmuusika ja fotonduse vastu, on väga raske, sest mõnekümne kohaliku eakaaslaste seas on väärtusteks hoopis Laua Viin ja Ford Sierrad.

Nõnda kipub olema ka klassikollektiivide või omatänava poistega – popid on vaid teatavad tegevused ja käitumismallid ning alternatiivi puudusel noor kas samastub või irdub. Mina ei tahaks oma lapsele kumbagi.

Kuid pisut jututubades ringi jalutades võib noor leida just sellise, kus temasugune folkmuusika fännist fotohuviline on igati aktsepteeritud ja hinnatud seltskonnaliige.

Vingemad jututoad ei jää maha Round Table'i või Lionsi klubidest. Seal liiguvad diilid ja töökohad.

Sulasest peremeheks

„E“ tähe mingile sõnale etteriputamine aitab nii mõnelegi traditsioonilisele mõistele eluvaimu uuesti sisse puhuda. Infoühiskonna ja e-riigi kõrval ongi e-demokraatia kujunemas kuumaks teemaks.

• Vana Kreekast tulnud demokraatia ehk siis rahvavõimu mõiste muundus massiühiskonnas esindusdemokraatiaks, protsessiks, kus meie eest teevad otsuseid meie valitud esindajad. Füüsiliselt polnud võimalik kõigiga ja kogu aeg aru pidada ja nii jäi meile kui kodanikele võimalus iga teatud aja tagant valimiste kaudu oma arvamust avaldada selles, kuidas meid on juhitud.

Digitaalne maailm on meile tagasi andnud kaasarääkimise võime. Tehniliselt oleks teostatav isegi pidev arupidamine kõigiga ja kõiges, aga keda see huvitab ja kes viitsiks? Selline otsedemokraatiaks kutsutav protsess on kasutatav ainult kas väga piiratud territooriumil nagu seda olid Vana Kreeka linnriigid või siis väga üheselt arusaadava küsimuse korral. Suurte rahvamasside korral võib otsustamiseks pandud küsimus inimesed polariseerida kahte vastandlikku leeri ja paratamatult jääb üks neist kaotajaks. Seetõttu tehakse tavaliselt mittesiduvaid avalikke küsitlusi. Siduvad referendumid tüüpi küsitlused on pigem mingi juba varem tehtud otsuse teadvustamiseks, kuigi alati ei pruugi tulemusel ka kindel olla.

Hoopis huvitavamad on igasugused kaasamispraktika arengud, mida teoorias nimetatakse osalusdemokraatiaks. Me ei pea ju alati ja kõiges tahtma oma arvamust avaldada – see on rohkem meditsiiniline probleem – vaid ikka nendes, mis meile hingelähedased, kus me tunneme, et meil on midagi öelda ja tahame ennast kuuldavaks teha.

Sellise käitumise eelduseks on loomulikult teadmine, mis üldse toimub ja siit tuleb ka vajadus avaliku võimu läbipaistvuse jaoks. Kui eelmise sajandi 60datel hakati rääkima inimese õigusest teabele, siis tänase elu nõudmine on aktiivne teabe pakkumine. Eesti avaliku teabe seaduses on selline teabevaldajate kohustus ka sisse kirjutatud ja nii on meie avaliku võimu tegevusest võimalik juba praegu päris palju teada saada.

Traditsioonilise teoretiseerimise kõrval annab aga järjest enam mõtlemisainet elu ise. Blogid ja *podcast*'id on USAs ja Inglismaal juba päris tõsiselt muutnud suhtlemise ja vastastikuse teavitamise dünaamikat. Eestis saab Delfi ja ajalehtede veebikülgede kommentaaridest sõimu kõrval lugeda ka uudist täiendavaid killukeksi. Kaugel pole ilmselt ka aeg, kus me lisaks kirja- ja kõne uudisele ole-

IVAR TALLO

E-RIIGI AKADEEMIA
SA JUHT

me võimelised massiliselt ise videouudiseid looma ja seega ka neid kasutama.

Kõik see annab meile tagasi massiühiskonnastumises kaotatud individuaalse hääle. Kuid sellest pole kasu, kui me ei õpi rääkima või ei taha rääkida. Käitumist on e-elus samuti kui tavaelus vaja õppida ja harjutada ja seda ei saa teha keegi meie eest. Me oleme muutunud mugavaks ja „e“ aitab seda mugavust suurendada. Me oleme kinni traditsioonilise hoolitseva ühiskonna mõtlemises, kus tublid ja vähemtublid ametnikud meie eest kõik ära tegid ja meile jäigi virisemise või hüve nautimise roll.

E-asjadel on aeg minna massidesse. E-panganduse areng näitab, et see on võimalik, samuti on julgustav number 82% tulumaksudeklaratsioonide elektrooniline laekumine. Kuid need on teenused, kus meie oleme tarbijate või kodanikena ikka veel traditsioonilises saaja rollis, sest nende teenuste loomise ja meile nende kasutusvõimaluse andmise eest hoolitseb keegi teine.

Loomulikult on ka „neil teistel“ veel palju teha, kuid siinkohal peaksime ehk peegliselt vaatama ja küsima endalt, kas kasutan loodud võimalusi ja kas ma ehk käitun nii, nagu seda teisteltki ootan. Kas ma kirjutan Delfi kommentaari mingi rõveduse või aitan kollektiivset aju toita? Kas ma teen uue passi taotluse internetis või kurdan järjekordade üle kodakondsus- ja migratsiooniametis? Kas ma kirun seda, et midagi ei toimu või login ennast TOMi portaali ja püüan formuleerida ettepaneku, kuidas asi lahendada mõnusalt, et nii minul kui ka teistel sarnases olukorras olijatel järgmine kord kergem oleks? Kas ma kurdan kvaliteetsete mõtteavalduste puudumise pärast või kirjutan oma blogi?

Mõned meist on vastanud neile küsimustele positiivselt ja müts maha nende ees. E-värgi arendamine ei ole teiste, vaid ikka meie enda asi, see on meie sulasest peremeheks kasvamise protsess.

Käitumist on e-elus samuti kui tavaelus vaja õppida ja harjutada ja seda ei saa teha keegi meie eest.

Kuidas tehakse arvutimängu?

Selle aasta lõpus laseb Ubisoft välja uue versiooni „Splinter Celli“ mängude seeriast, seekord nimega „Double Agent“. Uus mäng peaks tulema revolutsiooniline mitmes mõttes, alates kogu mängu toimimise ja ülesehituse loogikast ning lõpetades pildilise poolega.

Ent kuidas sünnib ühe mängu visuaal? Või kuidas üldse käib mängude tegemine? Millest alustada? Kui palju millelegi aega kulub? „Double Agenti“ jaoks on teiste kõrval palgatud lausa Hollywoodi kogemusega kirjamehi, kes loo kaasahaaravaks kirjutasid ja mängu peategelase Sam Fisheri virtuaalse elu seega üsna peapeale keerasid. Pöörane lugu autoõnnetusest, tütre surmast, arreteerimisest, vanglast põgenemisest ja korraga nii valitsusagentuuri kui terroristide heaks töötamisest vajab pööraselt head teostust ja pööraselt head pilti, et tulemus oleks kogu pingutust väärt. Meie räägime sel kuul „Double Agenti“ kunstilise juhi **Martin Dubeauga** videomängude valmistamisest.

Kas videomängud on su hobi ja töö korraga?

Jah, videomängud on alati mu kirg olnud ja seetõttu tahtsin ühel hetkel neid oma visiooni järgi teha. See töö on mulle pigem kirg kui elukutse.

Milline haridus peab ühe arvutimängu kunstilisel juhil olema?

Ma olen graafiline disainer. Selliseks tööks peab olema vähemalt graafilise disaini haridus või töökogemus, mis võimaldab graafilise disaini aluseid kiiresti õppida. Tugev jälgimis- ja kujutlusvõime tulevad kasuks. Minu arvates on need selles ametis lausa elementaarsed.

Mis tööd kunstiline juht mängu juures teeb?

See amet koondab mitmeid erinevaid oskusi, nagu kunstiline, tehniline ja ka juhtimisoskus. Sul peab olema juba enne mängu väljatöötamise alustamist selge visioon, milline peab mäng pildiliselt välja nägema, aga pead ka teadma, kuidas seda visiooni teistele selgeks teha. Ja pead ka teadma, mis on tehniliselt võimalik ja mis mitte ning aru saama sellest, kui kaua võtab ühe või teise graafilise lahenduse tegemine aega ning kas see sobib mängu tegemise üldise ajakavaga. Liiga am-

[CV]

Martin Dubeau
Ubisofti uue mängu
„Splinter Cell: Double
Agent“ kunstiline juht

bitsioonikad plaanid võivad lõpptulemusele väga halvasti mõjuda.

Millest mängu tegemist üldse alustatakse?

Alustame väga väikese loominguulise meeskonnaga ehk tuumikmeeskonnaga. Esimese asjana paneme ajurünnakutel paika, mis on mängu põhiolemus ning millises keskkonnas tegevus toimub. Siis vaatame ideed üle ja teeme kindlaks, kas neid on võimalik teostada. Edasi töötame selle mudeli kallal nii kaua, kuni tulevad vastu esimesed takistused või puuduvad elemendid ning kui põhimudeli on ka juhtkond heaks kiitnud, läheb lahti väga põhjalik visuaali paikapanemine.

Järgmisena tehakse tasemedisain ning tasemekunstnikud loovad ühe väga lihtsa taseme, milles näitavad mängukeskkonda üldiselt ning ka seda, kuidas mäng toimib. See on väga oluline etapp, sest siin pannakse paika kogu mängu struktuur. Edasi läheb lahti töö tasemete ja kaartide disainimisega, mis võtab mängu tegemise ajast 60%.

Milline „Splinter Celli“ osa oli sulle professionaalselt kõige huvitavam?

Kõik episoodid, mille kallal tööd tegin, olid väga rasked, sest tootmise ajakava oli väga tihe ning kõik käis nii kiiresti, et ma ei oskagi tagantjärele öelda, kas võtsin üldse mõnel hetkel aja maha ja vaatasin kogu projekti rahulikult. Aga teisest küljest kohtusin neid tehes mitmete inimestega, kellela see mäng poleks praeguseks nii kaugele jõudnud. Need on erakordsed inimesed.

Töö tasemete ja kaartide disainimisega võtab kogu mängu valmistamise ajast umbes 60 protsenti.

järele proovitud

> Miks selle arvutiga tuleks teip kaasa anda? **LK 30**

> Ja nad üritavad jälle! **LK 32**

[MEIE HINDED]

- **9-10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem kui me oodata oleks osanud.
- **7-8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- **5-6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3-4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plussid ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1-2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

[digi]
HEA OST

● Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

[digi]
SOODSAIM
HIND

● Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

[digi]
TESTI
VÕITJA

● „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selgesilmne kõva

SONY ALPHA A100, umbes 15 000 krooni, küsi fotopoodidest

● Autosid ja mootorrataid ostetakse mõnikord nimelt nende toreda lärmaka hääle pärast. Kaameraid vist mitte kunagi. Õnneks ei osta keegi kaameraid ainult selle põhjal, kui kõva lasku nad päästikut vajutades teevad. Sest siis ei ostaks Sony uut digipeeglit Alpha A100 eriti keegi.

Tähele tasub seda kaamerat panna küll. Kuigi tegu on Sony jaoks esimese digipeegli, ei alustanud nad nullist, vaid võtsid enda teadmised korralike *prosumer* klassi kaamerate tootmisest ja ostsid varakevadel ära Konica Minolta kaameratootmisharu. See tähendab ka, et A100 ette sobivad kõik Minolta A-keermega objektiiivid.

Tundub, et see keemia on töötanud, sest keskmiselt tubli Konica Minolta 5D oleks otsekui väikese steroidisüsti saanud. Alpha A100 on nimelt esimene selle klassi kaamera, millel on 10megapiksline sensor, sisseehitatud pildistabilisaator ja aku, mis peab väidetavalt vastu 750 kaadri pildistamise. Siia juurde võib lisada paraja suurusega mugav kere, suur ja selge pildiotsija, mis konkureerib vabalt paar klassi parema ja kallima Nikon D200-ga. Pisikesed ja pimedad pildiotsijad on juba aastaid odavamaid digipeegleid kimbuta-

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 10,2 megapiksliit, APS-C suurus

Objektiivikinnitus:

Sony Alpha, Minolta A

Tundlikkus: Auto, 100-1600

Säriaajad: 30-1/4000, B

Pildiformaat:

RAW, RAW+JPG, JPG

Pildistamiskiirus:

3 kaadrit sekundis

Pildisuurus: 3872x2592,

2896x1936, 1920x1280

piksliit

Mälukaart: Compact Flash

I/II, Microdrive, komplektis

MemoryStick Duo adapter

Ekraan: 2,5 tolli,

230 000 piksliit

Mõõdud: 13,3x9,5x7,1 cm

Kaal: koos akuga 638 g

nud, Sony pani konkurentidele hea märgi maha.

Hinna poolest A100 Eestis kõige odavamaks kindlasti ei saa. Juulis poodi jõudva kaamera kohta on kohalik Sony pakkunud, et koos objektiiiviga hakkab kaamera maksma 16 000 krooni ringis, kui mitte veidi rohkem. Võrdluseks, et odavaima digipeegli saab hetkel Eestis kätte 9000 krooniga.

Uut kaamerat välja kuulutades rõhutasid Sony esindajad, et tegu pole lihtsalt ühe kaameraga, vaid tegu on terve Sony Alpha peegelkaamerate süsteemi esimese pääsukesega. Lisaks kaamerale on juba praegu saada trobikond objektiiive, aasta lõpuks on neid 20 ringis. Siia juurde välgud, juhtmed, kotid ja muu puidi-padi.

Kvaliteedi otsijaid peaks rõõmustama teadmine, et Sony kaameratele hakkab objektiiive tootma ka legendaarne Carl Zeiss, esimestena peaks poodi jõudma sellised ahvatlevad torud nagu 85 mm avaga F1.4 ja 135 mm avaga F1.8.

Alpha A100 menüüdesüsteem on üle võetud Minoltalt, ka nuppude ja kogu kere funktsionaalsus. Enamus olulisi funktsioone saab reguleerida kas ühe nupulevajutusega või siis vasakul kaamera peal asuva pöördnupu abil, kus kõik funktsioonid alates ISO

> Kaks toru ühes tundub päris mõistlik **LK 34**

> Esimene BenQ-Siemensi telefon meie testis **LK 37**

> Selgus, et MSI oskab ka hiiri valmistada **LK 41**

hääln

tundlikkusest ja lõpetades *Dynamic Range Optimizer* režiimivalikuga olemas.

Dynamic Range Optimizer? See funktsioon aitab paremini salvestada olukordi, kus pildistatava objekti ja taustavalgustuse erinevused väga suured. Akna ees seisvat sõpra pildistades on tulemuseks tontmust sõber või aknast paistev lumivalge maailm. DRO analüüsib juba enne JPG faili salvestamist taolisi stseene ja lõpptulemusena peaks nähtav olema nii sõber kui ka aknatagune. Esialgsete testide põhjal võiks öelda, et „töötab, aga teatud piirides“.

Pildistabilisaatori lisa-funktsioon tolmu maha väristamisel vajab pikemat aega, et kasulikkust tõestada. Kaamera välja lülitamisel raputab sensor ennast nagu märg koer, lootes nii endale kogunenud tolmu vabaneda. Küsige mult kolme kuu pärast uuesti, kas see tegelikult kah aitab.

Kaameraga komplektis kaasa tulev objektiiv 18–70 mm 3.5-5.6 (35 mm formaadi puhul 27–105 mm) on mõnevõrra pikem kui konkurentidel ja kvaliteedi poolest tundus korralik keskmine. Teravustamise kiirus ei olnud midagi jalustrabavat, aga normaalses valguses lukustus fookus kiirelt ja täpselt. Optika võiks ju teravamana joonisega olla, aga pildi pehmus kimbutab kõi-

kide tootjate odavaid komplektobjektive.

Testpildistamisel plöksisin lisaks Alpha A100-le ka Minolta Dynax 7D digipeegliga, nii tekkis päris huvitav võrdlus vanema, kuid tootereas kõrgemal asuva kaameraga Alpha A100 otse kaamerast tulevad JPG-formaadis pildid on tubli kvaliteediga, küsimärgid hak-

kavad tekkima siis, kui ISO tundlikkus 800-le ja 1600-le läheb. Kaameratel on loomulikult erinevad sensorid ja siin on üks koht, kus uuem ei ole parem – ISO 800 on müra poolest sarnane Dynax 7D ISO 1600-le, A100 ISO 1600 on aga juba päris kole.

Mõnel fotol võis lahtise avaga pildistades (F2.8) märgata lillat aurat (*purple fringe*), mida Dynax 7D-ga sama objektiivi kasutades kaadrisse ei jäänud.

[d] SIIM TELLER

[d] HINNANG

Tubli esimene sooritus, Sony. Tee nüüd järgmised kaamerad vaiksemaks, siis saab julge ostusoovituse anda.

Jupike teipi kulub arvuti juures alati marjaks ära

ML N710, 19500 krooni, enter

• Kas teile ka vahest tundub, et mõned inimesed näevad targemad välja siis, kui nad suu kinni hoiavad? Mõnede sülearvutitega on sama lugu – nad paistavad head seni, kuni sa neid kasutama hakkad.

ML N710 on huvitav eksemplar. Väike, must, kahetuumalise protsessoriga – see peab kindlasti olema vinge pill, eks? Vale. Must korpus võtab hämmastavalt kergelt sõrmejälgi külge, pärast päevast kasutamist näeb see välja nii, nagu oleks see olnud nõnda 3b klassi tröübata. Peegelekraan on maitse asi – kellele meeldib, kellele mitte. Niisama väljas eputamiseks ja aeg-ajalt ekraanilt millegi vaatamiseks sobib see samuti. Ent niipea, kui istuda seljaga mõne valgusallika poole, võib ekraani samahästi kui tahavaatepeegliks kasutada. Krõbisevat kõvaketast on kuulda juba poole toa pealt ning kuigi seda ei saa nimetada just lärmakaks, ei ole see ka kaugeltki mitte vaikne. Väikeselt arvutilt ootaks justkui pigem vaikust kui müra. Aku ulatub ar-

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05	2847
Protsessor	3910
Mälu	2717
Graafika	938
Kõvaketas	3181
3DMark03	1129
3DMark 06	111
Akutest	1:57

vuti tagumise külje pealt välja ning paikneb nurga all nõnda, et laual olles toetab arvuti akule, mitte põhjale. Vähe sellest, et aku justkui ripub tagumise serva küljes, see ka loksub seal. Arvutit sealt kinni võtta ja üles tõsta on võimalik, aga seda tehes on tunne, nagu tuleks see küljest või murduks ära. Võimalik, et see peab niimoodi mitu aastat vastu, aga võimalik, et ei pea. Klaviatuur on nätske, mõnikord on tunda, millal klavh korralikult reageerib, mõnikord jälle mitte. Oh, ja klaviatuuripaigutus on ilmselt mõeldud mingitele hiirefriikidele, sest kirjutamiseks või progemiseks see ei kõlba. Funktsiooniklahvid on vahedeta, Ctrl klahv on väiksem kui

MicroLinki Core Duo sülearvuti

AltGr, ükski metaklahv pole pimesi serva ega tühiku järgi leitav, näiteks parempoolne Shift on servast kolmas ja alt teine. Puuteplaat on küll tundlik, aga nupud selle all on korpusest välja löigatud, vaid servast painduvad liistakud on teoorias jube lahedad, praktikas aga käe all täiesti tundetud.

Omapärase lahendusena on üks USB liides on paigutatud tagurpidi, mälupulgad ja juhtmed tuleb sinna auku pistmiseks keerata teistpidi. Ekraanivalgustuse muutmise nuppude järjekord on vastupidine kõikide muude maailma läpakate omale – ekraani heledust suurendab vasakpoolne ja vähendab parempoolne, samas kui helitugevuse puhul on täpselt vastupidi. Loogika? Vabandust, mis see on?

Kui ma teile ütlen aga, mis selle arvuti juures kõige häirivam on, siis te kindlasti ei usu. Arvuti eesservas olevad tulukesed on NII eredad, et segavad poolhäämaras töötamist. Pärast pooltundi õhtul selle arvuti taga oli mul kange kiusatus need projektorid lihtsalt musta teibiga kinni kleepida ja silmi külma veega loputada. Härrased arvutidisainerid, saate aru, need seal peaks olema abituled, mitte udutuled. Isegi suikvelolekus on see

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: 1,67 Ghz T2300

Intel Core Duo

Ekraan: 12 tolli WXGA ,
1280x800 pikslit

Videokaart: Intel GMA 945

Kõvaketas: 80 GB

5400rpm

Mälu: 1024 MB

Optiline seade: DVD-

kirjutaja

Ühendused: VGA, 3xUSB,
SD/MMC/MS kaardilugeja,
FireWire, WiFi a/b/g, LAN,
Modem

Tarkvara: Windows XP

Home Eng, Kaspersky,

WinDVD, Zoner Photo

Studio 7

Mõõtmed: 30x22x3 cm

Kaal: 1,95 kg

arvuti umbes sama diskreetne kui vilkuriga politseimasin.

Ausalt öeldes tekitab ML N710 vastuolulisi tundeid. Ühest küljest on see arvuti, mille kahtlemata potentsiaali oleks – väike, moodne protsessor, palju mälu, mälukaardilugeja ja muu tore kraam. Ent läbimõtlematud detailid rikuvad kogu sellest arvutist saadava rõõmu. Ma ei oskaks sellisele arvutile oma laual rakendust leida. Filmide vaatamiseks väike, kirjatöödeks või mängimiseks sobimatu, õhtuseks-õiseks kasutamiseks samuti. Heal juhul kasutaksin seda tugi-arvutina, millele anda teha pikki ja igavaid töid ja mida saab riulisse teiste asjade taha ära peita.

[d] SVEN VAHAR

[d] HINNANG

Tehniliste andmete poolest laitmatu, kuid kasutusmugavuse poolest katastroof. Kui te ei taha, et teie lapsed liiga vara mahlakaid vägisõnu õpivad, ärge kasutage seda arvutit nende kuuldes.

Zepto Zview 32"

Ekraani suurus: 32"

Max Resolutsioon: WXGA 1366x768

Heledus tugevus: 550 nits cd/m²

Kontrast: 1000:1

Reageerimisaeg: 8ms

Vaatnurk: 176/176

HD valmidus: Jah (480i, 480p, 576i, 576p, 720p 1080i)

Text TV mälu: 252 lehte

Ühendused: Video D-sub x 1 / DVI x 1 / Mini-stereo (f3,5 mm) x1

Video RCA Composite x1 / S-Video x 1 / Audio RCA x 2 set (L/R)

Video RCA Component x 1 / SCART x 3 / HDMI x 1

Väljundid:

Video RCA Composite x1; S-Video x 1; Audio RCA x 1 set (L/R)

Garantii: 2 aastat

14 999.-

Zepto Znote 6214W

Monitor:

14.1" WXGA resolutsioonil 1280x768 (6214W)

Intel Core processor:

1.83 GHz Intel® Core™ Duo T2400

Graafikakaart:

nVidia GeForce GO 7600 512MB

Mälu:

1024MB DDR2 / PC5300

SATA kõvakettad:

60GB 5400rpm. SATA Hitachi

CD / DVD Seade:

DVD-RW Dual Layer

Traadita võrk:

Intel® PRO/Wireless 3945ABG 54Mbit

Operatsiooni süsteem:

Windows XP Home

Bluetooth™:

Sissehitatud bluetooth

Teisi Zepto mudeleid »
www.zepto.ee

23 900.-

Lati alt läbi

CREATIVE ZEN SLEEK PHOTO, umbes 4800 krooni, küsi arvutipoodidest

• Vähemalt nad ütivad, tuleb Creative'i järjekordse iPodi-murdmise katse kohta tunnustavalt öelda. Järjekordne katsetus kannab nime Zen Sleek Photo ning on vähemalt näitajate poolest täitsa kõva tegija: 20 GB kõvaketas, aku kestvus kuni 19 tundi ja JPG-piltide vaatamise võimalus.

Mis puutub *flash*-põhistesse mängijatesse, siis on juba kaua aega meie lemmikuks Zen Nano Plus, mille kergust, lihtsust ja väiksust on konkurentidel olnud raske üle lüüa. Aga ka pärast Zen Sleek Photo testimist tuleb jääda aasta aega tagasi [digi] kinnitust saanud seisukoha juurde: kõvakettaga mängijate kuningas on iPod.

Seda ei saa eitada, et alumiiniumist kesta-ga Sleek Photo näeb hea välja, tema menüü-süsteem on peaaegu sama lihtne ja loogiline kasutada kui iPodi oma ning mängijast õh-kub Creative'i kvaliteeti. Tõsi, korra vedas

[TEHNILISED ANDMED]

Mahutavus: 20 GB
Mängij: MP3 (kuni 320 kbps), WMA (kuni 320 kbps), WMA DRM-iga, WAV, JPG
Salvestab: IMA ADPCM (mikrofonist 16 kHz mono, FM-raadiost 22 kHz stereo)
Aku kestvus: kuni 19 tundi
Ekraan: 160x128 pikslit OLED (262 144 värvi)
Muud: FM-raadio, kuni 32 salvestatavat jaama
Mõõtmed: 5,9x10,1x1,7 cm
Kaal: 157 g

see kvaliteet ka korralikult alt, kui ühe loo kerimise peale Sleek Photo lihtsalt kokku jooksis ja mul tuli lennukis kirjaklamber leida, et talle algaadimine teha. Edastan siinkohal vabandused Finnairi lennukipersona-lile, sest nende pardaajakirjast on nüüd üks köiteklamber puudu.

Sleek Photo nupud on suured ja head ning menüüdes liikumiseks ja helivaljuse sätti-miseks mõeldud puutetundlik riba samuti omal kohal. Sleek Photo heli on mõnus ja kaasapandud kõrvaklapid head, kui pisut lii-ga teravate kõrgetega, nagu Creative'i puhul ikka. Arvutist sünkroniseerib ta MP3d ja pil-did läbi Windows Media Playeri. Protsess ise on lihtne, kuid kindlasti aeglasem kui oleks lihtsalt kõvakettele kopeerides ning ka aeg-lasem kui iPodi lugude saamine läbi iTunesi. Aga mitte midagi väga hullu, kannatab kasu-tada küll.

Ent Sleek Photo probleemid on puhtalt füüsis. Esiteks on ta liiga suur ja raske. Sleek Photo on küll veidi kitsam kui viimase põlvkonna iPod, ent iPod on 65% õhem! Midagi pole teha, iPodi 1,1 cm on märga-tavalt vähem kui Sleek Photo 1,7 cm. Ja teis-eks on iPod ka palju kergem: 136 grammi 157 grammi vastu. Ja kolmandaks maksab 30 GB iPod vaid mõnisada krooni rohkem kui 20 GB Sleek Photo. Ja neljandaks on iPodil palju suurem ekraan, millelt saab vaadata ka videoid. On siin veel jäänud midagi öelda?

Õigluse mõttes tuleb mõned Sleek Photo plussid iPodi ees ka välja tuua. Kirjade järgi kestab tema aku 19 tundi iPodi 14 tunni vas-tu. Tal on sisseehitatud raadio ja diktofon, mida iPodil ei ole. Ja, noh, ta ei ole iPod. See viimane võib nii mõnegi jaoks argumendiks kujuneda, kellel on iPodi-saagast kõrini.

Aga need lohutavad vähe. Ikkagi on Creative Sleek Photoga lati alt läbi jooksnud. iPodist parema (või vähemalt sama hea) mängija tegemine ei tohiks ju nii suur ette-võtmene olla, et mitte keegi maailmas sellega hakkama ei saa?

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Suurem, raskem, kohmakam, väiksema ekraaniga ja vähem mahutav kui iPod, kuid sama kallis. Halloo?

[digi]
HEA OST

Eesti odavaim Core Duo

TOSHIBA SATELLITE L100-120, K-Arvutisalong, 15 990 krooni

• Inteli Core Duo kahetuumalised protsessorid on nüüdseks juba mõnda aega turul olnud ning üks ongi viimane aeg hakata tootjat ja müüjat tegema ka Core Duo sülearvutite superhäd hinnapakumisi. Meie leidsime seekord [digisse] testi tõenäoliselt kõige odavama Eestis praegu saadaoleva Core Duo protsessoriga tuntud tootja sülearvuti: K-Arvutusalong müüb Toshiba Satellite L100-120 alla 16 000 krooni. Konkurentide pakkumised jäävad enamuses 20 000 krooni, mõned ka 18 000 krooni kanti.

Satellite L100-120 on igati korralik arvuti, kuid üllatustevaba. Selle hinna eest on siin arvuti küll, aga samas ei pane miski meid vaimustusest karjuma, et Toshiba pakuks rohkem, kui oodata oleks osanud.

Välimuselt on ta, võiks öelda, kena, kuigi mitte midagi erilist. Pisut kumer hõbedane-must korpust on ilusti kujundatud, koostekvaliteet on väga hea ning jätab arvutist isegi kallima mulje. Ebameeldiv on see, et ekraan on korpuse küljes pisut lödvalt kinni ja logiseb, aga oleme ka hullemat näinud.

Konfiguratsiooni poolest ei jäta Satellite L100-120 just palju soovida. Core Duo T2300 protsessor on hea ja kiire, mälu on igati sobivalt 1 GB ja kõvaketas 60 GB. Arvuti on ka DVD-kirjutaja ja kõik vajalikud ühendused, kuigi tähele tuleks panna, et puudu on nii Bluetooth kui infrapuna. Seda, et konfiguratsioon on hästi tasakaalus, ilmestavad ka PCMarki testitulemused, kus vaid Inteli integreeritud graafikakaart jääb muidu heade näitajate seas mustaks lambaks, nii et mängude mängimise lootust Satellite L100-120 omanikel hellitada pole mõtet. Aga selles hinnaklassis on igati keeruline leida korraliku

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Duo T2300 1.66 GHz

Videokaart: Inteli integreeritud 950

Mälu: 1 GB

Kõvaketas: 60 GB, 5400 rpm

Ekraan: 15-tolline XGA, 1024 x 768 pikslit

Optiline seade:

DVD RW DL

Ühendused: 4 x USB, võrgukaart, modem, WiFi (a/b/g), PC-kaardi pesa, S-Video väljund, VGA-väljund, kõrvaklapiväljund, mikrofonisend

Tarkvara: Windows XP Home, MS Office OneNote 2003, Norton Internet Security 2005 jm

Mõõtmed: 33,1x27,8x2,85x3,58 cm

Kaal: 2,6 kg

[TESTITULEMUSED]

PCMark05	2709
CPU	3892
Mälu	2713
Graafika	883
Kõvaketas	3460
Akutest	2:1

videokaardiga sülearvuti.

Positiivse üllatuse valmistas Satellite L100-120 klaviatuur, mille nupud on hea kuju ning täpselt paraja raskuse ja käiguga. Trükkimine läheb üsna lõbusalt, kuid aeg-ajalt kipub häirima, et klaviatuur teeb trükkimisel päris valju häält. Kahjuks ei saa sama öelda hiire-nuppude kohta, mis on üsna väikesed ning eriti vasak nupp on raske ja ebamäärase käiguga: tihti oli raske aru saada, kas toimus vajutus või mitte.

Satellite L100-120 müratase (jah, me oleme endiselt kaljukindlal seisukohal, et see on sülearvuti juures väga tähtis) pani meid veidi kukalt kratsima. Üldiselt kimbutavad sülearvuteid müra poolest kaks asja: ventilaatorid ja kõvaketas. Toshiba on kõvaketas küll täiesti vaikne, ent puhuti tööle lülitatav ventilaator teeb päris valju sahinat. Ent seegi on odavamatele sülearvutitele üldiselt omane. Kahjuks.

Nii et kokkuvõttes igati korralik arvuti ning hea on, et kõige odavama Core Duo sülearvuti tiitlit kannab praegu just Satellite L100-120, sest ta kannab selle auga välja. Superüllatust siiski ei ole, sest piasjadest paistab välja, et tegu on odavama hinnaklassi arvutiga, ent kes selle teadlikult ostab, ei pea kindlasti pettuma.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Hästi tehtud ja kvaliteetse viimistlusega sülearvuti, odavama Core Duo otsijale kindlasti maiuspala.

Kaks telefoni ühe hinnaga

PHILIPS VOIP321, Euronics, 1199 krooni

• VOIP321 on mugav, multifunktsionaalne telefon, mis töötab korraga nii tavatelefonivõrgus kui ka arvutiga ühendatult Skypevõrgus. Telefoni töölesaamine (vähemalt testtelefoni puhul) eeldab mõne veidi eksootilisema keele oskust, sest ei eesti, inglise ega venekeelset kasutusõpetust karbist ei leia.

Mina vaatasin kiirelt üle soomekeelse kiirinstallatsiooni juhendi ning muud seal ei selgunudki kui, et telefonitoru akud tuleb enne esimest kasutamist täis laadida ning et CD pealt tuleb tarkvara installida enne seda, kui tugijaam ühendada USB-juhete kasutades arvutiga. Telefoniga kaasas oleva plaadil on siiski olemas ka inglisekeelne dokumentatsioon.

Karbist lahti pakkida tuli muidugi palju erinevaid detaile – telefonitoru, laadimisalus, kaks vooluadapterit, tugijaam arvuti ja telefonivõrguga ühendamiseks ning mõttetu „Brežnevi pakike“, milles oli hunnik erinevates riikides kasutatavaid telefonipistikute adaptereid – ühes otsas „vanakooli“ pistik seina ühendamiseks ja teises otsas klassikaline RJ-11 telefonipistik. Muidugi olid need adapterid kõik sellised, millega Eestis pole mitte midagi teha – nõukaaegse telefonipistikute adapterit karbis muidugi ei olnud.

Ka testtelefoni menüüde kohta käib sama kriitika, mis kasutusõpetuste kohta – telefoni menüüde on eksootilistes keeltes, mina kasutasin soome keelt ja sain sellega hakkama. Loodan et müüki jõudvad VOIP321 telefonid töötavad Eestis enamkasutatavates keeltes.

Telefonil on polüfoonilised helinad ning kasutaja saab soovi korral määrata erinevad helinad tavatelefoni ja Skype-kõnede jaoks.

Telefon töötab igati ootuspäraselt, kuid väikest probleemi kogesin SkypeOut teenusega. Kui arvutist helistades võib kohaliku numbrit kasutada stiilis 6#### ###, siis Philipsi telefoniga selliselt valitud numbrid mingit tulemust ei andnud. Lihtsalt toru oli tumm ja kõik. Veidi tuhnimist kasutusõpetuses ja lahendus oligi käes – telefonitorus tuleb alati kasutada numbreid läbi rahvusvahelise koodi, seega kujul +372 6#### ###. See oli veidi ootamatu, aga sellega harjus kiiresti.

Lõppkokkuvõttes on tegemist vägagi asise telefoniga. See on stiilne, heli on kvaliteetne,

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: tavatelefonivõrk ja Skype

Ühendused: arvuti külge läbi USB-pordi

Helinad: polüfoonilised, 10 meloodiat

Telefoniraamat: 50 nime ja numbrit, näitab ka 10 viimati tehtud kõnet, 15 vastamata kõnet ja 5 vastuvõetud kõnet

Akad: 2x AAA, kõneaeg kuni 10 tundi, ooteaeg üle 100 tunni

kaks toru ühes on väga praktiline lahendus. Mina ootan ära selle hetke, kui VOIP321 müüki jõuab, ning siis läheb tõenäoliselt ka ostmiseks, kui vahepeal mõni teine firma millegi põnevamaga turule ei tule. Näiteks Skype + WiFi- + mobiil- ja lauatelefon.

[d] ALAR PARDLA

[d] HINNANG

Ilus ja lihtne, hea hinnaga telefon, mis töötab korraga nii tavatelefonivõrgus kui ka arvutiga ühendatult Skype'is. Suurepärase!

BenQ Johnson võistleb jälle

BENQ FP93GX, Mikromaailm, 6432 krooni

● BenQ FP93GX äratab tähelepanu sellega, et reageerimiskiiruseks on märgitud 2 ms (*gray to gray*). Tasub siiski meeles pidada, et tootjad teatavad sageli kõigist mõõtmisest kiireima aja, mitte keskmise. Ka antud juhul on BenQ toodud aeg kahe halltooni vahelise lülituse aeg, aga selline mõõtmismetoodika on mõneti vaieldav.

Absoluutselt subjektiivsel meetodil oma-silm-on-kuningas testimine kinnitas, et monitor reageerib tõesti hästi. Ka kiiremat sorti mängu puhul ei olnud tunnet, et pilt venitaks või tegevusele järele ei jõuaks. Ka madinavi-deod, mille puhul tavaliselt osades stseenides viletsama LCD peal pilt ujuma hakkab, jooksid kenasti. Ainus, millest aru võis saa-

[TEHNILISED ANDMED]

Ekraani suurus: 19 tolli
Loomulik lahutusvõime: 1280x1024 pikslit
Punktsuurus: 0,294 mm
Kontrastsus: 700:1
Heledus: 300 nitti
Reaktsiooniaeg: 2 ms (GTG)
Vaatenurgad (H/V): 140°/135°
Liidesed: DVI, VGA
Mõõtmed: 48,35x42x26,66 cm
Kaal: 5 kg

da, et tegemist on ikkagi LCD-ekraaniga olid värvid. Värviesituse osas ei ole see monitor just teab mis tippklass. Pole ka paha, tuleb tunnistada, sellised enam-vähem korralikud värvid saab sellelt monitorilt kätte küll, aga nõudliku kasutaja jaoks jääb sellest väheks. Kontrast 700:1 on pigem keskmine kui hea ja vaatenurk 140/135 on pigem vilets kui keskmine. Käib kah, aga suurema vaatenurgaga monitoridega on vahe ikka selgelt nähtav. Juba üsna väikese nurga alt vaadates saab valgest horisontaalipidi kollakas ja vertikaalipidi hallikas-lillakas. Kui tekstitöötuse puhul see ei häiri, siis piltide-filmide vaatamisel küll. Samuti pakkus monitor vaikimisi *Normal* värviprofiliga miskipärast liigselt rohekat tooni ja normaalse pildi saamiseks tuli värve käsitsi reguleerida.

Ekraan istub suhteliselt madalal, alumine serv on lauast umbes 10 cm kõrgusel ning ekraani kõrgust muuta ei saa. Istudes normaalkõrgusel sirge seljaga laua taga, vaatab keskmine kasutaja monitorile mõneti ülevalt alla. Meenutab veidi sülearvuti taga istumist ja osadele kasutajatele see ilmselt meeldib, teistele tõenäoliselt mitte. Monitori sügavus on selle eest vaid 15 cm ja seda on võimalik paigutada ka päris seina ligi. Jalga alusel keerata ei saa, muuta saab ainult monitori kaldenurka. Muide, monitori alus on pealt kumer ning pastakaid ja muud mittekandilist või mittekleepuvat nänni sinna eriti edukalt seisma panna ei saa. Lisaliideseid kõrvaklappide või USB-seadmete jaoks samuti pole. Igav. Kiire reaktsiooniga, aga välimuselt igav, pildikvaliteedilt keskmine ja ekraani liigutamise võimalused piirduvad vaid ette-taha kallutamisega.

[d] SVEN VAHAR

[d] HINNANG

Kui sinu jaoks on oluline reaktsiooniaeg, siis on see üsna kobe valik. Kui hing ka muud ihkab, leiad ilmselt paremaidki monitore.

Taani kunn saabus Eestisse

ZEPTO ZNOTE 6214W, Zepto Computers Estonia, 20 962 krooni

• Mul on alati hea meel tervitada uusi tegijaid sülearvutiturul, sest sülearvutid on hirmus ägedad. Ja eriti meeldib mulle see, kui uus tegija suudab turule tuua ka midagi uut ja märkimisväärset, mitte jälle lihtsalt ühte 10 000 kuni 15 000 krooni maksvat lihtsat, suvalise *barebone* peale kokku pandud masinat. Asjal peab mingi point ka olema.

Selle aasta üks uusi tulijaid on Zepto oma Znote sülearvutitega ja vähemalt Znote 6214W järgi meeldib meile nähtu väga. Zepto on 2002. aastal loodud Taani arvuti-firma, mis on nüüd asunud Euroopa turgu vallutama ja otsaga ka Eestisse jõudnud. Ega nad põhimõtteliselt teistest väikestest tootjatest ei erine: ikka panevad *barebone*'de peale masinaid kokku (ühe masina tegemiseks kulub vaid kuus minutit) ning omal midagi teadus-arendusmahukat pakkuda ei ole, ent Znote 6214W puhul tuleb mainida nelja väga positiivset asjaolu.

Esiteks leiab korpuse pealt tagasihoidliku klepsu, mis teavitab sellest, et arvutis on NVIDIA graafikakaart. Lähemalt uurides selgus, et selleks on GeForce 7600 GS 512 MB

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Duo T2400 (1,8 GHz)

Mälu: 512 MB

Kõvaketas: 60 GB (5400 RPM, 8 MB vahemälu)

Graafikakaart: NVIDIA GeForce 7600 GS (512 MB graafikamälu)

Optiline seade: DVD RW DL (slot)

Ekraan: 14" WXGA+ 1280x768 pikslit

Ühendused: 4xUSB, 1xFireWire, PC-kaardi pesa, mälukaartilugeja 3in1, võrgukaart, modem, kõrvaklapiväljund (S/PDIF toega), mikrofonipistik, VGA-väljund, S-Video väljund, Bluetooth, WiFi (802.11a/b/g)

Mõõtmed: 34,1x24,7x2,7 cm

Kaal: 2,25 kg

kiire graafikamälu! Teiseks kaalub arvuti vaid 2,25 kg. Kolmandaks (ja see on vast kõige suurem üllatus) on ta kogu oma võimsuse juures väga, väga vaikne. Ja neljandaks maksab ta selles konfiguratsioonis pisut üle 21 000 krooni ehk mitte ülimalt müstiliselt palju.

Kogu see asi ühte lausesse kokkuvõetuna kõlaks umbes nii: Znote 6214W on väike ja kerge sülearvuti, millel jagub piisavalt võimsust ka tänapäevaste 3D-mängude mängimiseks. Ja tõsi ta on, isegi Oblivion jooksis Znote peal väga mõnusalt ja kannatas mängida küll. Eraldi tuleks esile tõsta korpuse vaikust, sest rõhuv enamik minu käes testis olnud sülearvutitest on teinud oluliselt valjemat häält kui see üsna võimas Znote, mille ventilaatorit praktiliselt ei olegi kuulda. Kahjuks rikub kogu ilu ära üsna valjult krõbisev kõvaketas, ent ventilaatorit ei kuule. Küll aga tunneb, sest vasakus servas asuvate radiaatoriribide vahelt peksab Znote nii palju kuuma välja, et selle ääres võib vabalt kohvitassi sooja hoida. Aga vähemalt ta teeb seda vaikselt.

Korpus ise on maitse asi: kelle jaoks stiilselt ja tagasihoidlikult must ning ilma läikivate lisavidinateta, kelle jaoks veidi igav. Mind must korpus ei häiri üldse, küll aga tekitas veidi ebamugava tunde klaviatuur, mis paremast ülemisest servast oli üsna pehme ja paindus trükkimisel ebameeldivalt. Samuti oli probleeme *slot-loading* DVD-kirjutajaga, mille olemasolu Windows ühtepuhku ära unustas ja plaadi kasutamiseks tuli alati enne Control Panelist „Add hardware“ alt seda meelde tuletada. Aga loodetavasti oli see vaid testimasina kiiks.

HENRIK ROONEMAA

[TESTITULEMUSED]

PCMark05	4175
CPU	4260
Mälu	2847
Graafika	3368
Kõvaketas	3615
3DMark03	8195
3DMark06	2201
Akutest	1:57

[d] HINNANG

Znote 6214W on väike ja kerge sülearvuti, millel jagub piisavalt võimsust ka tänapäevaste 3D-mängude mängimiseks. Hea saavutus!

Roostevaba keskpärasus

BENQ-SIEMENS EF81, hinda veel ei tea, küsi mobiilpoodidest

• Benq-Siemensi EF81 särab vingelt ja näeb väga „tehno“ välja – harjatud metall, klapiga disain ja kaks vedelkristallekraani. Telefon tundub käes mõnusalt raske ning õhuke, võib-olla natuke liiga lai. Klappi avades tuleb aga esimene tagasilöökk, minimalistliku disaini puhul unustati ära, et väga tihti on telefoni vaja just ühe käega kasutada ning teist kätt appi võtmata kaant ei ava. SIM-kaardi paigaldamine on nagu omaette teadus ning juhendita läbi ei saa, rääkimata selle eemaldamisest, kus võiks lausa pintsetid abiks võtta.

Saanud pildi ette, on tunne üllas – teravus ja värvid on tõesti hämmastavad ning ka heli selge ja vali, edasine kipub aga tuju rikkuma. Kasutajaliides on aeglane ning tihti arusaamatu – eestikeelsete menüüde puhul on kasutatud jaburaid lühendeid ning näiteks teksti sisestamisel ei suutnud ma kuidagi leida meile nii tavalisi täpitähti. Tõlge üldisemalt on aga korralik.

Valmistaja on tohtu koguse funktsionaalsust väikesesse kesta pigistanud, aga kuidagi ei tahaks andestada seda, et kasutajaliides on tõsiselt puudulik. Nupu vajutamisele järgneb enamasti liiga pikk paus, mille jooksul ei saa mitte aru, kas aparaat mõtleb kaua või ta lihtsalt ei registreerinud su tegevust. Valitud hetkedel kuvatakse küll õnneks liivakella, kuid see on elutu ja kole.

Samas on suurem osa kasutajaliidesest suurepärase graafikaga (lahedad animatsioonid ja ilusad ikoonid), aga jääb mulje nagu oleks disainer enne toote turule toomist haigeks jäänud ning osad elemendid unustati viimistlemata.

Ammu oleks aeg, et mõni tootja kutsuks esile revolutsiooni telefonide kasutajaliideses, Benq-Siemensit aga selles veel kahjuks „süüdistada“ ei saa, menüüid on tavapärased ning igavad.

Siiski ei ole veel kõik kadunud – head meelt valmistas selle aparaadi kõnevaliteet. Korragi ei tekkinud GSM võrgus olukorda, kus kõne oleks olnud liiga vaikne või katkendlik ning oleks pidanud telefoni ümber paigutama. 3G võrgus kippus aga kõne hakkima (raske öelda, kas tegemist 3G võrgu uuendusega või just selle telefoni eripäraga).

Olles harjunud umbes nädalase või isegi pikema aku kestvusega, tundus EF81 kolm päeva harjumatult lühike. Meelepärane oli

[TEHNILISED ANDMED]

UTMS (3G) + GSM

900/1800/1900

Möödud:

94x51x15,9 mm

Kaal: 110 g

Ekraanid: TFT, 240x320 ja

120x160 pikslit,

262 144 värvi

Kaamera: 2,0 megapikselit,

5x digitaalne suurendus

Mälu: 64Mb, laiendatav

microSD kaardi abil

Ooteaeg: GSM kuni 300h,

UTMS kuni 250h

Kõneaeg: GSM ~4,5h,

UTMS: ~3,5h

Meedia: MP3-AAC,

MPEG4, RealVideo 8/9,

h.263, 3GPP

Kaasas: Laadija, USB kaabel,

kõrvklapid, tarkvara

aga võimalus läbi arvuti USB-liidese telefoni laadida. Kahjuks on väliseid liideseid ainult üks ning samal ajal muusikat kuulata ja laadida ei saa. Ei õnnestunud ka Bluetoothi ega USB kaudu failide saatmine arvutisse.

Spetsifikatsioon on tänapäevaseks arvestatav ning kõik vajalik ja veel rohkemgi on olemas: kolm sagedust, UMTS, Bluetooth, video- ja fotokaamera, meediapleier, microSD mälukaardi võimalus, videokõne, lisaks kõik „tavalised“ funktsioonid (SMS/MMS, GPRS, äratuskell jne).

[d] MARGUS HOLLAND

[d] HINNANG

Funktsioonidega küllastatud ning väga moodne, kuid kahjuks on Benq-Siemens unustanud, et lisaks lõovale disainile peab tänapäevane telefon olema kiire ja mugav kasutada.

[digi] uus koduleht on valmis!

KINGIME AUTOLEHE TELLIJALE UUE HONDA

[digiajakiri.ee]

digi KASUTAJALE

test DIGI testid

CANON PIXMA IP5000 04.04.2006

Vihka-võ-arnasta deaasiga must kandiline printer, mille väänust ei looma nupured, etraan ega ühenduspesad. Juhiline toimub arvutist või digikaamerast.

Asjalik ja hea pildivõtteediga fotoprinter, millele sisse puudub juba standardiks muutuv otse mälukaardid printimine.

ajaveeb

LIINUGRIPP KÕIKJAL - ÄRA SÕO LIND 15.03.2006

Selveri kassa ja rest korjas poja laasa võidiku "Ni saad hoida linnude gripist. Toekohustus: Vis VÕIT." (PDF Innugrupp.ee veebist). Tuleb on ikka päris hull, sest

Mängu-udised

CARMAK TEGI VEEL ÜNE ROLLIKA MOBLILEDE 04.05.2006

Sõbrad, ma tahan teile teatada, et

Mängu-udised

TOIMETUSE AJAVEEB

[digi] toimetuse ajaveebist saad iga päev lugeda, mille huvitavaga tegeleme ning milliseid tähelepanekuid digi-maailma uudiste kohta teeme.

Testide andmebaas

Siia koondame kõik [digi]s ja Arvutimaailmas ilmunud riist- ja tarkavaratestide lühikokkuvõtted. Saad tarvikuid mugavalt võrrelda ja oma hinnangu lisada.

Mängu-udised

Iga päev uuenev mängu-udiste veerg.

Toimetuse ajaveeb

[digi] toimetuse ajaveebist saad iga päev lugeda, mille huvitavaga tegeleme ning milliseid tähelepanekuid digi-maailma uudiste kohta teeme.

Kaua püütud, kaunikene

SAMSUNG 244T, Mikromaailm, 17 560 krooni

• CeBIT 2005-l Samsungi boksis ilma teinud 24tolline imekena pildiga monitor kuulus nende toodete hulka, mida oli kärmelt soov ise järele uurida ja tema headust praktilises töös kontrollida. Ja nagu alati, CeBIT-il nähtu käegakatsutavaks muutumise vahel on ikka tavapärast pooleaastane viivitus. Ning nii ka umbes meil kujunes – Samsungi uusimat 24tollist amorfset ränil ja Super-PVA tehnoloogias valmistatud ekraanipaneeli saimegi näha juba novembrikuus... Aceri 24tollise monitori 2416Ws sees. Ehkki ka Samsung ise tootis monitore (sedasama 244T) oma suurepärase paneeliga, ei jagunud neid meie turu tarbeks. Kuid aega läks, aga asja sai, saabus 244T ka meile testimiseks.

Kena ja kunstipärast kasti avades torkab

[TEHNILISED ANDMED]

Loomulik lahutusvõime:

WUXGA 1920x1200

Ekraaniformaat: 16:10

Pikslisuurus: 0,270 mm

Kontrastsus: 1000:1

Heledus: 400 nitti

Reaktsiooniaeg: 6 ms (G2G)

Vaatenurgad (H/V):

178°/178° Xtrawide

Liidesed: DVI-D CVBS,

D-SubVGA, S-Video,

Component Video

HDCP krüpteeringu tugi:

olemas

HDTV tugi: olemas, kuni

1080p

Integreeritud USB 2.0: 2 tk.

VESA seinamontaaži tugi:

jah

Kensington-luku tugi: jah

Tarbitav võimsus: 100 W

Mõõtmed:

56x36,6x25,5 cm

Kaal: 9,55 kg

Garantii: 3 aastat

esimese asjana silma veider paigutus – monitor saabub Pivot' vertikaalsesse (portree-) asendisse keeratuna. Kastist välja ja lauale ning kaablid külge – mingeid probleeme ei teki, Samsung on kaasa lisanud kõikvõimalikud kaablid, ka videosignaali tarbeks. Ekraani kõrgus on väga kergelt reguleeritav, vaid ühe sõrmega teostatav, ekraani fikseerimine asendisse toimub kindlalt. Kas see kestvusele vastu peab, seda me kontrollida ei saanud, kuid üldjuhul igapäevaselt me monitori kõrgusega ka üles-alla ei logista.

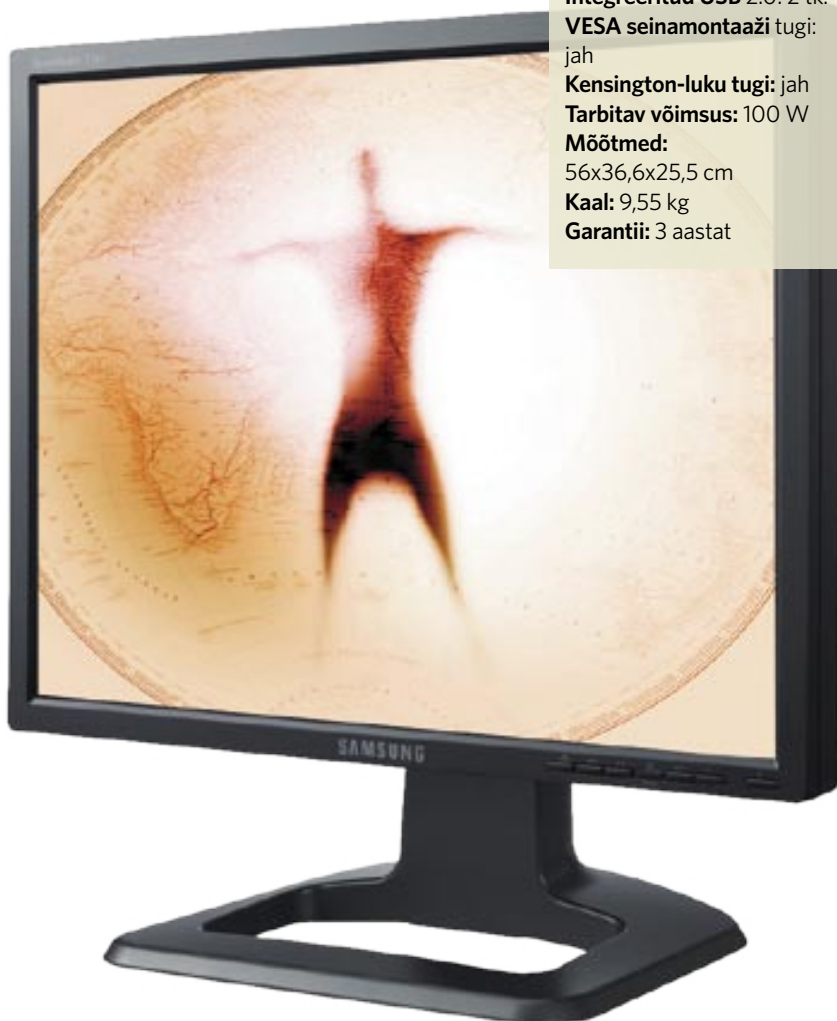
Esmapilgul pärast Windowsi jõudmist tabas kesine pilt – mis oli ka loomulik, sest eelmine monitor üle 1280x1024 lahutust ei lubanud ja see oli 244T jaoks nagu kiviaeg. Kui aga draiverist sai 1920x1200 paika aetud (mis on ka monitori loomulikuks, *Native*, lahutuseks), siis oli lausa valusalt üllatav KUI palju parem oli tema pilt ja tema värvid, võrreldes Dual-View režiimis kõrvalseisva Samsung 940BF 19tollise monitori omaga. Monitoriga, mis ise-enesest oli üks meie testide parimaid. Siin avaldusid selgelt uuema PVA tehnoloogia eelised vanema TN+Film ees. Ehkki PVA on siiani aeglasema reaktsioonijaga (antud juhul 6 ms), pole tegelikult maatriksikiiruste juures 8 ms ja alla silm suuteline sellel vahet tegema. Määravaks peaks kujunema pildi ja värvide kvaliteet – ning need on asjad, mida ahhetasime juba Aceri juures. Samsung ise on varustanud oma monitori enamate liidestega ning igati hinna arvelt kvaliteeti tõstnud. Ja tulemus on suurepärase. Jah, ma olen värvide alal näinud paremat, NECi LED-tehnoloogia monitori, kuid tolle üle 100 000 kroonine hind ei luba teda tavamonitoride hulka lugeda.

1000:1 kontrastsus, 400nitine heledus, 178° vaatenurgad nii horisontaal- kui vertikaalasendis – kõik see on tippklass. Suuuuuurepärase toode! [d] VEIKO TAMM

[d] HINNANG

Kallis, aga kõik selles monitoris on absoluutne tippklass ning paneb imestama, kui palju parem võib niigi headest monitoridest olla.

B nagu Bluetooth

MSI STAR MOUSE BM100, Enter, 650 krooni

• Väikesed hiired on moes ja juhtmeta hiired on moes. Eriti moekad on aga juhtmetevabad pisikesed hiired. Üks selline moekas hiir ongi MSI Star Mouse BM100. Idee järgi on see mõeldud kaaslaseks vandersellile, kes oma sülearvutiga pidevalt ringi reisib ja suurt hiirt kaasas vedada ei raatsi.

Kaasastamiseks on MSI hiir siiski petliku suurusega, nimelt on hiirega kaasas laadimisalus ja vooluadapter, mis omajagu ruumi võtavad. Aga kui need kuidagi ära mahutada, siis komplektina on hiir päris tore. Hiire sisse käivad AAA akud (kaasas) ja laadida saab hiirt otse aluses, akusid välja võtmata. Hiir on kaetud kummikihiga, mis on käe all pehme, kuid pakub piisavalt head haaret. Nupud klõpsuvad korralikult ja vajutamine on selgelt tunda ning kerimisrataski on kindla sammuga, mida ei saa öelda mitte sugugi kõigi minihiierte kohta. Testkasutamisel suutis hiir arvutiga

[TEHNILISED ANDMED]

Bluetoothi versioon: 1.2

Möödud:

hiirel 8,1x3,1x5 cm,
dokil 5,2x2,8x9,3 cm

Kaal:

hiirel 72,3 g, dokil 35,5 g

Akud: 2xAAA

ühendust pidada nii kaugele, kui silm seletas. Kuni ekraanilt hiirekursor veel paistis, töötas hiir kenasti. Kui see kaugemalt ka ei tööta, siis väga vahet ju pole, sest siis ei näe niikuinii enam ekraanil midagi peenemat tegema. Ratas, muide, helendab siniselt, kui hiir ühenduseks valmis on ning hakkab vilkuma, kui akud hakkavad tühjaks saama. Hiire kõhu all on lüliti, mis aitab akuaega säästa, kui hiirt parasjagu tarvis ei lähe. Komplektis on kaasas ka tore hiirekotike, kuhu sisse saab kummist sõbra ringisõitmise ajaks parkida.

Suurte kätega meesterahvad saavad kasutamismõnu asemel aga väikesest hiirest tõenäoliselt hoopis sõrmekrambid. Seda sorti väikeasjad on ikka rohkem naiste kraam. Aga stiilne kraam, seejuures.

[d] SVEN VAHAR

[d] HINNANG

KUI KIIRE peab
olema monitor,
et tabada ühte tiivalööki?

MAAILMA KIIREMAD LCD MONITORID!

Tabage iga väiksema tiivalüigutuse mitmekordse auhinnavõitja VX sarja mudelitega ViewSonic'ult. Nende välgukiirusega võrdne reageerimisaeg võimaldab muljetavaldava ja kvaliteetse esitluse, mis on kombineeritud minimalistliku disainiga. Sukelduge põnevatesse Action filmidesse või erutavatesse mängudesse ja olge valmis nautima esirea efekti nagu ei kunagi varem. Ei mingeid viirastusi. Ei mingit ähmasust. Lihtsalt suurepärase pildikvaliteeti, täis-liikuv ja alati kristallselge videopilt.

Täiendava informatsiooni saamiseks külastage www.viewsoniceurope.com.

Juuni 06

Märts 06

November 05

Aprill 06

Aprill 06

Mai 05

Januar 06

ViewSonic
the choice of professionals

juuli 2006 41

[KUIDAS TESTISIME]

Tunne

Klaviatuur ja hiir on suuresti tunde küsimus. Millised on nupud? Kui raskelt ja kui konkreetselt nad käivad? Kas hiirt on mugav käes hoida? Kui hea on hiirt liigutada?

Lisaklahvid

Klaviatuuridel ja hiirtel on praegu moes kõikvõimalikud lisanupud. Aga kas need on põhjendatud ja mugavad? Kas neid on parajalt, ent mitte liiga palju?

Hind

Olgu klaviatuur ja hiir nii tähtsad kui tahes, tuhandeid kroone ei taha nende eest keegi välja käia.

Kuidas käpa

• Me [digis] oleme alati arvanud, et klaviatuur ja hiir on arvutikomplekti tähtsamaid osi, ent millegipärast ei tundu ei arvutikaupmehed ega kasutajad seda seisukohta jagavat. Ikka ostetakse (ja müüakse) kiire protsessori, suure kõvaketta ja laheda korpusega masinaid, kuhu on juurde pandud ka „mingi klaviatuur ja mingi hiir“. Ja kasutajad tipivad 90kroonistel klavia-

tuuridel oma randmed valusaks ning kiruvad 70kroonise hiire uimasust ning ebaühtlast liikumist, kuid peavad vapralt vastu. Kui tuhat krooni raha saavad, ostavad pigem kõvakettamahtu juurde. Vale, see kõik on vale, ütleme meie. Ja olge mehed ja tulge vaidlema. Meie randmed ei ole paistes.

Sest meie oleme viimasel ajal trükinud ainult headel klaviatuuridel ja

kasutanud ainult häid hiiri, üritades kümne testikomplekti seast välja selgitada parima. Valisime testimiseks just sellised komplektid, kus on klaviatuurid ja hiired koos, sest kui sul juba üks on kehv, vana, odav ja must, siis ülima tõenäosusega teine ka. Valdav enamik-testis käinud komplektidest olid tõesti head ja peaaegu ühel tasemel, nii et kui mõni silmatorkavalt kehvem välja

nd käiivad?

arvata, olid vahed üsna väikesed. Seega tuleb selle testi hindeid erinevalt enamikest eelmistest [digi] testidest vaadata teise pilguga. Olime kriitilisemad pisivigade ja tunnetuse suhtes, sest klaviatuuride ja hiirte hindamine on väga subjektiivne ja palju sõltub just tundeist. Käed ja sõrmed on meil ju erinevad.

Peale selle, et komplektid olid üsna võrdselt head, tabas meid teine suur

üllatus veel. Klaviatuuri ja hiire komplektide turg on Eestis sisuliselt ainult ühe firma käes ja see firma on Logitech. Hinnakirjadest leidsime lehekülgede kaupa Logitechi mudeleid ja praktiliselt ei midagi muud. Teise suurema tootjana suutis meie testi jaoks mitu mudelit kohale tarnida Microsoft ning ühe A4 Techi komplekti pani välja K-Arvutisalong. Pikalt oli veel õhus, et äkki saame

ühe Canyon komplekti ka testi, ent see jäi viimasel hetkel siiski ära. Ent ka Microsofti komplekte ei ole poodidest sugugi lihtne leida ja nii olimegi sunnitud mitme komplekti juurde kirjutama vaid umbkaudse hinna. Sellisest imelikust monopolist on meil küll ääretult kahju, sest testi ei võitnud mõneti ootamatult üldse mitte Logitech.

 HENRIK ROONEMAA, SVEN VAHAR

Eliitklaviatuur ja vapper hiir

MICROSOFT WIRELESS OPTICAL DESKTOP ELITE

● Microsoft Wireless Optical Desktop Elite on väga raske valiku tulemusena osutunud meie seekordseks testivõitjaks. Rebimine teisele kohale tulnud Logitech'i MX3100-ga oli väga tihe, kuid lõpuks sai Microsofti komplektile otsustavaks eeliseks pisut madalam hind ja lihtsus. Logitech MX3100 tundus meile lõpuks üsna ülepingsutatud, pisikesi nuppe oli klaviatuuril mustmiljon.

Microsoft Wireless Optical Desktop Elite on hea näide sellest, miks võiks väga tõsiselt mõelda arvutiga kaasa tulnud hiire ja klaviatuuri kallimate vastu vahetamisele. Klaviatuur on hea, mõnusa tundega, vajutuste raskus on õige ning täpselt on ka sõrmedega aru saada, kas sa vajutasid klahvile või mitte. Klaviatuuri allservas on pehme randmetugi. Optical Desktop Elite'i klaviatuur küll klõbiseb veidi liiga palju, ent usutavasti see väga ei häiri. Ja vähemalt ta ei logise, nagu mitmed muud testis olnud komplektid. Klahvid on hea suurusega ning ebameeldivaid üllatusi ei ole. Klaviatuuri ülaosast leiab viis programmeeritavat

[digi]
TESTI
VÕITJA

nuppu, meedianupud ning tavapärased dokumendikausta, e-postiprogrammi jne avamise klahvid. Vasakus servas on kerimisrull ja edasi-tagasi nupud ehk veebisurfamise komplekt, mida on ääretult mugav kasutada. Ka komplektis sisalduva hiire kohta pole ühtki paha sõna öelda, kuigi tegu on optilise, mitte laserhiirega. Logitech'i komplekti hiir oli veidi parem, ent see vahe on väga väike.

Üllatustevaba (kuid ka negatiivsete üllatuste vaba) ja mõistliku hinnaga komplekt, kus nii klaviatuur kui ka hiir on tippklassist,

mugavad kasutada ja teevad täpselt seda, mida vaja, ega ole segaste lisanuppudega ülekoormatud.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Piisavalt hea ja piisavalt lihtne komplekt, mis teeb iga arvutikasutaja elu mõnusamaks ning kergemaks.

Superhiir ja nupumeri

LOGITECH CORDLESS DESKTOP MX3100

● Logitech'i superhea komplekt saavutas meie testis teise koha, kuid kandideeris pikalt ka esimesele. Eriti tuleb selle komplekti puhul esile tõsta hiirt – laseriga MX1000 hiir on absoluutselt fantastiline ja võib vist öelda, et parim, mis meie toimetusest kunagi läbi käinud. Hea kujuga, käsi lausa tundub asetuvat hiire sisse. Nupud on täpselt õiges kohas, hiire raskus täpselt õige ning libisemine ja täpsus igal pinnal kades-tamisväärsed. Kui sulle on hiir olulisem kui klaviatuur, vaata just selle komplekti poole.

Ka klaviatuur on igati eeskujulik. Nupud on asetatud hästi, on paraja, pisut pehme käiguga. Kuna klaviatuuril ruumi on, siis on vajalikud funktsiooninupud tehtud lausa hästi suured: nooled, tühik, Control, Alt, Start jne. F-nupud samas on üsna väikesed. Veidi harjumatu on see, et klaviatuuri vasakus servas on hulk lisanuppe: suum, protsent, kerimisriba, programmi sulgemine, pisike Enter ja avatud programmide vahetamise nupp, klaviatuuri tasakaal on seega veidi paigast ära, sest käsi on harjunud, et vasakul on serv ja laud, mitte veel mingit nupud. Aga sellega kindlasti harjub.

[digi]
HEA OST

Lisanuppude valik on pehmelts öeldes rikkalik: meedianupud (kaasa arvatud Burn ja Record, heliprofiilid, helivaljus, Medialife'i (Logitech'i meediatarkvara, hiirt saab kasutada kaugjuhtimispuldina) käivitamine, MSN ja selle staatuse sättimine, veebikaamera jne.).

Lõpuks hakkaski meile tunduma, et neid nuppe on lihtsalt liiga palju ja kuna nad on väga väikesed, siis on segadus kerge tekkima. Kuna ka hind oli kõrgem kui üldiselt sama heal, kuid lihtsamal ja loogilisemal

Microsofti komplektil, jäigi MX3100 napilt teisele kohale. Väga napilt.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Kui sulle on hiir olulisem kui klaviatuur, on see komplekt sinu jaoks. Hiir on meeletult hea, klaviatuur lihtsalt hea.

Sinine eliit

MICROSOFT OPTICAL DESKTOP ELITE FOR BLUETOOTH

● Microsoft Optical Desktop Elite for Bluetooth on igas mõttes äravahetamiseni sarnane testi võitnud Wireless Optical Desktop Elite'iga, vahed on vaid värvis (Bluetooth komplekt on muidugi kena tumesinine) ja ühendustehnoloogias. Ja paraku ka hinnas, Bluetoothiga komplekt maksab umbes 2000 krooni, mida on neljandiku võrra rohkem kui Wireless Desktop Elite'i puhul ja meie arvates on seda lihtsalt teise ühendustehnoloogia eest liiga palju maksta. Aga võib-olla mõnel on vaja Bluetoothi või meeldib sinine komplekt välisuselt lihtsalt rohkem. Olgu siis öeldud, et igas sisulises mõttes on Bluetoothiga komplekt sama hea kui testi võitnud komplekt. Sinine ja must värvidega mõjuvad kallilt ja stiilselt. Klahvid on kergelt läbipaistvad ja alguses lootsime, et ehk on nende all valgustus, kuid ei.

Klaviatuur on hea, üsna kindla tundega ja saad kohe aru, kas oli klahvivahetus või ei. Anomaaliaid ei ole, pole nii, et mõned klahvid oleks suuremad või väikesemad või

painutatud. Funktsiooniklahvid on mitmetele testis olnud Microsofti klaviatuuridele omaselt komplekteeritud kolmeakaupa (tavaliselt ikka ju neljakaupa), mis võib tekitada esialgu segadust. Ka lisanupud on samad, mis testi võitnud komplekti puhul: ehk täiesti piisavad normaalseks arvutikasutamiseks ning pigem olgu neid vähem kui rohkem, sest mida rohkem nuppe, seda kergemad on segadus ja kogemata valed nupuvajutused tekkima.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Igas mõttes sarnane testi võitnud komplektile, kuid kasutab Bluetoothi ja on neljandiku võrra kallim. Meie arvates pole see põhjendatud.

Odav lõbu

LOGITECH CORDLESS DESKTOP EX110

● Logitech Cordless Desktop EX110 pakus kogu testi käigust vist kõige meeldivama üllatuse. Öigemini, üllatus tuli siis, kui hakkasime komplektide hindu vaatama ja selgus, et EX110 on kaks-kolm korda odavam kui teised testis osalenud komplektid ja siis venis nägu küll naerule. Sest tegelikult on EX110 täitsa mõnus. Klaviatuuri käik on pehme ja vaikne. Klahvid ise tunduvad aga olevat sügavamalt käiguga, kuigi väga mugavad. Nupud on kõrgemad ja kitsamad, aga huvitaval kombel see ei häiri, trükkimine sujub kiirelt ja vigadeta. Välisuselt on ta üsna odav, ainult musta ja halliga kujundatud. Aga noh, ju ta ongi odav, mis parata. Klaviatuuril on ka mõned lisakontrollinupud: multimeedia, brauseri avamine ja kalkulaator. Vasakul servas „Back“ ja programmi sulgemine. F-rivi on taas topelfunktsionaalsusega, seal leiab Wordi, Exceli ja Powerpointi käivitamise, samuti näiteks trükkimise ja salvestamise ning neli programmeeritavat klahvi, mis väikimisi on tühjad.

Hiir on sümmeetriline (ehk sobib ka vasakukäelistele), ilma lisanupudeta ja

[digi] HEA OST

[digi] SOODSAIM HIND

näeb veidi kööbakas välja. Justkui tegu oleks mõne vanainimese pisut ärakantud sussiga. Aga optiline sensor toimib väga hästi, hiire liikumine on mugav ja täpne. Nii et suuri probleeme ei ole klaviatuuri ega hiirega, lihtsalt kogu komplekti välisus on hinnale kohaselt veidi odav, kuid selle hinna eest on siin kasutusmugavust ja lisavõimalusi küll ja veel.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Testi kõige odavam komplekt, kuid üllatab kasutusmugavuse ja kvaliteediga.

Superdisain superhinnaga

LOGITECH DINOVO MEDIA DESKTOP LASER

● Logitech pakkus testi nii kõige rohkem üllatanud komplekti kui kõige erilisema. diNovo Media Desktop on eriline disainitoode ning kahjuks eriliselt disainitud hinnaga: 3000 krooni. Seda on peaaegu poole rohkem kui teistel. Vastu saab muidugi ka rohkem. Esiteks saab väga kena ja erilise välimusega komplekti, millel on kaasas väga hea MX Laser hiir ning eraldi numbriklaviatuur, millel on pisike ekraan ning mida saab kasutada soovi korral iseseisva kalkulaatorina. Või käskida diNovol ekraanil näidata parajasti mängiva loo andmeid, e-posti või muid teateid.

diNovo klaviatuur on õhukeste ja madalate klahvidega, tundub, nagu trükiks sülearvutiklaviatuuril. Aga kes on sülearvutiga harjunud, see teab, kui mugav see tegelikult võib olla. Klahvid, jällegi tuleb Logitechi kohta öelda, on täpselt õiged, fantastiline. Ühendus arvutiga toimib üle Bluetoothi, selleks vajalik *dongle* on ka karbis kaasas. Hiir on eraldi laetav, kaks klaviatuuri aga toimivad eraldi patareidega. Erinuppe pole

liiga palju, pigem vähe – mõned meedianupud – ent see aitab kogu komplektil säilitada minimalistlikku disainijoont. Kõik on kokku väga ilus, ent hind on meeletult kõrge. Muidugi, kes moetoodeid ostab, see on kindlasti nõus ilusa asja eest välja käima ka 3000 krooni ja selles mõttes oligi diNovole väga raske selles testis õiglast hinnat leida. Ent kokkuvõttes otsustasime siiski, et kuigi tegu on hea komplektiga, on hind kõrge ja teised komplektid pakuvad poole vähema hinna eest peaaegu sama mugavust ning

mugavus on klaviatuuri ja hiire puhul tähtsam kui välimus.

[d] HINNANG ○○○○○○○○

Eriline disainikomplekt mitmete mõnusate lisavõimalustega, kuid hind on peaaegu poole kallim kui teistel testis osalenud konkurentidel.

Käed viltu

MICROSOFT WIRELESS OPTICAL DESKTOP PRO

● Kui Microsofti klaviatuure juba nii palju testilaual oli, siis pidi see ju ka juhtuma: saime oma käe alla Microsofti erilise, Natural klaviatuuri, millel klahvid on keskelt poolitatud, keeratud üksteise suhtes nurga alla ning ka veel justkui mäenõlvadele pandud. Selliste klaviatuuride hindamine on ääretult subjektiivne. Ühed, kes on sellega ära harjunud, kiidavad taevani ja ütlevad, et nemad enam elus ei saaks midagi muud kasutada. Teised jälle neavad maapõhja. Igal juhul tasub seda komplekti ostes arvestada, et õppimiseks-harjumiseks läheb ilmselt mõnevõrra aega.

Positiivne on see, et kõik olulised funktsiooninupud on mõnusalt suured: Control, Alt, Start, need kindlasti sassi ei lähe. Klaviatuuri tunne on keskpärane, ei saa just öelda, et sõrmed peal puhkaksid, klahvid on veidi ebakonkreetse käiguga. Nagu kõigil testis olnud Microsofti klaviatuuridel, on ka sellel F-klahvid topeltfunktsiooniga, neid vahetab F-klahv, kuid mingit tulukest selle kohta ei ole, kas F-klahv on parajasti sisse või välja lülitatud. Ja segadus tekib oi kui kiiresti. Erinuppude valik on ääretult rikka-

lik: meedianupud, veeb, e-post, kalkulaator ja nii edasi. Hiire puhul tuleb harjuda, et kerimisratas ei käi nõka-nõka astmeliselt, nagu näiteks Logitechi hiirelt, vaid ühtlaselt ja sujuvalt. Jällegi, maitse asi.

[d] HINNANG ○○○○○○○○

Eriline, viltuselt asetatud Natural klaviatuur, mis vajab harjumist, ent võib lõpuks ülimugavana tunduda.

Eestikeelne emalaev

A4 TECH FULL OFFICE WIRELESS DESKTOP KBS-2680RP

● A4 Tech'i komplekt on kahes mõttes eriline. Tegemist on kogu testi ainukese komplektina, mis ei ole Logitech ega Microsoft. Ja teiseks on siin ainuke eestikeelse klahviasetusega klaviatuur, mille eest me anname kinnisilmi kohe ühe punkti juurde. Logitechi ja Microsofti klaviatuurid võivad ägedad olla küll, kuid kui mõni veebiteenus genereerib sulle parooli stiilis *&#_+)(S|, siis on ikka vesi ahjus küll.

Kui silmad lahti teha ja klaviatuurile peale vaadata, tuleb tunnistada, et erilised jätkuvad. Karbi ja klaviatuuri peale on suurelt kirjutatud „Anti RSI“ (ehk käte sundasendis hoidmisest tekitud pingete vastane), ent esimene pilk vähemalt klaviatuurile paneb selles väites kahtlema, sest klaviatuuri nupud näevad välja nagu oleks nad disainitud mõne põhikooli matemaatikatunnis geomeetriat õppides. Soovite rombi? Palun! Olete unustanud, mis asi on trapets? Pole viga, pilk klaviatuurile ja tuleb kohe meelde.

Viltuselt jooksvate nuppudega klaviatuur

riga ei lähe sinasõbraks saamine just väga kiiresti, aga võib-olla on sellel siiski oma mõte, sest pärast veerandtunnist tippimist avastame, et käed on tõepoolest justkui iseenesest võtnud sisse randmetele mugavama, poolviltuse asendi.

Funktsiooninuppe on ka sellel klaviatuuril nõrkemiseni: arvuti uinutamine, programmi sulgemine, edasi ja tagasi, „Undo“, kopeeri, lõika, kleebi ning suur, mitme sentimeetri laiune kerimisrullik. Kerimisrullik on nii suur ja liigub nii kergelt, et trükkides võib väike sõrm minna kogemata talle vastu ja pilti üles või alla kerida. Klaviatuurilt leiab ka multimeedianupud, Exceli, Wordi, brauseri, e-postiprogrammi käivitamise ja see

nimekiri ei lõppe veel siin. Nagu emalaeva juhtimispuul.

Hiir on käes üsna mugav, kuid liigub liiga kergelt. Asja teeb hullemaks see, et külgmised edasi-tagasi nupud on üsna rasked, nii et kui vajutada, siis võib kerge hiir veidi eest ära sõita.

[digi]
HEA OST

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

Ainus eestikeelse klahviasetusega komplekt testis, selle eest kiitus. Klahvide huvitav asend peaks kätele puhkust andma.

Hall keskmine

MICROSOFT WIRELESS OPTICAL DESKTOP 4000

● Tuleb tunnistada, et erinevused komplektide vahel on ikka väga väikesed. Wireless Optical Desktop 4000 on järjekordne keskmiselt hea Microsofti klaviatuur, millel kõrval keskmiselt hea Microsofti hiir. Klahvisamm on jällegi maitse asi, tegelikult ei liha ega kala. Ei ole vilets, aga kindlat tunnet ka klahvi alla vajutades ei ole. Funktsiooniklahvid on jagatud mitte neljakaupa, vaid kolmekaupa. Klaviatuuril on viis tühja programmeeritavat nuppu, mis on kindlasti plussiks. Vasakul servas on suuminupp, millega saab väga lihtsalt ja kergelt dokumentides sisse-välja suumida, kui seda vaja peaks olema. Tähele tuleb panna, et hiir on selles komplektis sümmeetriline ehk ühtviisi hästi kasutatav nii vasaku- kui paremakäelistele, kuid see tähendab, et lisanuppe tal peal ei ole, aga need on veebis surfamise puhul tihtipeale väga mõnusaks abimeheks.

Wireless Optical Desktop 4000 on keskmiselt hea komplekt, millele pole midagi suurt ette heita peale mõneti ebakonkreetselt ja pehme klahvikäigu, ent teisest küljest pole ka siin millegi üle

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

Sümmeetriline hiir ning viie tühja programmeeritava nupuga klaviatuur, kuid klahvikäik on pigem ebakonkreetselt ja tulemus hall keskmine.

vaimustuda. Ka Microsoftil endal oli testis vaid pisut kallimaid, kuid mõnusama klaviatuuriga ja parema hiirega komplekte, miks siis mitte juba parem neid osta.

Logisevad nupud

MICROSOFT WIRELESS LASER DESKTOP 6000

• Wireless Laser Desktop 6000 oli Microsofti ainus laserhiirega komplekt testis ja peab ütleva, et 1000 dpi laser on ikka hea ja täpne küll. Esimene pilk komplektile on üldse julgustav, sest valge klaviatuur ja hiir näevad väga moodsad välja ning torkavad teiste kõrval kohe hästi silma.

Agas juba pärast üsna lühiajalist kasutamist peame tõdema, et selle komplektiga on Microsoft küll näitajate puhul vaeva näinud, ent kasutusmugavuse ja kvaliteediga on lati alt läbi pööratud. Klaviatuuri nupud näiteks logisevad. Nad pole küll lahti, aga ebameeldiv tunne jääb, et kui nuppu otse alla ei vajuta, siis ei tea, kas lähebki. Ebameeldiv on kirjutada, sest logisevad nupud kipuvad ka üsna valjusti klõbisema.

Midagi paremat ei saa öelda ka hiire kasutusmugavuse kohta, sest kui midu on kõik ilus, mugav, hea, täpne ja tore, siis hiire küljel asuvad edasi-tagasi lehitsemise nupud on asetatud nii, et nende vajutamiseks tuleb kätt hiirel liigutada, aga nii ei tohiks küll olla. Pealegi tuleb nuppe

vajutada hirmus sügavale ja see teeb selle hiirega veebis surfamise ikka parajaks ettevõtmiseks. Agas hiir võiks olla nagu kinnas: paned ta kätte ja siis ei tunnegi enam, ei pea temaga eraldi tegelema ja pidevalt midagi kohendama.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○○

Hea väljanägemine, ent klaviatuuri nupud logisevad ja hiir pole inimkäe jaoks küll ehitatud.

Sõitsid saanid, sõitsid reed

LOGITECH CORDLESS DESKTOP S510

• Mõneti ootamatult tabas viimasele kohale jäämise saatust mitte kõige odavamast ja lihtsamast komplektist, vaid välisuselt täitsa mõnusast ja kenast voolujooniseliselt disainitud Logitechi S510. Lühikese ajaga leidsime sellelt kaks andestamatut viga.

Esiteks, kui klaviatuuri jalad üles tõsta, muutub klaviatuur nii libedaks, et sõidab tavalise laua peal lihtsalt trükkimise käigus käte alt minema. Jah, me teame, et see kõlab tänapäeval uskumatuna, ent nii see on. Jalgadel ei ole kumme all ning klaviatuuri esiserva kummid ise ei suuda seda kinni pidada. Kui jalad sisse lükata, püsib klaviatuur ilusti paigas, ent on siis üsna kummalises asendis, justkui pisut ette kallutatud ja trükkimine pole kaugeltki mugav. Kusjuures klaviatuur ise oli nuppude poolest täitsa hea ja mugav, käik ja raskus täpselt paras, kuigi veidi valju klõbinaga. Erinuppudest on klaviatuurile pandud meedianupud ning kaks erilist klaviatuuri: „Shuffle“ meediamängijate lugude segamiseks ning „Rotate“ fotode pööramiseks.

Ning teiseks, S510 komplekti kuuluv hiir oli ainuke, mis meie testis suutis tavalise

kontorilaua peal liikudes „hakkida“. Jällegi, aastal 2006 andestamatu viga ning ärgu tulgu keegi rääkima, et me oleme ise rumalad, et hiirematti ei kasutanud vms. Kui üheksa hiirt liigub nagu nalja ja üks ei liigu, siis on see selle hiire probleem. Ka hiire disain on selline, et käe tagumine ots on veidi üleval pool, ent kui me oleks suutnud seda hiirt rohkem kasutada, siis vahest oleks harjunud.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○○

Ilus, aga kaks disainiviga, mis kogu komplekti mõttes - pakkuda klaviatuuri ja hiirt – väga kahtlema panevad.

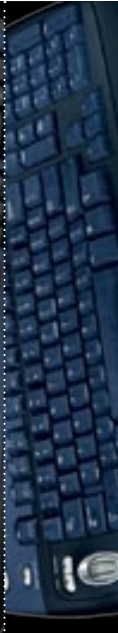
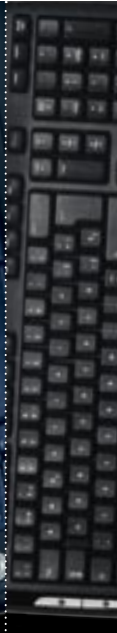
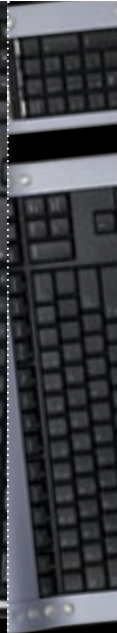
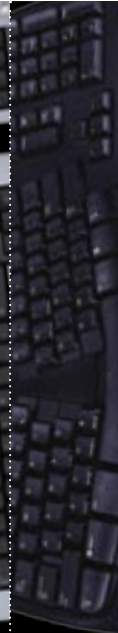

Järeldused:

● Nagu sissejuhatuses ka kirjutatud, osutusid komplektid testides väga võrdseks. Eks omajagu põhjust oli ka selles, et me saime testi nii väheste firmade tooted ja nende puhul on teatud kvaliteeditase juba eelduseks. Aga kaks komplekti eristusid teistest kiiresti just oma halbade omaduste tõttu: üks Logitech ja üks Microsoft. Kui klaviatuur ja hiir ei suuda hästi täita oma põhiülesannet ehk võimaldada arvutit juhtida, siis ei ole mitte mingit vahet,

kui ilusa disainiga nad on või palju neil lisanuppe peal on. Need on lihtsalt kehvad tooted.

Parimate komplektide valimine oli aga palju raskem ja pärast pikki vaidlusi otsustasime võitjaks kuulutada Microsofti Wireless Optical Desktop Elite'i. Teiseks tulnud Logitechi MX3100-l oli küll komplektis parem hiir, kuid kokkuvõttes meeldis meile Microsofti komplekti lihtsus ja loogilisus Logitechi numumere vastu.

Nii et tegelikult ei ole ükskõik, millist klaviatuurikomplekti poest ostma minna. Proovi enne kindlasti järgi, kuidas sulle näiteks klaviatuuri nupuvajutused meeldivad: kas need on liiga rasked või liiga kerged? Kas klahvide käik on liiga pikk või liiga lühike? Kas sõrmede all on aru saada, kui klahv alla läheb? Klaviatuur ja hiir on väga subjektiivsed, nad peavad sobima kasutaja käe järgi ning parim, mida meie teha saame, on sikkusid lammastest eraldada.

										
	Microsoft Wireless Optical Desktop Elite	Logitech Cordless Desktop MX3100	Microsoft Optical Desktop Elite for Bluetooth	Logitech Cordless Desktop EX110	Logitech diNovo Media Desktop Laser	Microsoft Wireless Optical Desktop Pro	A4 Tech Full Office Wireless Desktop KBS-2680RP	Microsoft Wireless Optical Desktop 4000	Microsoft Wireless Laser Desktop 6000	Logitech Cordless Desktop S510
Ühendused	USB / PS2	USB / PS2	BT, USB dongle kaasas	USB / PS2	BT, USB dongle kaasas	USB / PS2	USB	USB / PS2	USB / PS2	USB / PS2
Hiir	Optiline	Laser	Optiline	Optiline	Laser	Optiline	Optiline	Optiline	Laser	Optiline
Raadio-tehnoloogia	RF	RF	Bluetooth	RF	Bluetooth	RF	RF	RF	RF	RF
Energia	AA	Klaviatuuril AA, hiir laetav	AA	2 x AA ja 2 x AAA	AA, hiir laetav	AA	AA	AA	AA	4 x AAA, 2 x AA
Hind	Umbes 1500 krooni	1606 krooni	Umbes 2000 krooni	549 krooni	3015 krooni	1212 krooni	889 krooni	Umbes 1300 krooni	1495 krooni	911 krooni
Müüb	Küsi poodidest	K-Arvutisalong	Küsi poodidest	Euronics	Zebra	K-Arvutisalong	K-Arvutisalong	Küsi poodidest	Zebra	Mikromaailm
Punkte	8	7,5	7,5	7	7	6,5	6	6	5,5	5
Koht	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mis on geopeitus

- Geopeitus on mäng, kus keegi peidab „aarde“ ja paneb selle koordinaadid internetti, et teised saaks seda otsima hakata.
- Aardesse koguneb nipsasju, neid vahetatakse ja viiakse aardest aardesse ning peetakse aarete logiraamatuid nii aardelaekas kui ka internetis.
- Geopeitus sai võimalikuks pärast seda, kui Globaalne Positsioneerimise Süsteem (GPS) hakkas kõigile kasutajatele pakkuma täpset asukoha määramist. Kuni 2000. aasta 1. maini oli see USA sõjaväe privileeg.
- Aastaid geopeitusega tegelenud Kaido Einama sõnul mängivad Eestis geopeitust paljud pered. Isal on näiteks töö tõttu GPSi vastuvõtja kasutada ning lastel on huvitav koos vanematega mööda maad aardeid otsida.

Sammud taevaste õpetuste kohaselt

Geopeitus... ah, see on see GPS-iga „aarete“ otsimise mäng, mida mitme aasta eest käima üritati lükata. Mõttetu värk. GPS näitab ju meetrise täpsusega asukoha kätte, mida seal mängida on!?

• Just nii ma suhtusin siiani geopeitusesse, kuigi proovinud polnud ja samas teatud huvi katsetamiseks oli tegelikult isegi olemas. Nüüd aga andis geopeituse-mängija ja seiklejahing Kaido Einama mulle GPSi pihku ja hakkasime keset Tallinna linna geopeituse aaret otsima. Jah, kui viis aastat tagasi Eestis geopeitust harrastama ja sellest rääkima hakati, oli ajakirjanduses juttu kuidas aardeid otsiti soodest ja rabadest. Aeg on aga edasi läinud ja geopeitusega tutvumiseks ei pea isegi linnast välja sõita. Tore, et laiskade huvide eest seistakse.

Jalutame risti läbi pargi. Peaasi, et GPSi näidataval suunal püsida, on siis jalge all teerada või mitte. Kõrvalt vaadates ilmselt kummaline rajavalik.

„Kuule, aga kuidas see geopeitus ikkagi käima saadi?“ pärin Kaidolt. Kui keegi praegu seda kui uut ideed seletaks, siis ma peaks seda kehvaks projektiks ja ütleks, et see küll tööle ei hakka, arvan. Mõelda vaid, inimesed peidavad

kuhugi veekindla kastikese nipsasjadedega ja panevad selle koordinaadid internetti, et teised „aarde“ üles leiaks ning siis kastis olevasse logiraamatusse ja ka internetti vastava märkuse kirjutaks. Esimene idioot ju läheb ja lõhub selle karbi sisu laiali.

„Aga vahel lõhutakse kah,“ ütleb Kaido ja manitseb meie teekonda nii kirjeldama, et lugejad aru ei saaks, kus me oleme ja milline on täpne peidukoht.

Pakun välja teooria, et kuna 2000. aastal, kui geopeitus loodi, olid GPSi signali vastuvõtjad piisavalt kallid kraam ja päris naljaviluks ei osteta neid aparateid siiani, siis ehk käib suurema rahakotiga ka natuke rohkem mõistust kaasas. Kaido arvab, et nii võib see olla küll.

GPS näitab, et aardest lahutab meid järjest vähem meetreid. 50, 40, 20 ... suund ikka otse ... ning ühel hetkel viskub suunanäidik risti vastupidiseks ja meetrid näitavad õigest kohast mööda kõndimist. „Ja arvesta, et GPSil on väike inerts sees,“ ütleb Kaido veidi tagant-

veekindel ka bike
elulugu

poolt. Hilja.

Olgu see siis esimene õppetund, et vastuvõtjal läheb ikka veidi aega satelliitidelt tuleva signaali töötlemiseks ja asukoha arvutamiseks. Kuid juba pea-aegu õiges kohas ja paigal olemine ei tee olukorda lihtsamaks.

Astud sammu siia-sinna, numbrid heidavad aarde viis meetrit ühele- ja siis jälle seitse meetrit teisele poole. Puud ilmselt segavad taevaste juhtnööride üheselt arusaamist. Lõpuks valib Kaido ühe puu välja ja ütleb, et vihje kohaselt on aare puu otsas ja selle kättesaamine võib riideid määrada. No ro-nigu siis üles. Mõni hetk hiljem tõmbab

ta võidukalt ühest puuõnsusest välja veekindla topsiku – aare on käes!

Ja millegipärast on mul suu kõrvuni ja hirmus hea olla, et see peotäis nipsasjakesi ja aarde logiraamat üles leitud on. Päevas möödub sellest puust ilmselt paarsada inimest ja keegi ei tea selle peidetud lisaväärtusest.

„Püksid rebenesidki lõhki,“ teatab Kaido maapinnale jõudes ja lohutuseks luban ise aarde pärast tagasi viia.

Pisike logiraamat teatab, et viis päeva varem on kell 23:16 aarde üles leidnud Ove ja Helen. Enne neid kell 4:50 hommikul käis puu otsas Raivo. On ka soovime geopeiturite sissekandeid.

Esimest korda tekib mul soov osta endale GPS.

Kaido töötab samal ajal aaret läbi ja vaatab purgis olevaid pudukaupu. Õhupall, pliiaatsiteritaja, rinnamärgid, pesulõks... Kiletatud kaardike hollandi kooliõpilastelt koos metallist numbrimärgiga. Kiri teatab, et geograafia tunni raames hakkavad Amsterdami lapsed jälgima kaardi rännakuid mööda maailma aardepaiku.

Tuleb välja, et lisaks logiraamatu täitmisele käib geopeituse juurde aarde-laekast asjade kaasa võtmine ja juurde panemine. Kaasa võetud esemed panakse aga jälle järgmisesse aardekas-

Description: Class T2 from the Berlage Lyceum in Amsterdam. We visited Tallinn on a school exchange in May 2006 where we dropped off this TB. We will be following it in our geography lessons

Näpunäiteid

- GPSi saab laadida värskemad andmed aarde asukohtadega, nii on vähem käsitööd koordinaatidega.
- Otsimise lihtsustamiseks saab vaa-data aarete kohta käivat infot ja maa-kaarte kodukalt www.geopeitus.ee.
- Kasutajate kommentaaride lugemine võib osutada siiski liiga paljastavaks ja teeb aarde otsimise ebahuvitavaks. Samas võib just sealt selguda, et aare on hävinud ja otsingud mõttetud.
- Aardeid otsides ja peites tuleb mõistlikult suhtuda maaomanikku. Eestis ei ole veel teadaolevalt ühtki geopeiturit jõuga kinni peetud.
- Teatud piirkondades peab arvestama sellega, et aare ei oleks kahtlase välimusega ja strateegilises kohas ning ei põhjustaks terrorihirmu.

Mängime veel!

Geopeitus ei ole kaugeltki ainus GPS-seadmetega mängitav mäng. Iseäranis viimasel ajal on hakanud populaarsust koguma ka muud GPSidega seotud meelelahutused, millest eriti tore on *Geodashing*, mis viib sind suvalistesse arvuti valitud punktidesse maakeral. Niimoodi võib väga ootamatutesse kohtadesse sattuda, näiteks üritada mõnele sõbralikule, ent umbuskliku olemisega taluperemehele selgeks teha, mis punkti täpselt sa tema õunapuuaiast ikka otsid.

Geodashing seisneb nii nagu geopeitus (ehk võõrkeeli *geocaching*) kindlasse asukohta jõudmises. Erinevus on selles, et ees ei oota kellegi peidetud aaret.

Iga kuu alguses avaldatakse *geodashing*'u kodulehel (geodashing.gpsgames.org) arvutiga genereeritud kogu maakera suht ühtlasena kattev punktide nimekirj. Eestisse satub neist tavaliselt kümme-kolm.

Mängijate eesmärk on jõuda etteantud punktidele nii lähedale kui võimalik. Kui see õnnestub täielikult või jõutakse vähem kui 100 meetri kaugusele, siis saab esimene mängija kolm punkti, teine kaks ja kõik hilisemad kohalejõudjad ühe punkti.

Kuna punktid valitakse juhuslikult, satuvad need sageli kohtadesse, kuhu ligipääs polegi nii lihtne. Kas kellegi koduaeda või mõne hoone alla või hoopis kaugemale metsa. See teebki *geodashing*'u põnevaks ja tekitab imestust neis inimestes, kelle kodu lähedale kuu aja jooksul inimesed nagu nõiutult kohale kõnnivad ja siis õnnelikult lahkuvad.

Võidab see, kes kuu lõpuks kogub kõige rohkem punkte. Aktiivsemad mängijad on USA-s ja Austraalias. Kuna Eestisse satub ainult kümme-kolm punkti, siis on kuuel korral juhtunud ka see, et eestlased jõuavad nad kõik läbi käia. Sama on korduvalt õnnestunud ka luksemburglastel, kuid nende riik on sedavõrd väike, et neile iga kord *dashpoint*'i ei satu ja seega üldarvestuses juhib Eesti.

ti jne. Üle kahe nädala ei ole viisakas võorast nänni enda käes hoida, eriti kui on tegu identifitseeritava rännunänniga nagu see hollandlaste oma. Netis on palju kodukaid, kus metallist ID-numbreid müüakse ja ühtlasi on võimalik leidjatel leiud registreerida ja omanikel vastavalt oma saadetise teekonda jälgida.

Pildistan topsikust leitud kola ja Kaido rõhutab, et hollandlaste metall-lipiku number peale ei jääks – midu hakavad pilti nägevad kurikaelad aaret üle maailma „liigutama“. Noh, põhimõtteliselt võib järgmine GPSiga puuõõnde roniv tegelane kogu selle kraami endale ka koju kamina peale viia, aga austame reegleid, mängime nende järgi ja loodame parimat. Kaido viib läbi nännivahetuse ja täidab logi ning mina viin aarde puu otsa tagasi.

Valime GPSi laetud geopeituse aardepaikadest järgmise ja paneme läbi

pargi teises suunas ajama. Hasart on tekkinud ja esialgne skeptilisus mängu suhtes on kadunud.

Samal õhtul leian veel teisegi aarde, mis on puujuure all elutsenud juba rohkem kui kaks aastat. Kaido tunnistab hiljem, et teadis selle asukohta ja logi tõendab seda. Ta leidis aarde 28. mail 2004, tolle esimesel peidupäeval. Vahepeal on aga logiraamat jõudnud ülesleidjate raportitest täis saada.

Järgmiseks nädalaks ajan endale välja GPSi ja asun iseseisvale missioonile. Tuleb välja, et kodust mõne kilomeetri raadiuses on õige mitu aaret ja lähim kõigest mõnisada meetrit välisuksest. Ühtlasi tuhnin läbi ühe aardepaiga midagi leidmata. Hiljem internetist tausta uurides selgub, et aare ongi rüüstatud ning loost kaovad pisimadki viited külastatud aarete asupaikade kohta. Geopeitus on heade inimeste mäng.

 MERLIS NÕGENE

Koordinaatide ristumispunkt on *geodashing'*u erijuhtum, kus punkte ei loosita arvutiga, vaid need on paigas vastavalt meridiaanide ja laiuskraadide ristumistele. Samas on need sattunud samuti täiesti juhuslikesse kohtadesse ja katavad maake-
ra ühtlase võrgustikuna. Hea küll, pooluste läheduses tunduvat tihedamini, aga seal pole jälle mängijaid.

Näiteks täpselt 59 kraadi põhjalaiust ning 24 kraadi idapikkust asub Läänemaal Risti lähedal soises metsas. Eestis on koordinaatide ristumispunkte seitse. Üks neist ligi kilomeeter Saaremaa Sõrve säärest avamere poole, teine Hiiumaa ja Vormsi vahel.

Reeglid näevad ette, et ristumiskohas tuleb teha iga nelja ilmakaare suunas pilt ning riputada see www.degreeconfluence.org kodulehele. Kõige kõvem mees on see, kes on viibinud võimalikult paljudes ristumispunktides. Eestis ammendub mäng suhteliselt kiiresti, kuid keegi ei keela seda välisreidse ajal edasi mängida.

Geogolf on mäng, kus arvutile tuleb öelda oma asukoht ja kaugus kuhu ollakse

18augulise „golfiraja“ läbimisel valmis minema. „Golfiväljaks“ on kogu maakera kuiv territoorium.

Aadressil geogolf.gpsgames.org genereerib arvuti punktid, millele tuleb võimalikult lähedale pääseda nagu *geodashing'*us. Punktide arvestamine käib nii, et mida lähemale mängija jõudis, seda vähem „lööke“ ta kogus. Võidumees on nagu pärisgolfiski see, kes kõige vähemate „löökidega“ arvuga raja läbib.

Eraldi punktiskaala on radadele alla 12 kilomeetri ja pikematele kui 12 kilomeetrit.

Valides raja pikkuseks näiteks ühe kilomeetri võib geogolfi mängida ka oma kodutänaval ja teha seda näiteks naabritega võidu.

Geosnapping seisneb pildistamises ja selle pildi koos täpse asukohaga mängu kodulehele www.geosnapping.com riputamises. Nii koguneb sinna asukohtadega seotud fotode andmebaas.

Seda mängu saab mängida ka ilma GPSita ja pildistamise asukohta hiljem kaardil määrata. Mängulisuse lisamiseks peetakse piltide edetabelit.

Shutterspot on veel üks pildistamisega seotud GPSi mäng. Ka siin ei peideta kuhugi mingit aaret, vaid tehakse valitud kohast kuni kolm fotot ja riputatakse need mängu kodulehele shutterspot.gpsgames.org. Vihjeks avalikustatakse ka esimene osa punkti koordinaatidest ning pildid peavad olema tehtud kohast, mida on millegi muuga võimatu segi ajada.

Mängijate ülesanne on pildistamiskoht ära arvata. Võimalikud on kaks lähenemist. Piiritleda ala puudulike koordinaatide järgi kaardil ning aerofotode järgi pildistamiskoht ära arvata või siis GPS ja kaart käes kohapeale minna.

Eesti esimesel *shutterspot'*i pildil oli osa jäätunud Valaste joast ning see arvati ära just aerofoto ja Regio CD-Atlase abil. Hiljem on õige koht üles leitud ka naturaalsel kombel.

Punkti saab kirja see, kes määrab pildistamiskoha kuni sajameetrise täpsusega. Kui pildistaja tahab tugitoolisportlasi punkti ilma jätta, peidab ta pildistamiskohta salasõna, ilma milleta leidu registreerida ei saa.

Petufotod 3 minutiga

[digi] on juba terve aasta kirjutanud sellest, kuidas paremaid fotosid teha. On aeg igavad näpunäited suvepuhkusele saata ja kirjutada hoopis sellest, kuidas lahedaid fotosid saada. Vanasti oli selleks tihti vaja vähem või rohkem maksvat varustust, täna ajab asja ära keskmiselt tubli fototöötlusprogramm.

● Viimase kuu jooksul on interneti hobifotograafe tabanud võlts *tilt-shift* piltide vaimustus. *Tilt-shift* objektivid lubavad muuta kaamerale nähtava pildi perspektiivi ja teravuspinda ning selle suunda. Arhitektuurifotograafid on ilmselt *tilt-shift* objektiviide ühed sagedasemad kasutajad, sest selle abil jäävad hooned sirgelt pildile, mitte pole kohe-kohe selili kukkumas. Muuseas,

Canoni 24mm F3,5 *tilt-shift* objektiv maksab Eestis 22 000 krooni. Fototööstustarkvara GIMP maksab 0 krooni, sinne õpetus on tehtud Photoshop CS2 põhjal. Perspektiivikorrektuurist täna ei kirjuta, vaatame üle hoopis selle, kuidas teravuspinna muutmise piltidele hoopis uus tunne luua – justkui oleks tänavastseeni asemel mudellinna pildistanud.

 SIIM TELLER

Kasulikke linke

- Sama õpetus GIMP-is: tinyurl.com/rxzqa
- Tuhendeid *tilt-shift* fotosid: www.flickr.com/photos/tags/tiltshift/
- *Tilt-shift* objektivi tööpõhimõtted: www.photo.net/equipment/canon/tilt-shift

1. Gradient Mask'i valik

Kui foto on välja valitud, siis ava see Photoshopis (edaspidi PS). Ise valisin näidistefotoks ühe kaadri Pariisist, Seini jõe kaldalt, mis tehtud sillalt alla promenaadile. Klahviga Q lülitad PSi Quick Mask režiimi, seejärel vali Gradient tööriist. Veendu, et valid ülevalt tööriistaribalt neljanda gradient tüübi.

Vajuta D-klahvi, et värvideks vaikevalik must-valge panna ja kliki värvivaliku kõrval asuvat väikest noolt, et valge põhivärviks ja must taustavärviks valida.

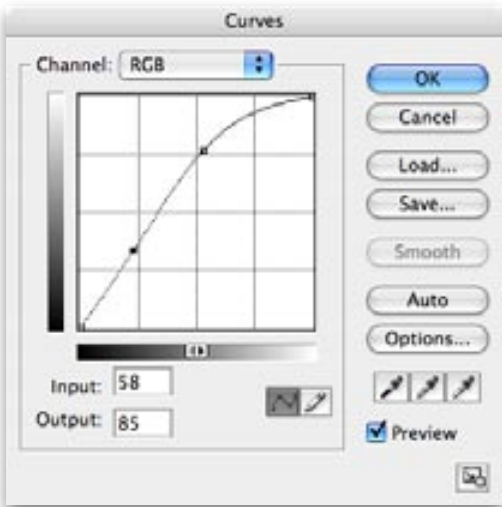

2. Fookuspunkti valimine

Vali, millist osa fotost tahad teravana hoida, tavaliselt on see kusaigil pildi keskel asuv punkt. Kliki seal ja hoiu hiirenuppu all. Tiri gradient tööriista üles ja lase see kaadri servas lahti. Julgelt võib katsetada diagonaalsuunas jooksva fookuspunktiga. Tulemuseks peaks olema sarnane kõrval olevale ekraanipildile. Kui käsi vääratas, siis tee lihtsalt uus valik kuniks rahule jääd. Vajuta uuesti Q-klahvi, et Quick Mask režiimist väljuda.

3. Ebaoluline fookusest välja

Vali menüüst Filter -> Blur -> Lens Blur, et avada defokuseerimismenüü. Võid proovida seadistusega veidi mängida, aga pildil olevad numbrid peaksid päris heaks juhiseks olema. Uduste alade väljanägemist ja intensiivsust saab mõjutada eelkõige Iris Shape valiku ja Radius liuguri abil.

4. Kurvidega ebareaalsemaks

Et silmapettus paremini töötaks, andsin pildi tonaalsusele lõpus kurvide (Image -> Adjustments -> Curves) abil veidi vunki juurde. Pildi toonid muutuvad heledamaks ja värvid intensiivsemaks ja üldmulje peaks jääma rohkem „ohoh, mingi plastmassist ja plastiliinist maailm!“ laadi.

Valmis

Loomulikult võib sarnast tehnikat proovida hästi erinevate fotodega, põhimõte on aga alati sama, selline valikuline fookus aitab fotograafil vaataja tähelepanu pildi olulisele osale juhtida. Alati ei peagi eesmärgiks olema fotole minimaailma tunne anda, portree puhul on eesmärk ilmselt hoopis erinev, tehnika aga sama.

Milline foto valida?

● Trikitada saab igasuguse fotoga, aga mudelmaailma efekti saavutamiseks sobib paremini mõni üldplaan, mis ülevalt alla pildistatud. Nii on inimesed harjunud mudeleid nägema ja nende „lollitamine“ on sellevõrra lihtsam. Kontrastne valgus aitab efektile veelgi kaasa, aga ka ühtlase pilvealuse valgusega võib huvitavaid tulemusi saavutada.

Tiiger juba oma triipe ei muuda

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 689 krooni **DEMO:** <http://www.extreme-players.de/download.php?id=10374>

• Ka agent 47 kukul on sama triibuline nagu aasta-kaks tagasi, kui ta veel raskelt haavatuna oma elutööle mõtles („Hitman: Contracts“). „Blood Money“ on eelmise osa sündmuste otsene järg, kuid samal ajal alustatakse ka olevikust, kus mingi salapärane tegelane tahab 47 loo meedia küünte vahele lohistada. Niisama lihtne see muidugi pole, kuna peategelane endast ja oma tegemistest enamasti märki maha ei jätta.

Tegelikult olekski veel huvitavam vastavalt oma tegutsemisele loo kulgu kujundada. Nimelt, mida rohkem tunnistajaid maha jätaksid, mida sagedamini turvakaamerate ette satuksid ja mida suuremaid segadusi korraldaksid, selle võrra halvemini lugu kulmineeruks. Aga noh, oleks... Tegelikult jäeti juba seegi totakalt tooreks, et kui

lõpetad missiooni *Silent Assasain* reitinguga, saavutad sihtmärkide surmad vaid „õnnetustega“, ilmub kohalikus ajalehes ikkagi mõrva, mitte õnnetusi kajastav artikkel.

Samas paistab uus mõrvari välimäärana näit *notoriety* oma eesmärgi täitvat – see mõjutab agent 47 äratuntavust. Mida vaiksemalt tegutsed, seda madalam on selle tase ja seda suurem on tõenäosus ka edaspidi märkamatuks jääda. Kui mõne missiooni siiski vere-saunaga lõpetad, on võimalik mänguraha eest *notoriety* nullida või vähemalt madalamaks kruvida. Selle eest võiks programm tegelikult rohkem pappi nõuda, muidu on massimõrvaritel mängu läbimine liiga kerge. Muidugi eeldusel, et mängur ei kasuta *pro* raskusastet, mil piisab suuremiseks mõnest

kuulist. *Normal* aga laseb terve kilo jagu tinaplõnne vastu võtta, enne kui 47 kangelaslikult *slow-motion*'is langeb.

Samas soovitaks „Hitmanisse“ suhtuda mitte kui tavalisse *shooter*'isse, sest see ei ole kaugeltki seda. Kõige ettejäeva mäsastamine võib tunduda lõbus ja lahe, kuid üks asine palgamõrvar asju nii ei aja. Suurimat pinget pakub selle lõbuvara puhul oma tegevuse planeerimine, õnnetuste lavastamine ja muidugi märkamatult sündmuskohalt lahku mine. Olgugi, et *Silent Assasain* reitingu tagaajamine võib põhjustada omajagu peavalu, toob missiooni lõppedes tulemustetabelis rea nullide nägemine sära silmadesse ning kihutab jätkamisele.

Et saavutada raskusastmel *pro* reitingut *Silent Assasain*, pööra tähelepanu

[USA POPULAARSEIMAD MÄNGUD]

PC:

1. World of Warcraft
2. Half-Life 2
3. Neverwinter Nights 2
4. Guild Wars: Factions
5. Guild Wars

Xbox:

1. Marvel vs. Capcom 2
2. Counter-Strike
3. FIFA World Cup 2006
4. Halo 2
5. Half-Life 2

Playstation 2:

1. Guitar Hero Bundle
2. Kingdom Hearts II
3. Time Crisis 3
4. FIFA World Cup 2006
5. GTA: San Andreas

PlayStation Portable

1. GTA: Liberty City Stories
2. Syphon Filter: Dark Mirror
3. FIFA World Cup 2006
4. Lumines
5. Dexter

www.pricegrabber.com

turvakaamerate vältimisele, või kui see on võimatu, siis salvestuse ülesotsimisele ja varastamisele. Missiooni lõpetamisel ei tohi maha jätta ei oma relvi ega ülikonda. Tulirelvi, muid, põhimõtteliselt vaja ei lähegi, sest peaaegu alati piisab „klaverikeelest“, mürgisüstaldest ja uinutitest. Õnnestuste korraldamisel on abiks pisikesed pommid, mida metallidetektorid läbiotsimisel avastada ei suuda. Statsionaarselt oma postil passivate tüüpide eksitamiseks on 47-l kaasas ka kukkur kõlisevate müntidega, mida oskuslikult visates valvurid õigesse suunda vaatavad ning mängijale varjuna möödahilimiseks võimaluse loovad. Sarnaselt töötavad ka elektrikilbid, mille lõhkumisel tuleb keegi alati üksinda seda näppima. Isehakanud McGyveri võib

Agent 47 Une-Matiks maskeerituna - head ööd, valvurionu.

kostüümi saamiseks uimastada ja prügikasti sisemusega tutvuma saata või siis lihtsalt tema valvepostist mööda kõndida. Võimalusi on alati mitmeid ja igaüks leiab oma lemmikmeetodi selle rakendamiseks. Mulle meeldis näiteks kurjameid langevarjuta hüpetele saata, mis läksid statistiliselt kirja õnnetustena.

Ahjaa, erilist kiitust väärib esimene missioon, mis käitub sõltumatu treeninguna, kuid oma olemuselt mõjub tavalise tööotsana. Need esimesed sammud Ameerikamaa pinnal loovad lihtsalt suurepärase atmosfääri ning meeleolu. See piinamisstseeni lõpetamine... Tuba, mis kästakse pump-püssiga puhtaks teha, need esimesed kõlavad lasud, kehade põrandale langemisel kostuvad mütsud ja kuskil toanurgas mängiv raadio laipade peitu lohistamisel... Sellist õhkkonda pole suudetud veel üheski varasemas „Hitmanis“ luua. Kahju vaid, et see kõikidel missioonidel nii suurepäraselt pole õnnestunud. Hästi sellegipoolest, sest vaheldusrikkuse üle kurta ei saa.

47 satub tööasjus seekord nii Missisippi vett kündvale aurikule, Las Vegase kasiinosse ja hotelli, eeslinna eramajade vahele ja soovi korral klouniülikonda, aga ka mägedesse jõulumeeleolu looma. Suhteliselt fantaasiavaene on vaid paraad anonüümsetel tänavatel, mida ilustavad kõigest paar väsinud baari ja raamatukauplus. Kusjuures vaatamata tohutule rahvamassile, mis neil tänavail voolab, ei hoidu rahuvalvajad vajadusel relva kasutamisest. Minu meelest politseinikud ei tohiks nii vastutustundetult tegutseda, aga noh ... ameeriklaste sellise käitumise üle ei saa imestada.

Samas ei ole tehisintellektiga tege- lased alati nii lollid, kui arvata võiks.

Ära liiguta, ma löön kärbse maha!

Veristatud laiba lohistamisel jäänud jälgi osatakse ajada ning kahtluse korral oma seljatagustki jälgida. Keelatud aladel hulkumises vahele jäänuna ei tulla mängijat kohe valanguga kostitama, vaid ähvardatakse algul niisama. Kui lahkuda, on kõik korras. Kummaline on, et kohati tunnevad võimud 47 väga kergesti ära, kuigi eelnevalt mainitud *notoriety* oli nullis. Siit ilmneb ka üks närvesööv element: kuna mitmed seatud löksud saavutavad soovitud tulemuse pikema ootamise järel, mõjuvad need äratundmisest põhjustatud restardid tüütavalt. Siis on oluline läbi mõtelda, mis selle põhjustada võis, ning leida sobiv rohi riiete vahetamise, kuskil mujal ootamise või mille iganes näol. Lihtsalt uuesti samamoodi tegutsedes kordub toimunu tõenäoliselt navaviisi.

Mängu graafiline pool koos heliga on äratuntavalt sarnane eelmiste osadega. Pildiline külg on elanud üle vast suurima muutuse: *Post Filter* kõrvetab maailma kollakamaks („Contractsis“ mäletatavasti sinakaks), tekstuurid on kvaliteetsemad ning varjud täiuslikumad. Enne mängu muretsemist tehke kindlasti selgeks, kas teie videokaart kogu seda värki suudab ka jooksutada. Pixel Shader 2.0 tugi on minimaalne,

„Ei, mina ei tea, mis tal viga on.“

et programm üldse esimestest videoist kaugemale jõuaks. Suurepärase muusikaline taust on taas Jesper Kydi kirjutatud.

„Blood Money“ on igati vääriline järg Eidosi ja Io Interactive'i „Hitmani“ eelmistele osadele ning arvestades seda, kuidas mäng lõppeb, võib juba kannatamatult viendat osa ootama asuda.

[d] ROBERT PIHO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,5 GHz (2,4 GHz soovitav)

Mälu: 512 MB (1 GB soovitav)

Videokaart: DirectX9 ja Pixel Shader 2.0 toega (GeForce FX või ATI Radeon 9500) (ATI X800 seeria/GeForce 6800 või parem soovitav)

Helikaart: DirectX ühilduv

Kõvakettamahtu: 5 GB

Tarkvara: Windows 2000/XP, DirectX 9.0c

Optiline seade: DVD-lugeja

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor.

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Oled sa toas üksinda?

MÜÜGIL: www.ebgames.com **HIND:** 250 krooni **DEMO:** www.scratchesmystery.com

See villa peidab endas kummalisi saladusi.

väiksel maa alal, nii et paljudes kohtades tuleb edasi-tagasi käia kümneid kordi, sellele lisanduvad veel filmilikud ukse-avamiseffektid, millega mäng peidab laadimisaegu. Muusika ja dialoog on esmaklassilised ja õhustikku sobivad ... aga nad kõlavad ainult siis, kui midagi toimub ja teed mängus edusamme või avastad uusi ruume.

Teine kiidab kaasahaaravat ja viimistletud, kuigi ilma suurte pöoreteta lugu ning huvitavaid ja loogilisi, ent mõnikord jälle halle ajurakke ragistama panevaid mõistatusi. Kõik visuaalid – nii majas ringi kolades kui ka tolmuseid raamatuid ja fotosid lehitsedes tekitavad otsekuu tunde, nagu ninast poeks see sama tolm sisse ning sunniks sind kohe-kohe aevastama.

„Scratches“ oleks sobiv rōskesse sügis- või talveõhtusse, et vaikselt hämaras toas lasta enast viia sorima mõisamaja eelmiste elanike kahtlasesse minevikku. Suvel tuleb seda mängu mängida öösel ja aken avada ning lasta tuppa kõiksugu kahtlased sahisevad õõhääled, et mängule helitausta juurde luua. „Scratches“ vajab õiget atmosfääri, et teda saaks nautida.

[d] MARTIN METS

• Mäletate veel neid vanakooli mängu, kus sai pilt pildi haaval edasi liikuda ja iga pilti pidi viimse kui detailini hiirega läbi kammima, et lahendada higestama ajavaid mõistatusi? „Scratches“ näol on tegemist just sellise „Mysti“ stiilis mänguga, kus animatsioonid kohtad haruharva ja mõistatused on peadpöörivad, ehkki mainitud läbi kammimist ei ole aetud liialt keeruliseks ning pilti saab liigutada peaaegu igatpidi 360 kraadi.

Mängija suundub aastasse 1976 ja astub õuduskirjanik Michael Arthate'i rolli, kes on äsja üllitanud oma esimese menukaks osutunud teose ning ostab teise romaani kirjutamiseks Inglismaal sünges maakohas paikneva 19. sajandi lõpust pärineva mõisa, mis on ajutiselt muust maailmast üleujutuse tõttu eraldatud. Mäng algabki sinu saabu-

misega mõisa. Mõisa jõudes paelub peategelast aga uue romaani kirjutamisest märksa enam salapärase vana maja. Miski kummaline jõud sunnib sind uurima läbi elutube ja ämbliku-võrkudesse mattunud pööningut ning üksikasjalikult vaatama seintel olevaid aristokraatlikke maale. Nõnda hargneb su ette eelmiste majaanike elu ja ka salapärase mõrv. Avastada on kolmekordne mõisamaja, kõrvalhoone, kasvuhoone ja väike kabel ning mida rohkem tolmusesse minevikku pilku heidad, seda enam hakkab tunduma, et sa ei pruugi olla majas üksi. Rohkem sisu ära anda oleks patt.

„Scratches“ puhul tahaksid korraga minu sees rääkida kaks häält – üks petunud ja teine rahulolev. Esimene kurdab, et mängimiseks peab olema liiga kannatlik ja avastatav maailm asub liiga

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 800 MHz
Mälu: 128 MB
Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv
Videokaart: 16 MB OpenGL ühilduv
Kõvakettamahtu: 450 MB
Tarkvara: Windows 2000/XP
Optiline seade: CD-lugeja
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

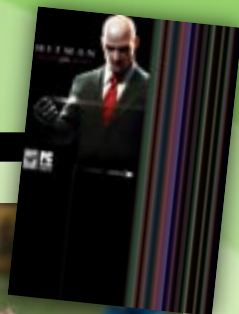
[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●○○○○
PILT	●●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●○○○○

Mis see Eestiga maailma- meistriks tulla pole

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 695 krooni **DEMO:** http://www.download.com/3001-7476_4-10524013.html

• Käesolev aasta on tähtis aasta jalgpalli jaoks. Rasvaste vorstide, hapukapsa, Oktoberfesti ja *lederhosen*'ite maal toimub jalgpalli MM. Seda sündmust tähistab ka EA Sports oma üllitisega „FIFA World Cup 2006“.

Mängu installimine on lihtne ja loogiline, kuid tasub ära märkida, et kohe paigaldades pakutakse võimalust võrgus mängimise tugi paika seadistada, et hiljem oleks lihtsam. Aga kui ei viitsi, võib lihtsalt hetkel keelduda.

Mängu alustades on tutvustav video üsna paljulubav. Kahjuks tuleb esimene ninakrimpsutus peamenüü kohta – see on natukene imelikuks aetud ja vajab harjumist. Menüüs on võimalik valida mitmete mänguvõimaluste, sätete ja mitmikosa vahel. Valikutes saab eraldi kuulata ka muusikat ja ka heliriba on järeleuurimist väärt.

Meeskonnad on koostatud suurepäraselt. Kõikide kontinentide riigid on esindatud. Või noh ... peaaegu, Vanuatu või Kiribati meeskonda kahjuks avastada ei suutnud. Muidugi ega see oluline olegi, sest tõsise eestlasena ei hakanud ma pärast Eesti meeskonna leidmist teisi riike näppimagi. Sellega seoses veel nii palju, et eestlastest on oma nägu vaid Mart Poom, ja sedagi vaid vähesel määral.

Olles kokku puutunud paljude EA Sportsi jalgpallimängudega jään esmakordselt rahule pildiga. Mehed on meeste moodi, mitte liikuvad kogud, keda on võimatu eristada. Lausa lust joosta ja palli taga ajada. Kahjuks aga tekib siin jälle mure. Nimelt lihtsaima raskusastmega pole probleem pall võtta ja värav lüüa ning raskeim raskusaste pakub väljakutset vaid teatud ajaks. Ka Eestit pole sugugi raske maailmameistriks tuua, selle trikiga sain isegi hakka. Vaata ette, Jelle Goes! Muidugi on ebaneeldiv fakt, et kui sina ponnistad ühe värava suure vaevaga, siis arvuti juhitud mees tuleb ja põmmutab sulle sellise kolli, mis füüsikaseaduste kohaselt kuidagi ei tohiks leida teed vära-

Kes keda petab, kes kelle üle lööb?

Noh, väravavaht kollases, selle paugu püüad kinni?

Muusikaprogrammi kuulamine.

Suur roheline muruplats, valged jooned ... hmm, mis see olla võiks?

vasse. Aga no jalgpall ongi karmide ja tervete närvidega meeste mäng.

Mängu laadides on võimalik lugeda huvitavat infot maade kohta, kes parasjagu mängima hakkavad. Näiteks kas teadsite, et Tallinnas pandi arvatavasti esimesena maailmas püsti jõulupuu? Kahjuks muidugi inimene, kes neid Eesti kohta käivad küsimusi koostas, ei osanud eriti inglise keelt, sest kirjavead

ajavad muigama.

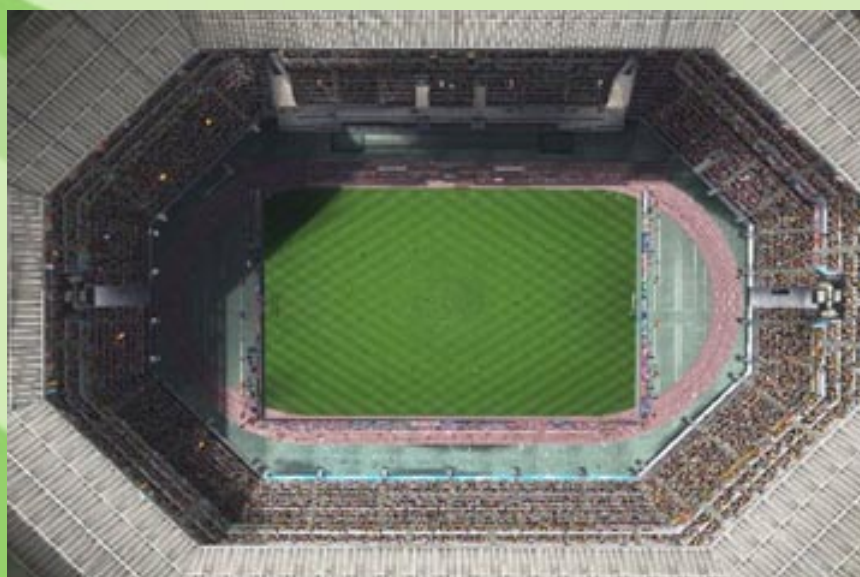
Meenutades EA Sportsi varasemaid FIFA seeria väljalaskeid, on edasiminek meeldiv. Graafika on nauditav, heli ei aja närvi, kommentaarid on asjalikud (hoolimata sellest, et Piiroja kõlab kommentaatori suust Piroha). Mängides soovitan kasutada pulti, sest klaviatuuril jooksevad sõrmed krussi. Juhitavus on esmapilgul pisut keeruli-

Pidu ja pillerkaar.

ne ja vajab harjumist, kuid täiesti õpitava. Kõik miinused, mida ka ei leiaks, kaalub aga ülesse kiiduväärt pilt. Maailmiselt kena keskkond, kus pealtvaatajad teevad mehhiko lainet, mängivad suure puna-valgekirju rannapalliga ning hüüavad lemmikutele kaasa. Jah, seda mängides tekib tunne, et sa ei istu mitte arvuti taga, vaid hoopis lemmikmeeskonna treeneripingil, ja see tunne on vapustav! Nii et jalgpallisaapad jalga ning mängunägu ette, sest jalgpall on kuningas ja seda mitte ainult mänguväljal, vaid ka sinu arvutis.

VARMO HELEMÄE

Pisike amfiteat... vabandust, jalgpalliareen.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium IV/AthlonXP 1,3 GHz (2 GHz soovitatav)

Mälu: 256 MB (512 MB soovitatav)

Videokaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv (256 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 2,7 GB

Optiline seade: CD/DVD-lugeja (oleneb, kumma andmekandja versioon)

Tarkvara: Windows 2000/XP

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

Muu/valikuline: pult, LAN kaart

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●○
MUGAVUS	●●●●●●●●○●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Täiuslik preili Dark peatükis

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 1089 krooni **DEMO:** Xbox Live Marketplace

• Kui Xbox 360 müügile jõudis, väitsid mõned suud, et sellele oli antud hetkel vaid kaks head mängu: „Call of Duty 2“ ning „Perfect Dark Zero“. Vaatame [digi] esimeses Xbox 360 mängu arvustuses, kui hea see läbi silmade vaates tulistamine ikkagi on.

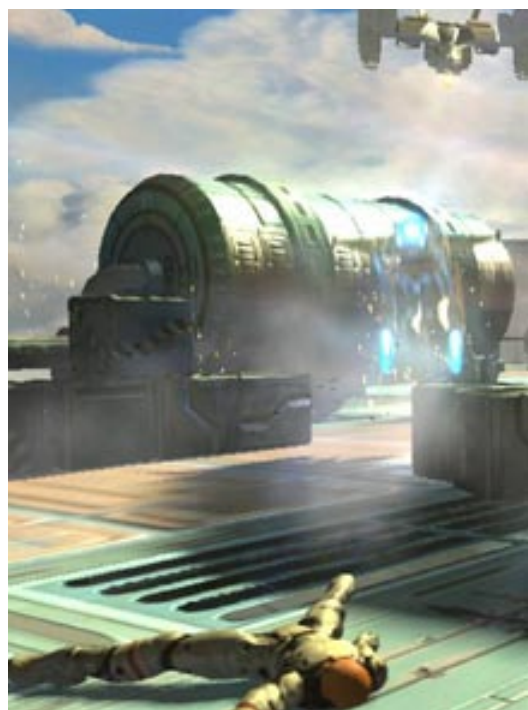
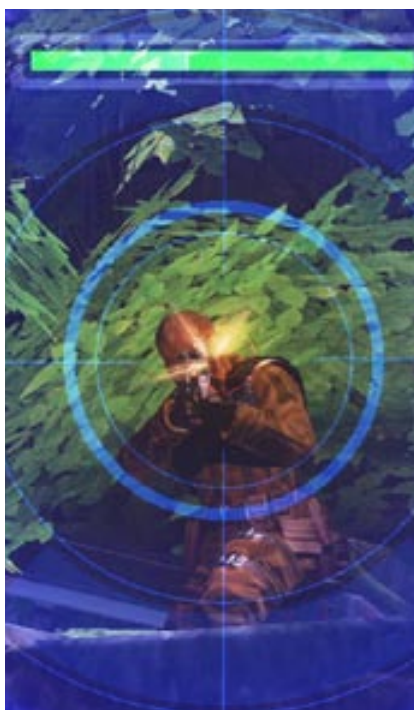
„Perfect Dark Zero“ on teine osa „Perfect Dark“ seerias, kuid toimub kronoloogiliselt enne esimest. Esimene mäng ilmus 2000. aastal Nintendo 64 ja Game Boy Colorile. Huvitav fakt on, et N64-l kiideti seda taevani, BGC-l aga vastupidi. Tõenäoliselt oli see üks põhjus, miks kohe alguses keskenduti vaid ühe versiooni tegemisele, ehk eksklusiivselt vaid Xbox 360-le.

Mängu üksikosa lugu pole kuigi huvitav ega eriline ning pealegi on see lühike. Peategelane on punapäine ja seksikas pearahakütt Joanna Dark, kes satub korporatsioonide vaheliste vandenõude- ja võimuvõitluste keeristesse. Kaotades oma lähima pereliikme, otsustab Joanna minna veritasu otsima, kohates teel absurdseid liitlasi ja veel jaburamaid vaenlasi. Ainuke loo juures särav moment on unikaalne atmosfäär. See on täis kõrgtehnoloogilisi tulirelvi, tulevikumasinaid ning omapärase arhitektuuriga linnu. Et Xbox 360-l on paras ports võimast riistvara sees, siis tegijate siht on olnudki rohkem graafilisele küljele kui tegevusele. Eputav graafika on aga tõesti laitmatu.

Mängimine on üldiselt mugav. Kõmmutamine on lõbus, kuni stoorist välja ei tee. Väga hästi on näiteks tehtud kahe relvaga tulistamine, mis toimib puldil vastavat vasakut või paremat päästikut vajutades. Igal pauguriistal on pealegi vähemalt üks alternatiivne laskevõimalus. Ka on enamikul sinu käsutuses oleva arsenalil liikmetest optika peal. Nagu ikka, on pähe lasud kiiremini mõjuvad ning täpselt sihtida aitav vidin suudab elimineerida ohu enne, kui nad jõuaksid kamraadid kohale kutsuda. On erinevad vidinad uste muukimiseks ja asjade õhkulaskmiseks. On minimängud, kus tuleb puldi vibratsiooni järgi uksi muukida või millegi käivitamiseks juhtmeid ühendada. Aga mõnede asjadega on absoluutselt rappa joostud.

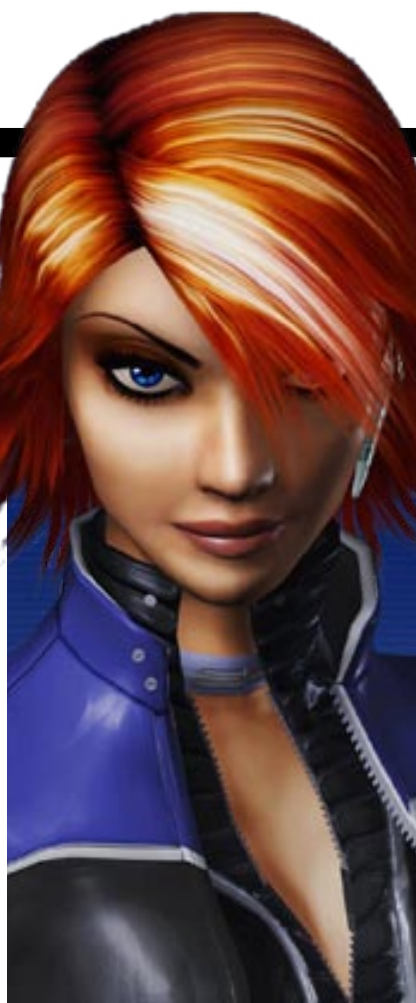

„Mida sa siis norid mu relva tongipüssiks!“

s null

Peategelane hirmuäratav ei tundu.

Sihik on ebaumugavalt suur ning seda ei saa muuta. Igal missioonil on vaid üks salvestuskoht ning sealt laadides naasevad kõik vanad „sõbrad“ teisest ilmast, et uuesti sinu elu peal õnne katsuda. Mängu on püütud lisada ka hiilimiselemente, kuid ka need on puudulikult välja tulnud. Niikui nii on palju huvitavam neile lähedale joosta, püssipäraga pasunasse virutada ja haavlipüssiga lendu saata, vähe-malt lihtsamates raskusastmetes, kui luuramine kohustuslik pole.

Alustada tasuks mängu kergeimast raskusastmelt. Tasub kõik nipid ja trikid selgeks õppida ja siis katsetada järgmisi kahte raskust. Mida pingelisema valiku teed, seda keerulisemaks põhiülesanded lähevad ja rohkem lisäülesandeid juurde tuleb.

Helil pole väga vigagi. Kõik relvad on autentse kõlaga ning tegelaste jutt on sobiv. Muusikavalik võiks olla laiem, sest kogu missiooni jooksul käiv üks ja sama laul tüütab ära. Õnneks nägid mängu tegijad Rares rohkem vaeva mitmikosaga, mis kahtlemata on mängu parim külg – on palju kaarte, palju relvi, palju lõbu ning see meenutab vana head „Quake III Arenat“. Võimalik on üksikmängu kaarte mängida koos sõbraga ühe konsooliga. Saab ka üksi bot'ide vastu sõdida või Xbox Live'is inimeste vastu mängida.

Kokkuvõtteks – „Perfect Dark Zero“ on mäng, mida esmajärjekorras tasub osta vaid Xbox Live's või kahekesi ühe konsooli taga madistamiseks. Üksikmäng pole eriline meelitaja.

[d] ANDREAS TÜRK

[NÕUDMISED]

Xbox360 mängukonsool teler (soovitavalt HD Ready)
Xbox360 mälukaart (kui kõvakettata Xbox360)

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○

Desperados 2: Cooper's Revenge

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 679 krooni **DEMO:** [digi] nr 13 kaaneplaat või http://ausgamers.com/files/download/html/21845

tega. Viie vanast erioskustega isikupärastest tegelastest on kogu huvitavus välja pigistatud, emotsioone nad ei tekita ja uus indiaanitegelane pole parem. Esimese osa suurepäraseid hääletöid on teises osas võõrad ja kehvad. Tegelikult kõik heliefektid on odavad.

Head on ka. Õhustik on autentne, kaardid on huvitavad (kuigi korduvad) ja pakuvad piisavalt nuputamist. Muusika on suurepärase.

Mängul on kõvasti potentsiaali, oleks ainult selle viimistlusega ja optimiseerimisega veel vähemalt pool aastat vaeva nähtud. Kui on kahte tähtsat asja, närvi ja aega, saab D2-te nautida.

[d] LEHO LAHTVEE

• „Järgne Cooperi ja ta sõpradele indiaani legendi otsides ja avasta ka Cooperi ammu unustatud saladused“. Umbes nii kirjutatakse karbil. Mängides selgub, et turundusemehed on kaanetegemisel taas puuse pannud, sest midagi sellist ei ole. On hoopis kätemaksuteekond Cooperi venna tapmise eest.

„Desperados: Wanted Dead or Alive“, D2 eelkäija, saab kohe viie aastaseks. Võiks ju arvata, et vahepeal tegijad Spellboundis on uusi trikke õppinud. Nii ja naa. D2 oleks nagu kaks mängu ühes: esimese osa stiilis strateegia

ja uuenduseks kolmanda isiku vaates luuramine-tulistamine. Aga milline jube teostus! Ka kõrgelt üle miinimumnõudmiste arvutil on ülipikad laadimisajad ja seda isegi menüüs! See on andestamatu, sest sellises katsetamise mängus on vaja tihti load'ida. Strateegiaosa graafika on ilus, kuid kolmanda isiku vaates jätvavad maailm ja tegelased soovida. Mäng on graafika- ja füüsikavigu täis ning pilt jookseb äärmiselt ebasujuvalt, eriti suurtel kaartidel. Kadunud on ilusad-põnevad animatsiooni-vaheklipid (on ainult alguses ja lõpus), asendunud on need sirgeldus-

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○○

Total Overdose

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 499 krooni **DEMO:** www.strategyinformer.com/pc/totaloverdose/demo/2162.html

• Võiks väita, et taanlaste odav GTA kloon „Total Overdose“ algatas eurooplaste seas Lõuna-Ameerikas toimuvate kolmanda isiku märulite buumi. Rootslased tahavad veel sellel aastal valmis saada „Just Cause'i“ ning ka tšehhidel on kindel plaan 2006. aastanumbri sees oma „El Matador“ väljastada. Kõigil kolmel on peale keskkonna ühised jooned kas GTA-likuse, narkoäri, DEA vm agentide, ajuvaba huumori või akrobaatika näol.

TO peategelane on pisisuli, kes on vanglast vabastatud haavata saanud DEA agendist kaksikvenna palvel. Ülesandeks on tal imbuda kohalikesse narkokartellidesse, jätkates vennase ja kahtlaselt surma saanud isa tööd 19 teema- ja 34 lisamissiooni käigus erinevateks piirkondadeks jagatud linnas. Ülesanded varieeruvad vähe ja ei ole eriti kaasakiskuvad – samas igav ka ei hakka. Pööraseid trikke on võimalik sooritada palju, kuid kole pilt, vigane

autojuhtimise füüsika ning olematu AI kisuvad arvamust alla. Ka heliline pool pole väga kiita ja mitmikosa hoopis puudub.

Taanlaste sõber levitaja Eidos ei leidnud Deadline Gamesi näol nii kvaliteetset mängutegijat nagu „Hitmani“ seeria meisterdaja Io Interactive. Kuid

päris rämps TO ka pole. Igatahes proovige enne ostu demo.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○○

25 to Life

MÜÜGIL: www.gamestop.com **HIND:** 260 krooni **DEMO:** pole väljastatud

gi vahel. Kuni 16 mängijaga saab lüüa lahinguid või täita selle kõrval ülesandeid. Kuigi erineva nimega, on kõik FPSidest tuttavad liigid. Ainult et seda mängu need ei päästa.

Lausa viie mängufirma (neli neist tuntud) koostöös sündinud projekt läks vett vedama. Kuigi mäng on ambitsioonikas, pole midagi, mis teeks sellest kolmanda või esimese isiku vaatenurgaga mängust midagi erilist. Ka mitte Marc Ecko mänguga sarnane minimaalne graffiti tegemine. Mitte kuigi hea graafika, tehiskintellekt ja juhtimine ning vead annavad veelgi julgust soovitada mänguritele sellest hoopiski kõrvale vaadata.

[d] LEHO LAHTVEE

• „25 to Life“ on „Crime Life: Gang Warsi“ kõrval justkui kullatükk, kuid tippudega võrreldes ei midagi erilist. Üksikosa on lühike ja seal mängid kolme meest: petetud võmmi, paadunud gansterit ja pätti, kel vastu oma soovi kuidagi heale teele ei õnnestu saada. Üldine teema on korrupsioon ja kät-

temaks ning see esitatakse jaburalt. Hääletööd on jubedad, *hip-hop* muusika on maitse asi, lugusid on palju ja neid on ka tuntud tegijatelt nagu DMX ja Zibit.

Tegelikult haibiti mängu tehes selle mitmikosa. On kaks tiimi, politsei ja gäng, ja saab valida nelja mitmikosa lii-

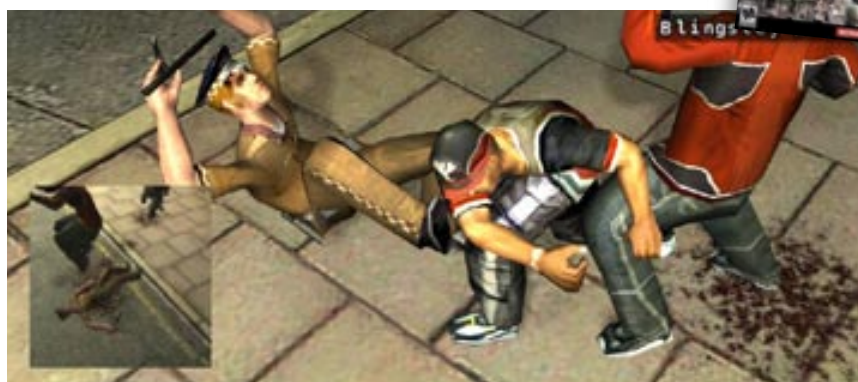
[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●○○○○
PILT	●●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●○○○○

Crime Life: Gang Wars

MÜÜGIL: www.gamestop.com **HIND:** 200 krooni **DEMO:** pole väljastatud

• Talvine „Marc Ecko's Getting Up: Content Under Pressure“ näitas, kui kvaliteetseid gettomänge suudetakse ikkagi teha. Meenutades aga ka kahte aastavahetusel ilmusid gängimängu, nagu praegu, ei saa ümber Konami CL: GW-st. Konami mängufirmana hakkab mänguritele juba närvidele käima. Kui nende viimane pakutav taktikaline FPS „The Regiment“ on „ainult“ edasipääsmatult raske, siis detsembri linnuke, kolmandas vaates märul CL:GW on peaaegu nii jube kui videomäng üldse olla saab. Loo peategelaseks on noor kutt Tre, kes uue gängiliikmena hakkab omale nime tegemiseks üle linna ülesandeid täitma. Olgu missioon mis iganes, ikka on vaja kuskile kakeldes minna, kakelda veel ja kakeldes tagasi tulla. Sama nüri kui sõnakordused. Vahepeal tolkenevad kaasas ka mingid oma tondid, keda saab isegi veidi käskida. Muidugi oleks abiks, kui käte-jalgadega teistele haiget tegemine ja igasugune

juhtimine oleks mugav. Ei, mängitavus on haige ja kaameratöö loll. Pilt on ikka kohe väga kole, getolaste kõne aga nii hull, et tekib soov kõlarid kirvega katki taguda. Helitaustaks on kuiv *hip-hop*, enamasti Euroopa üritajatelt. Boonusena on kaasas nende biograafia ja palju muud lahtilukustatavat nänni.

Konamil on õnnestunud leida oma laadne lahendus, et 18aastaseid noo-

rukeid (alates sellest vanusest lubatud mängida) getokultuurist eemale hoida. Ja seda ka Xboxi ja PS2 vahendusel (nagu ka „25 to Life“).

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

HELI	●●○○○○○○○○
PILT	●○○○○○○○○
MUGAVUS	●●○○○○○○○○
MEELELAHUTUS	●○○○○○○○○

Väikestele lastele möödapäasmatu

MÜÜGI: www.andrico.ee **HIND:** 795 krooni **PC DEMO:** http://www.strategyinformer.com/pc/iceage2themeltdown/demo/4404.html

„Ice Age 2“ on värvikirev ja vahva platvormer, mis passib mängimiseks teie pere noorimatele liikmetele – arvutianimatsioon on neil kindlasti juba kinos nähtud, aga Scratist ei saa kellelgi liiga kiiresti isu täis. Neurootilise pisiorava tegemised vuditakse läbi kolmanda isiku vaates, muuhulgas seksuvad episoodiliselt ka Diego, Manfred ja Sid.

Põhivormiks tuttav jookse-hüppakogu-pudinaid-valem, aga tasemete ülesehitus pole kunagi üheülbaline ja jalatööle vahelduseks mängitakse hulgaliselt naljakaid minimänge (näiteks pesast pagenud kondoripoegade leidmine ja vanematele tagastamine), trügitakse ligi paikadele, mis esmapilgul käeulatusest väljas ja võideldakse minimaalselt, nii õrnalt kui võimalik. „Ice Age 2“ valem on siin endiselt olemas, selle muudab veelgi tugevamaks idee just kõrvaltegelane peaosasse kupatada ja lugu läbi tema vaatenurga vesta. Vastased lüüakse jalust maha kombinatsiooniga X+X+ruut või siis loobitakse nende pihta kive (kõik, mida võitlussüsteemi kohta tarvis teada), aga põhirõhk pole kindlasti mitte võitlustel, peategevusteks jääb avastamine. Kaamera käitub viisakalt, tekitades probleeme vaid staatilises olekus – nii võib näiteks hüppeks vajaliku hoovõtuga mööda panna. Natuke tehnilistest võimalustest ka. Lisaks tavapärasele monole-stereole on võimalik surround-heli, mäng toetab laiekraaniga telerit, subtiitreid saab sisse ja välja lülitada. Menüüdes liikumine on lihtne ja mugav.

Aeg-ajalt tuleb lahendada kohustuslikke ja lihtsaid mõistatusi nagu näiteks linnupesade täitmine munadega, jälgides korrektset mustrit ja värvi, geisrite suunamine õigele kõrgusele, blokeerides surveavad kividega jne. Kui enda nutikusest piisama ei peaks, siis võib menüüst lisaks vihjeid kaeda ja läbimata ei saa mäng kuidagi jääda.

Platvormeri valem, kui see on korralikult teostatud, ei väsi kunagi. Paljud

Niikaua kuni linnukesele taustal meeldib oravaid süüa, ei ole teda Scrat'i söb-raks võimalik nimetada.

See, et Scratil suu lahti on, ei tähenda, et ta Manfredi hakkaks ampsama.

filmid jookse-hüppa-mänguks toodetakse tavaliselt kiirustades ja toote kvaliteedile rõhku ei pöörata. Rõõm tõdeda, et selline vahva platvormer nagu „Ice Age 2: Meltdown“ selle jäise töö nüüd suvel üles sulatab. Ka arvutil ja Xboxil lisaks PS2-le.

[d] KAIMAR PALTS

[NÕUDMISED]

PS2 mängukonsool teler (soovitavalt 100 Hz ja laiekraaniga) mälukaart 8 MB (PS2)

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●○○

RPG, mis soovib olla märulseiklus

MÜÜGIL: www.andrico.ee HIND: 629 krooni

Ei tundu kuigi rahumeelse mänguna? See polegi seda. Vägivaldsetele kollidele peab samaga vastama.

● Genma-deemonid vallutavad neljandat korda Jaapani ja mängija tagasihoidliku sekkumise tulemusena tehakse neile tuul alla. Küllap on eelmistele Onimusha jagudele just pinnapealsust ette heidetud, sest värsked deemonijaht sisaldab endas kuhjaga positiivseid uuendusi.

Võitlus- ja arendussüsteemis oleb nüüd kõik kõigest. Igal korjatud esemel on oma mõju relvale, mida sa kannad ja tegelasele, keda parasjagu mängid, rääkimata erinevat tõugu ilgetest peletistest (mõnel allergia tule- või tuulejõu vastu, mõnele piisab lihtsalt mõõgaga lajatamisest). Mängitavaid karaktereid koguneb loo käigus viis, igal meeletu hulk erinevaid uuendatavaid löögikombosid, muid vajalikke omadusi ja spetsiaalvõimeid. See on nii laiahaardeline süsteem, et jätab ka mõned endast tõsiselt arvavad RPGd häbisse. Lisaks suudab iga tegelane

midagi, millega teised hakkama ei saa (nt Roberto nihutab kiviplukke paigast, avab suletud rauduksi). Tegelasel sibavad muljetavaldavalt suures 3D maailmas ringi kolmanda isiku vaates. Jutuajamised loo arendamiseks peetakse maha tasemete vahelistes puhkepunktidest, kus toimub ka korjatud esemetest uute sünteesimine, kauplemine ning spetsiaalareeni Dark Realm külastamine. Viimaselt saab koguda relvade ja kaitserüüde uuendamiseks tarvilikku essentsi (võimalik ka tasemete taaskülastamisel ja elukate alistamisel, aga see on aeganõudvam variant).

Veel põnevaid tegevusi, mis mängu mitmekesisemaks muudavad. Mõistatused eeldavad nii esemete kasutamist, vaatlust-tegutsemist kui keskkonnaga manipuleerimist. Spetsiaalsed puslekastid, mis sisaldavad tavaliselt väärt kraami, avatakse loogikamõistatuste abil. Iga tegelane mängib erine-

valt, ka sõltuvalt kaaslaste valikust ja esemete koostööst, mida mõlemad kannavad. Ajastatud minimissioonid – mõne suurema eluka välkkiire alistamine, lahingutehnika kasutamine kindel arv kordi määratud aja jooksul jne. Teine mängukord läbimaks samade tegelaste ja varustusega. Capcomi toode on seekord märk kvaliteedist ja austusest mängija vastu. Kindel hea ost.

[d] KAIMAR PALTS

[NÕUDMISED]

PlayStation 2 mängukonsool
teler (soovitavalt 100 Hz ja laiekraaniga)
PS2 mälukaart vähemalt 8 MB

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Juubelitähistajad

• Eidos kuulis, et Ubisoft väljastab „The Settlers II: 10th Anniversary“ nimelise mängu, mis on vana hea kümne aasta vanune legendaarne „The Settlers 2“ tänapäevases kuues. Kiiresti võeti ühendust „Tomb Raider: Legendi“ teinud Crystal Dynamicsiga, et see teeks kõige esimese „Tomb Raiderist“ samuti kümnenda aastapäeva versiooni. See tähendab, et veel sellel aastal peaksime saama mängida esimest Lara Crofti seiklust tema viimase mängu pildikvaliteediga. Lahe.

Teretunud tasuta lisa

• „Tom Clancy’s Ghost Recon Advanced Warfighter“ sai mitmikosalise Multiplayer Packi näol. 128 MB pakk lisab sõdurisimulaatorile oodatud *Deathmatch* mänguvõimaluse koos kolme kaardiga, kolm uut koostöökaarti ja kaartide muuta. Ka parandab see mõningaid vigu ja täiustab võrguosa välimust. Järgmine tasuta MP Pack plaanitakse väljastada juulis, siis juba koos Team Deathmatch võimalusega. Tirida saab selle aadressilt www.ghostrecon.com.

Mäng

• Taas üks [mängumäng] edukalt läbi. Eriti **Tauri Punderile**, kellele loosisime välja lubatud „**Blazing Angels: Squadrons of WWII**“. Lihtsalt selle eest, et ta kirjutas meile ühena õige vastuse küsimusele, mitu „Tomb Raiderit“ on siiani ilmunud. Õigeks vastuseks lugesime vähemalt järgmise nimekirja: **Tomb Raider, Tomb Raider II, Tomb Raider III, Tomb Raider: The Last Revelation, Tomb Raider Chronicles, Tomb Raider: The Angel of Darkness, Tomb Raider: Legend**. Lugejamängud jätkuvad ning vastused saatke aadressile play@digiajakiri.ee – siis võib juba järgmine kuu teil olla põhjust tulla Tallinna Paldiski mnt 26a aadressile auhinnale järgi.

On palju filme, millele on mängud kõrvale tehtud ja on palju mängu, millest on filmid tehtud. Meie tahame teada just viimaseid.

Nimetage vähemalt 5 filmi, mis on videomängudest välja kasvanud.

Arvesse ei lähe filmide järjed ja siinsed illustratsioonid. Õigete vastuste hulgast loosime uue omaniku **Andrico** (www.andrico.ee) välja pandud lõbusale platvormmängu „**Ice Age 2: The Meltdown**“ arvutiversioonile.

Kolajagamine!

[mängumängu] lohusuhhindadeks ja tulekul kokkulegete seelikuks „**Heavy Gear II**“ arvutimäng.

Võitjad:

Erik Valdmaa	Leho Lumi
Pilleriin Israel	Sander Pikhoff
Ranel Olesk	Villem Kütt
Virko Vesman	Heiko Ojala

[JUUNIS ILMUNUD MÄNGUDEMOD]

- Cars • Sensible Soccer 2006 • Earache Extreme Metal Racing • Pro Cycling Manager 2006 • Glory of the Roman Empire • NFL Head Coach • Penumbra • Park Baseball 2006 • Ship Simulator 2006 • X-Men: The Official Game • Tomb Raider: Legend Next-Generation (parema pildiga) • Prey, Micro Machines V4

[JUUNIS ILMUNUD VEAPARANDUSED EHK PATCH'ID]

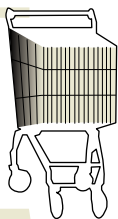
- Auto Assault update 1 • Blazing Angels: Squadrons of WWII ver 1.02 • Call of Duty 2 ver 1.3 • Cossacks II: Napoleonic Wars ver 1.2 • Hitman: Blood Money ver 1.2 • The Elder Scrolls IV: Oblivion ver 1.1.511 • Heroes of Might and Magic V ver 1.1 • Desperados 2 ver 1.01 • Battle for Middle-earth II Patch ver 1.03 • Shadowgrounds ver 1.04 • Galactic Civilizations II ver 1.2 • Rise & Fall: Civilizations at War reitach patch 1 • Trainz Railroad Sim 2006 ver 3092 • Paradise ver 1.1.1 • World of Warcraft ver 1.11.0 • Vampire: The Masquerade - Bloodlines ver 2.4 (mitteametlik) • Red Orchestra: Ostfront 41-45 ver 1007 • SIN Episodes: Emergence Arena Mode patch, SpellForce 2 ver 1.02, Rainbow Six: Lockdown ver 1.01, Bet on Soldier ver 1.3, ETROM - the Astral Essence ver 1.1

Loe kokku, saada vastus

Palju, palju mänge...

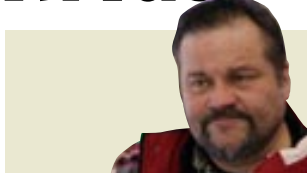
JUULI	KOLMAS KVARTAL	NELJAS KVARTAL	2007 JA EDASI...	
<p>Prey ● 10. juuli 2006 WWII Combat: Iwo Jima ● 16. juuli 2006 WarPath ● 18. juuli 2006</p>	<p>TimeShift ● august 2006 The Ship ● sept 2006 Call of Juarez ● sept 2006 Savage 2: A Tortured Soul ● suvi 2006 War Rock ● suvi 2006 Metathrone Project ● suvi 2006 Enemy Territory: Quake Wars ● kolmas kv 2006 PRISM: Threat Level Red ● kolmas kv 2006 Dark Messiah of Might & Magic ● kolmas kv 2006 Specnaz: Project Wolf ● kolmas kv 2006</p>	<p>Call of Cthulhu: Destiny's End ● 19. okt 2006 Field Ops ● nov 2006 F.E.A.R. Extraction Point (Isapakett) ● neljas kv 2006 Half-Life 2: Episode 2 ● neljas kv 2006 Battlefield 2142 ● neljas kv 2006 Operation Flashpoint 2 ● neljas kv 2006 BattleStrike: Eastern Front ● neljas kv 2006 Rainbow Six: Vegas ● neljas kv 2006 You Are Empty ● neljas kv 2006 Sabotage 1943 ● neljas kv 2006 Unreal Tournament 2007 ● neljas kv 2006 Sniper ● 2006 VATAN ● 2006 Alpha Prime ● 2006</p>	<p>Shadowrun ● jaan 2007 Haze ● esimene kv 2007 Crysis ● esimene kv 2007 Medal of Honor Airborne ● esimene kv 2007 Brothers in Arms Hell's Highway ● esimene kv 2007 S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl ● esimene kv 2007 Precursors ● kolmas kv 2007 CellFactor ● neljas kv 2007 Half-Life 2: Episode 3 ● neljas kv 2007 The Wall ● neljas kv 2007 Bioshock ● 2007 Halo 2 ● 2007 Huxley ● 2007 Strike Force Red Cell ● 2007 Retribution ● 2007 Parabellum ● 2007 DUSK-12 ● 2007 Chrome 2 ● 2007 NecroVision ● teatamata</p>	FPS
<p>Bad Day L.A. ● juuli 2006 Pirates of the Caribbean: The Legend of Jack Sparrow ● juuli 2006</p>	<p>Tortuga - Two Treasures ● august 2006 Black Buccaneer ● suvi 2006 Origin of the Species ● 6. sept 2006 LEGO Star Wars II: The Original Trilogy ● 12. sept 2006 Tom Clancy's Splinter Cell Double Agent ● sept 2006 Devil May Cry 3: Dante's Awakening Special Edition ● sept 2006 Reservoir Dogs ● kolmas kv 2006 El Matador ● kolmas kv 2006 Age of Pirates: Captain's Blood ● kolmas kv 2006</p>	<p>Open Season ● 6. okt 2006 Infernal ● neljas kv 2006 Scarface: The World is Yours ● neljas kv 2006 Just Cause ● neljas kv 2006 Death to Spies ● neljas kv 2006 Avatar: The Last Airbender ● neljas kv 2006 Stranglehold ● neljas kv 2006 Exteel ● neljas kv 2006 Crash Dummy vs. the evil D-Troit ● 2006 The Good, The Bad, And The Ugly ● 2006 Interview with a Made Man ● 2006 Demons of Mercy ● 2006 6GUN ● 2006 Dog Tag ● 2006</p>	<p>Overlord ● suvi 2007 The Shadow of Aten ● neljas kv 2007 Possession ● 2007 Alan Wake ● 2007 Gears of War ● 2007 Alone in the Dark: Near Death ● 2007 Wild Summer ● teatamata Beowulf ● teatamata Gang War ● teatamata Freedom Fighters 2 ● teatamata Max Payne 3 ● teatamata 2 Days to Vegas ● teatamata Dealer: Chronic, Pills & Coke ● teatamata Antikiller ● teatamata</p>	MÄRUL
<p>For Liberty! ● 4. juuli 2006 Civilization IV: Warlords (Isapakett) ● 24. juuli 2006 CivCity: Rome ● 24. juuli 2006 Pacific Storm ● juuli 2006 Great Invasions ● juuli 2006</p>	<p>ParaWorld ● august 2006 The Guild II ● sept 2006 Stronghold Legends ● sept 2006 Maelstrom ● sept 2006 Caesar IV ● sept 2006 LMA Manager 2007 ● sept 2006 Genesis Rising: The Universal Crusade ● sept 2006 War Front: Turning Point ● sept 2006 Heroes of Annihilated Empires ● sept 2006 Faces of War ● sept 2006 Frontline Nation ● kolmas kv 2006 Company of Heroes ● kolmas kv 2006 Sparta: Ancient Wars ● kolmas kv 2006</p>	<p>The Settlers II - 10th Anniversary ● sügis 2006 Age of Empires 3: The WarChiefs (Isapakett) ● neljas kv 2006 Sid Meier's Railroads! ● neljas kv 2006 Medieval 2: Total War ● neljas kv 2006 ANNO 3 ● neljas kv 2006 Trainz Railroad Simulator 2006 ● neljas kv 2006 Joint Task Force ● neljas kv 2006 Warhammer 40,000: Dawn of War - Dark Crusade (Isapakett) ● neljas kv 2006 Warhammer: Mark of Chaos ● neljas kv 2006 Star Wars Empire at War: Forces of Corruption (Isapakett) ● neljas kv 2006 Star Trek: Legacy ● neljas kv 2006 Desperate Housewives ● neljas kv 2006 Theater of War ● neljas kv 2006</p>	<p>Europa Universalis III ● esimene kv 2007 Supreme Commander ● esimene kv 2007 Heart of Empire: Rome ● esimene kv 2007 Heavy Duty ● esimene kv 2007 Inhabited Island ● esimene kv 2007 UFO: Afterlight ● esimene kv 2007 Spore ● teine kv 2007 World in Conflict ● teine kv 2007 Frontlines: Fuel of War ● neljas kv 2007 Command & Conquer 3: Tiberium Wars ● 2007 War Leaders: Clash of Nations ● 2007 Aggression: Europe 1914 ● 2007 Empire Above All ● 2007 Mythic Wars ● 2007 Society ● 2007</p>	STRATEGIA
<p>World Racing 2 ● juuli 2006</p>	<p>GTR 2 ● suvi 2006 Pac-Man World Rally ● suvi 2006</p>	<p>Test Drive Unlimited ● neljas kv 2006 The Rock of Pariahs ● neljas kv 2006 Nitro Stunt Racing ● 2006</p>	<p>SEGA Rally Revo ● 2007 No Brakes: X Racing ● teatamata Xpand Rally Xtreme ● teatamata GTI Racing ● teatamata Grand Raid Offroad ● teatamata Super Taxi Driver 2006 ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Nancy Drew: Danger By Design ● juuli 2006</p>	<p>Secret Files: Tunguska ● august 2006 Undercover: Operation Wintersun ● sept 2006 Aura 2: The Sacred Rings ● sept 2006 Broken Sword: The Angel of Death ● suvi 2006 Destinies ● suvi 2006 Ankh: Heart of Osiris ● kolmas kv 2006 Tony Tough: A Rake's Progress ● kolmas kv 2006</p>	<p>Evidence: The Last Ritual ● okt 2006 Dead Reefs ● nov 2006 Eragon ● nov 2006 Happy Feet ● nov 2006 Agatha Christie: Murder on the Orient Express ● nov 2006 HCA - The Ugly Prince Duckling ● neljas kv 2006 Evil Days of Luckless John ● neljas kv 2006</p>	<p>Arthur and the Minimoys ● jaan 2007 Jack Keane ● esimene kv 2007 Overclocked ● teine kv 2007 Sam Suede: Undercover Exposure ● 2007 Heavy Rain ● neljas kv 2008 Sinking Island ● teatamata Aquaria ● teatamata</p>	SEIKLUS
<p>Vanguard: Saga of Heroes ● juuli 2006</p>	<p>Darkstar One ● august 2006 Dungeon Siege 2: Broken World ● suvi 2006 Gothic III ● sept 2006 Neverwinter Nights 2 ● sept 2006 Mage Knight Apocalypse ● sept 2006 Loki ● sept 2006 ArchLord ● kolmas kv 2006 Dungeon Runners ● kolmas kv 2006 Silver Fall ● kolmas kv 2006 Paradise City ● kolmas kv 2006 Grotesque ● kolmas kv 2006 Pirates of the Caribbean Online ● kolmas kv 2006</p>	<p>Guild Wars Campaign 3 ● okt 2006 Hellgate: London ● okt 2006 EverQuest II: Echoes of Faydwer (Isapakett) ● 15. nov 2006 Marvel: Ultimate Alliance ● neljas kv 2006 4th Battalion ● neljas kv 2006 Two Worlds ● neljas kv 2006 Tabula Rasa ● neljas kv 2006 Battlelord ● neljas kv 2006 Gods and Heroes: Rome Rising ● neljas kv 2006 The Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar ● neljas kv 2006 Ashes: Two Worlds Collide ● neljas kv 2006 Phantasy Star Universe ● neljas kv 2006 Grotesque: Heroes Hunted ● neljas kv 2006 Jade Empire ● neljas kv 2006</p>	<p>Age of Conan: Hyborian Adventures ● esimene kv 2007 SUN: Soul of the Ultimate Nation ● teine kv 2007 Hard to be a God ● teine kv 2007 The Witcher ● teine kv 2007 Elveon ● teine kv 2007 Warhammer Online: Age of Reckoning ● neljas kv 2007 Extinction ● neljas kv 2007 Drakensang: The Dark Eye ● neljas kv 2007 Star Trek Online ● 2007 Fury ● 2007 Endless Saga ● 2007 Project T-BAR 3/4 ● 2007 All Points Bulletin ● 2007 Dragon Age ● 2007 Dark World Online ● teatamata</p>	ROLLIMÄNGUD
<p>The Ant Bully ● juuli 2006</p>	<p>Madden NFL 07 ● august 2006 Snoopy vs. The Red Baron ● kolmas kv 2006</p>	<p>Winning Eleven 6/Pro Evolution Soccer 2007 ● okt 2006 Rich & Beautiful ● sügis 2006 Bionicle Heroes ● sügis 2006 Superman Returns: The Videogame ● neljas kv 2006 Microsoft Flight Sim X ● neljas kv 2006 Diver: Deep Water Adventures ● neljas kv 2006 Arthur and the Minimoys ● neljas kv 2006</p>	<p>Freestyle Street Basketball ● esimene kv 2007 Bliss Island ● mai 2007 Monster Madness ● 2007 Codename Panzers 2 ● 2008 Panzer Elite Action - Dunes of War ● teatamata Warbirds 2006 ● teatamata USAF Pilot Training: Road to the ThunderBirds ● teatamata</p>	MUU

ostujuht

Arvuti

Veiko Tamm
Intel Conroe protsessorid

Juba pikka aega oli lahing Inteli ja AMD vahel igav nagu F1 mõned aastad tagasi – sõitu vaata-mata tead, kes troonil – ikka Ferrari ja Michael Schumacher. Tüütuks läks. Samamoodi ei suutnud Intel millegagi ohustada AMD protsessorite liidripositsiooni, ehkki viimastel taksagedust umbes gigahertsi ehk kolmandiku jagu vähem. Lihtsalt nende arhitektuur oli nii palju parem, Inteli osaks jäid küll numbriliselt suuremad rekordid, ent olukord oli piltlikult öeldes sama, nagu kolmeliitrine F1 jätkaks kaugele maha seitsmeliitri-sed aeglased põkatsid.

Aga pärast pika-ajalist sabassõrkimist ilmutab Intel rahvale Conroe koodnime all valminud täiesti uue arhitektuuri – Core 2 Duo. Meil õn-

nestus ka veel enne õiget aega Münchenis neid uusi imeloomi vaatamas käia. Ja vaadata oli seal palju! Juuli lõpus saabub Core 2 Duo esmalt lauaarvutitesse ja seda viies versioonis: E6300, E6400, E6600, E6700 ning lipulaevana X6800. Neist esimesed kaks protsessorit on varustatud 2 MB L2 *cache*-mäluga, kolmel viimasel on see koguni 4 MB nagu viimastel vana kooli Presleritelgi. Meile esitleti „tavaliste“ kiireimat, 2,66 GHz E6700 ja kõigis testides edestas ta võrdluseks kõrvale pandud AMD kiireimat FX-60 konfiguratsiooni. Ja samas on uute protsessorite energivajadus eelmise põlvkonna võrreldes kukkunud umbes 40%, andes oma 65 W-ga väga jaheda lahenduse. Olukord läheb põnevaks.

Digifoto

Merlis Nõgene
Peegelkaamerad

Kui veel mõned aastat tagasi olid digitaalsed peegelfotokad asjaarmastajale kättesaamatult kallid ja maksid sõltuvalt tüübist kas umbes 50 000 või ka 100 000 krooni, siis juba mõnda aega on turul odavad digipeeglid. Esialgu müüdi neid umbes 20 000 krooniga ja nüüd võib sooduspakkumise raames osta selle klassi pille juba alla 10 000 krooni.

Mida siis aparaadid hinna allatoomisega võrreldes kallimate mudelitega kaotavad? Tõttöelda on konkurents selles turusegmendis erinevate tootjate vahel nii tihedaks muutunud, et eelise saamiseks lisatakse aparaatidele tagasi üha enam neid omadusi, millest esialgu odavnemise hinnaga loobuti.

Enam ei ole odavad digipeeglid kõigis parameetrites kallimatest ametivendadest kehvemad või on erinevused väikesed. Endiselt kipub olema nii, et odav tähendab plastikust korpust, mitte

metallisulamist. Fotoka kere kaal võib sellest sõltuda ligi kaks korda. Peale selle on odavamad fotokad lisaks kergusele ka väiksemad ning seega on ilmselt nende ekraan väiksem ja võimalik, et nupud rohkem ligistikku.

Canon tegi alguses ka objektiivikinnitused plastikust, mis aktiivse kasutamisega kulub metalliga võrreldes kiiremini ja võib tekitada optika loksumist. 350D kinnitus on juba metallist.

Endiselt on kergeid erinevusi säriaegades, mis tähendab, et odavamatel aparaatidel ei saa säri nii lühikeseks kui kallimatel. Samuti ei ole samaväärset maksimaalset tundlikkust pimedas.

Veidi suuremad on erinevused pildistamise kiiruses ja teravustamises, kuid needki näitajad on tiheneva konkurentsi tingimustes paranenud. Samas on kallimatel aparaatidel endiselt oluliselt rohkem võimalusi kasutaja määratavateks eriseadistusteks.

Mobiilside

Henrik Roonemaa
Muusikatelefonid

Ootamatult on MP3-mängijate tekkinud üks tõsine konkurent juurde: mobiiltelefonid. Kõigil suurematel tootjatel on nüüdseks väljas terve rivi muusikatelefone või vähemalt telefone, kuhu käivad mälukaardid sisse ja kus on tarkvara muusika mängimiseks, kuid üht-teist tuleks enne muusikatelefoni ostmist teada.

Kõige tõsisemalt on asja võtnud Sony Ericsson, kellel on kohe terve seeria muusikatelefone: W-seeria (W nagu Walkman) ja meie kogemuste järgi on need ka seni parimateks osutunud. Uuemad ja kallimad mudelid mahutavad juba kuni 4 GB mälukaarte ning Sony Ericsson annab muusikatelefonidega üsna suured mälukaardid juba ostes kaasa. Ent ka Samsungil ja Nokial pole millegi pärast häbenenud. Juba järgmises numbris testime Nokia N91 telefoni, millel on sisse-ehitatud 4 GB kõvaketas.

Niisiis, esimese asjana tuleks muusikatelefoni

ostes vaadata, millist andmekandjat ta kasutab ja kui palju sinna faile võiks mahtuda. Ka erinevatel mobiiltelefonidesse käivatel mälukaartidel on erinevad maksimaalsed mahud ja sellest me oleme [digis] varem ka kirjutanud. Kõvakettaga mudelid võivad aga olla *flash*-mälukaartidel põhinevatel mudelitest suuremad ja raskemad.

Järgmine oluline küsimus on see, kuidas faile arvutist telefoni saada. Läbi Bluetoothi on hirmus aeglane ja kui su arvutil pole Bluetoothi, pead veel lisaväljaminekuid tegema. USB on kõige mõistlikum variant, ent kas telefonil on USB-kaabel karbis kaasas? Kui ei, siis palju see maksab?

Ja lõpetuseks: pööra tähelepanu sellele, kas telefoni külge saab ühendada ka oma kõrvaklappe. Tihti peale ei saa. Aga tihti peale oleks väga, väga vaja. Ning oluline on ka see, kui mugavaks on muusika haldamine ja mängimine telefonis tehtud. Enne ostmist proovi kindlasti järele.

Pane CD-d kotti!

Telli [digi] aastaks 349 krooni eest ja saad kingituseks [digi] logoga CD-koti (väärtusega 99 krooni).

**Koht
24 CD-le!**

Aasta jooksul saadame [digi] tellijale 12 tasuta CD-d asjalike programmide ja lõbusa meelelahutusega. Kogumist jätkub kaheks aastaks, enne kui koti täis saad!

[digi] tellimiseks:

- helista 661 6186
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- mine kodulehele <http://www.presshouse.ee>

[digi] on ajakiri arvutitest, fotoaparaatidest ja muust moodsast tehnikast. Anname digitehnika omanikele praktilisi nõuandeid, kuidas soetatud tehnikast maksimaalset kasu saada, kuidas seda täiendada, kust infot hankida. Iga numbri vahelt leiad CD-plaadi, mis sisaldab asjalikke programme ja lõbusat meelelahutust.

Aastatellimus koos CD-kotiga maksab **349 kr.** Kõik praegused tellijad ja otsekorraldajad saavad koti tellida soodushinnaga **49 kr.**

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Viljar the ripper

[?] Ma olen juba pikemat aega DivX filmide fänn olnud ja olen kuulnud, et kui sul on DVD-ripper, saad filmi DVD-lt arvutisse salvestada näiteks DivX formaati. Sooviks väga teada, millist programmi te soovitate ja kas sellised programme leidub ka vabavarana. Kui jah, siis võiksite ehk mõne [digi] kaaneplaadile ka panna – see võiks ka teisi [digi] lugejaid huvitada. Kuna olen muidu seadusekuulekas olnud, tahaksin teada, kas DVD rippimine on ikka seaduslik. Lõpetuseks esitaksin teile ühe küsimuse, millele mu sõber vastust tahaks. Kummal viirusetõrjeprogrammil on kõrgem avastamismäär, kas Eset NOD 32-l või Kaspersky Anti-Virus 6.0-l? Mina kasutan praegu Kaspersky viirusetõrjeprogrammi. Soovin teile edu ajakirja koostamisel ja loodan, et saate mu küsimustele vastata. Ette tänades, Viljar

[d] DVD-de rippimine omaks tarbeks (ei mingit jagamist!) on meie teada legaalne. Juhendeid selle kohta võiksid lugeda näiteks aadressilt www.dvdripguides.com. Mis aga antivirusesse puutub, siis meie vastust ei tea. Ühtedele meeldib üks, teistele teine ja tulinhingelisi pooldajaid on mõlemal palju. Tegelikku-ses ilmselt väga suurt vahet ei ole.

Tasuta värvimuusika

[?] Eile hakkas mu arvuti muusika kuulamise ajal erinevate värvidega taustaks muutuma ning minu originaal-taust, mis mul kogu aeg on olnud, muutub lillaks, roheliseks, roosaks... Kahe päeva pärast oli ekraan jälle normaalne. Mis võiks olla selle põhjuseks?

[d] Mitte ei saa sinust aru. Sulle antakse tasuta värvimuusika ja siis ka veel virised. Aga no olgu, kui ei meeldi, siis ei meeldi. Kõige tihedamini põhjustab sarnast asja katkine monitorikaabel. Vaata, kas monitori ots on korralikult arvutiga ühendatud? Kui on, siis mudi otsa lähedalt alates kaablit ja jälgi monitori, kas viga tuleb uuesti. Pistiku lähedane ja monitorist välja tulev koht on tihedamad kohad, kus kaabel ära väsis. Uue otsa või kaabli panemine aitab, mida teevad osavad jootjad arvutifirmades. Kui kaablit pole viga, võib monitori sees olla midagi katki ja taas arvutifirmas võib olla ja võib ka mitte olla võimalik seda parandada. Ekraanipildi vales näitamises on süüdi ka vigane videomälu, kuid sel

Kui selline mees teie DVDde juurde satub, helistage parem kohe politseisse.

ISTOCKPHOTO

juhul on sümptomid tavaliselt teistsugused (pilt on segase mustriga).

Samsung ei suhtle

[?] Austet digitohtrid! Mure selline, et kui üritan arvutist faile mobiiltelefoni saata (Samsung X200), siis tuleb ette tabel: „*The transfer failed. An error occurred while Wireless Link was connecting to the other device. No connection could be made because the target machine actively refused it.*” Kõik vajalikud driverid on installitud, nii IrDA kui ka Samsungi PC Studio. Juba ette tänades, René

[d] Ka meil endal on olnud probleeme telefoni ja arvuti ühendamise-ga, eriti Samsungi telefonide puhul, tundub, et mõnikord on Samsungi tarkvara pirtsakam ja vigadealtim kui näiteks Nokia või Sony Ericssoni oma. Sinu kirjas on ka liiga vähe infot, et põhjalikumalt nõu anda, niisiis soovitan sul pigem mobiilipoest läbi astuda ja paluda neil see värk tööle saada.

Telefon puldiks

[?] Tere. Lugesin [digi] viimasest numbrist ühte lõiku mingi programmi kohta, mis on mõeldud mobiilidele ja mis infrapuna abil aitab teleriga opereerida. Teema hakkas mind huvitama ja siit ka minu küsimus - kust ma võiksin täpsemat infot taolise programmi kohta leida, sest mainitud lõigu juures puudus viide.

[d] Variante on väga palju. Soovitan sul Google'i otsingusse sisestada „mobile phone remote control” ja uurida tulemusi ise sõltuvalt sinu telefoni margist jms.

Vale-Potter

[?] Otsin Harry Potteri filmi, aga vaadata ei saa, kuna probleem regiooniga. Arvuti on väga uus (kolm kuud vana sülearvuti, millel peal DVD-kirjutaja ja -mängija). Ehk saab väikest nõu, kuidas seadistada neid regioone ja millele poes tähelepanu pöörata selliste vidinate osmisel, et neid ikka kasutada ka saaks.

[d] Kui sa vaatad arvutiga, siis arvutis oleva DVD-lugeja regioone saab muuta viis korda ja pärast seda lukustub seade viimati valitud regioonile. Seadmeid on võimalik ka pisut häkkida, et muuta nad regioonivabaks, uuri näiteks aadressilt <http://regionhacks.datatestlab>.

com. Aga sellise häkkimisega võid seadme üldse kasutuskõlmatuks muuta, kui oskamatult tegutsed, nii et ettevaatust!

Kas Ordiga mängida ka saab?

[?] Tahaks osta uut arvutit Ordi Avantgarde. Tahaks teada, kas see arvuti on hea ja mängib kõiki uuemaid mängu ja ega tal võimsusest väheks ei jää. **Andmed: Intel Pentium D 930 kahetuumaline protsessor, operatiivmälu 1 GB, 256 MB DDR nVidia 7600GT PCX graafikakaart, 250 GB kõvaketas, DVD kirjutaja, seitsme mälukaardi lugeja.**

[d] Mängib vast ikka kõiki mängu, kuid alati saab paremini. Rohkem mälu (2 GB) ja 7900 GT lubaks sul juba mängudest maksimumi välja võtta. Aga kui juurde maksta ei taha, siis sobib ka see konfiguratsioon.

USB 2.0 vanale arvutile

[?] Tere! Mul on kodus vana arvuti, millel pole USB 2.0 porte. Kas kusagil on müügil sellist PCI-pessa käivat kaarti, millel on need pordid küljes ja kui palju on sellise asja hind?

[d] Sellised kaardid on täiesti olemas, hinnaks mõnisada krooni. Muide, kas su „vanal arvutil“ on piisavalt uus operatsioonisüsteem? Tuletame meelde, et Windows 98 ja alla selle ei ole USBga koostööst eriti vaimustatud.

Esmakordselt Eestis: kõmatav arvuti

[?] Arvuti käis paranduses, kus ta puhastati saastast. Seal olles oli graafika kaart läbi ja vahetati see välja. Pärast seda hakkas arvuti „kõmatama“. Pilt jäi lihtsalt seisma ja oodates teeb restardi. Tehtud on juba kaks format'it ja on käidud veel üks kord paranduses. Mida teha?

[d] Mis asi on kõmatav arvuti? Aga noh, uued sõnad kaunistavad keelt. Kui pärast parandust hakkas arvuti pahasti käituma, peaks arvuti parandajatele tagasi viima ja aru pärima, mis võib viga olla. Kui nende viga, siis nad tunnistavad seda ja raha ei võta. Et oled tarkvara vahetanud, siis viga tõenäoliselt ikkagi riistvaras ja oleks niikuinii vaja lasta arvutit spetsialistidel vaadata.

Räägib nagu poola torumees

[?] Kuidas saada subtiitrid õige kiirusega tööle? Kui keegi filmis inglise keeles räägib, siis subtiitrid tulevad järgi alles kümne sekundi pärast. Filme vaatan BSPlayeriga.

[d] BSPlayeril on mugav funktsioon subtiitrite paika ajamiseks. Hoia all Shift või Ctrl klahvi ja vasakule-paremale nooltega saad subtiitrite näitamist ka varasemaks või hilisemaks sättida. Shifti ja Controli vahe on, et üks kerib sekundi, teine 0,2 sekundi kaupa.

[KUU KÜSIMUS]

ISTOCKPHOTO

Kaks on ikka parem kui üks

[?] Selline küsimus, kuidas panna mängu tööle kahe monitori peal? OS on Windows XP Home. Win XP laseb küll töölauda panna kahele monitorile, aga mängu näitab ainult ühe peal. Paluks head nõu! Priit

[d] Iga monitoride seades polegi see võimalik ja samuti mitte iga mäng ei toeta kahte monitori. Aga selleks, et pilt jookseks üle kahe, peab esmalt monitorid seadma *Horisontal Span* režiimi – ekraan peab olema veetud laiaks üle mõlema monitori. Ja mäng peab ka võimaldama antud lahutust. Kaks 19tollist LCDd resolutsiooniga 1280x1024 annavad pika töölauda 2560x1024. Ja loomulikult on sellisel puhul vaja piisavalt võimast graafikakaarti, mis ära veaks. Veel peab olema linnuke maha võetud seadelt, mis keelab akna avamise üle monitori ääre serva.

Vasakukäelised tahavad ka mängida

[?] Kas vasakukäelistele müüakse profi- või mängurihiiri. Kui jah, siis kus? Johannes

[d] Üks sõna sulle: Razer. Nende mängurihiired on mõlemakäelistele ja kuigi need pole ehk nii mõnusad käes hoida kui spetsiaalselt paremakäelistele tehtud Logitech'i G5 ja G7, on Razer suurepärane alternatiiv. Logitech'il on ka uus G1 mängurihir mõlemakäelistele, kuid see pole lasersensoriga.

Arvuti nagu udupasun

[?] Mu arvuti undab koledasti ja uute ventikate ostmine kah ei aita. Kas ma võin arvuti seest ära täita tihenditega?

[d] On olnud müügil selliseid matte, mida saab arvuti sisse kleepida ja mis veidi müra vaigistavad. Aga tegelikult saab arvuti vaikseks ka ventilaatorite väljavahetamisega. Oled ikka ostnud vaiksaid ventilaatoreid? Neid on mitmeid ja kõik pole vaiksed. Soovitaks minna arvutifirmasse ja paluda välja töötada optimaalne õhuliigutamine arvutis. Vaiksed ventilaatorid, nt Nexuse omad, vaikne protsessorijahutus jne. Kui ei ole võimalik, siis võiks osta vaikselt kvaliteetkorpuse või mõelda vesijahutuse peale.

ISTOCKPHOTO

„Tere, mina olen Mieczyslaw ja minu huuled ei sünkroniseeru tekstiga.“

[FILM]

The Detonator

• Mida ühist on Steven Seagalil, Dolph Lundgrenil, Jean-Claude Van Damme ja Wesley Snipesil? Kõik nad on oma suurema hiigelaja kuulsuse üle elanud, kuid endiselt klobivad vapralt odavates märulites pahadele hambaid kurku. Ja kuigi nende enamik filme lähevad otse DVD-le, mitte kinodesse, teenivad mehed tänu truuudele fännidele endiselt suuri summasid.

Mustanahalise Wesley Snipesi hetkel viimane film „The Detonator“ on USA agendist, kes tuleb Rumeeniassa „viimast“ tööotsa tegema, salarelvaärikatele kriipsu peale tõmbama. Aga võta näpust. Kõik ei lähe päris hästi ja nagu aja- viiteks Ühendriikidesse tagasilendamise juurde antav ülesanne üht naist valvata muutub hetkega kassi-hiire mänguks. Kes hea, kes paha, kes keda ja kuidas kõik on seotud, see selgub poolteise tunni jooksul.

[d] LEHO LAHTVEE

[FILM]

The Weather Man

• Lavastaja Gore Verbinski tegi pärast „Kariibi mere piraate“ ja enne kohe linastuvat „Kariibi mere piraadid: surnud mehe aardekirstu“ „The Weather Man“ nimelise filmi. Kriitikutele see draama meeldib, aga mina sellest aru ei saa. On üks hästi teeniv ilmteatemees, kelle eraelu on sassis. Poolteist tundi jauramist ja film lõppeb peaaegu ei millegagi. Oma killustunud pere ta üles ehitada ei suuda, isale muljet avaldada peaaegu, kuid karjäärisedelil tõuseb vägevalt. Kus on *point*? Jah, elu ja suhted on keerulised, kuid mida erilist see film peaks näitama? Peaosas on Nicolas Cage, tema tuntud ja elu viimaseid päevi elavat isa kehastab Michael Caine ja kümneaastase vahe järel on Cage taas kinolinal koos Hope Davisega, kes seekordse eksabikaasa asemel „Surmaga silmitsis“ näitlejahakatisena Cage tüdrukut mängis.

[d] LEHO LAHTVEE

[VEEBIKUNST]

American Suck Countdown

www.heavy.com

• Lõpuks ometi on internetis tagasi „American Suck Countdown“ ehk „Ärapanija“ veebis, mis tehtud Flashis ja keskendub eelkõige USA ilusate ja rikaste elu naeruvääristamisele. Igal nädalal pannakse Heavy.com digitaalsesse ajakirja üles Top 10 kõige suuremate rumaluste ja silmakirjalikkusega silma paistnud avaliku elu tegelast või ka nähtust ja irvitatakse nende üle. Täiega, ei mingit lugupidamist mitte millegi vastu. Inglise keel peab sul „American Suck Countdowni“ vaatamiseks siiski üsna hea olema, sest teksti kiirus hakkab vaikselt meenutama siniseid ravimireklaamide lõppe.

[d] HENRIK ROONEMAA

[PLAAT]

George Carlin

www.georgecarlin.com

• Inimesel, kes ootab raadiost teiste inimeste mõtteid ja mitte kellegi tundmatu tegelase muusikalist diktaati, on Eestis suht kurb elu. Õnneks on muutunud paljud raadiosaated interneti vahendusel kättesaadavaks ja neid saab laadida MP3-mängijasse või kirjutada CD-plaadile, mille jaoks on autos tõenäolisemalt pilu olemas.

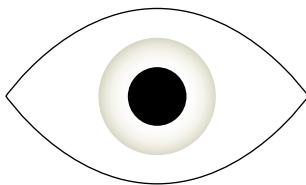
Sel kevadel sai jälle välja otsitud USA koomiku George Carlini esinemised, mida võib näiteks Amazonist osta. Saada on ka telesinemisi, kuid vanameistri häälel on sedavõrd ilmekas, et pildi puudmine ei häiri üldse.

Carlini kuulamine on garanteeritult naljakas niikuinii, kuid tore on kuulda, et ameerika pole lõplikult hukas. Leidub inimesi, kes oskavad sealse elulaadi pihta üliteravat kildu visata ja saalitäite kaupa neid, kes selle (st iseenda) üle laginal naeravad.

Ja kui oled just lugenud uudist sellest, kuidas USA valitsus arvab, et võibki seadusliku aluseta kõigi pangakontodel tuhniada ja terrorismivastase võitluse sildi alla pruuni värvi inimesi pommitata, siis on Carlini irooniline valitsusvastane kriitika vähemalt sümptomaatiliseks raviks õigel kohal.

[d] MERLIS NÖGENE

vaatame

kuulame

Internetipanga
kasutajale on meie
tellimiskeskond
kiireim, mugavaim ja
soodsaim viis heade
ajakirjade tellimiseks

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Orkestriprogramm leitud

• Tere! Vastaksin Aleksile. Minu meelet parim programm orkestrimuusika kirjutamiseks on Finale (www.finalemusic.com). Seal peab valima vajalikud pillid, sisestama noodid, instrumendi nimekirjast ära märkima, millised pillid millist noodirida mängivad ning vajutama lihtsalt play nuppu. Viimases versioonis (2006) saab nooti teha ka WMA-failiks. Teine programm, mida ma pole küll aastaid kasutanud, on Harmony assistant (www.myriad-online.com/en/products/harmony.htm). Pärtel

[digi] vastus:

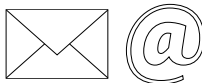
• Aitäh põhjaliku vastuse eest, Pärtel. Iqua Bluetooth peaseade on sinu!

MP3-mängijatest kirjutate liiga vähe

• Tere, [digitaalne] rahvas. Mul oleks väike küsimus - kas te õpetaksite palun tegema filmidele subtiitreid (ma pole suutnud leida subtiitreid „Pimp my ride'i“ ja „Simpsonite“ tarvis ja seega oleks vaja need ise teha)?

Ja siit teile väike soovitus: võiksite kirjutada pisut rohkem MP3-mängijatest. Nii viiest-kuuest mängijast igas numbris, sest on suur plaan endale MP3-mängija soetada. Alguse poole oli nende suhtes natuke parem, kuna kolmandas numbris oli ära mainitud tervelt kuut mängijat, aga viimases ainult kolme. Ajakiri on halvemaks läinud

saabunud post

Kirjuta meile:

• e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

• aadressil
[digi] Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

ainult selles osas, muu on ikka väga hea. Sellega seoses, kas saaksite mulle soovitada mõnd alla 1500 krooni maksvat 512 MB/1 GB mängijat, millel on kaasas head klapid ja oleks muidu ilusa kujundusega. Mart

[digi] vastus:

• Me kirjutame MP3-mängijatest endi arvates piisavalt ja ühel hetkel tundus, et juba liiga palju. Me ei saa keskenduda ainult ühele asjale, nagu sa antud juhul soovid. Siis muutuks teiste jaoks (neil, kel mängija juba olemas) ajakiri tühjemaks. Aga pole hullu, me katsume MP3-mängijatest edaspidi küll ja küll kirjutada ning sügisel teha ühe väga suure flash-mälul põhinevate mängijate supertesti. Kui praegu midagi soovitada, siis Creative Zen Nano on endiselt meie lemmik. Mis puutub subtiitriasja, siis paneme selle ideede faili kirja ja katsume varsti sellise õpetliku loo kirjutada.

www.digi.ee?

• Tere, loen teie ajakirja juba ammu. Teie veebileht on juba üleval, see on tore, aga mind painab üks küsimus. Aadressil www.digi.ee leian ainult mingi rate.ee taolise pildilasu ja mitte midagi muud huvitavat-kasulikku. Keegi ajakirjas nagu mainis, et luges veebist digidoktorit. Kus kohas see asub? Kas ajan aadressi kuidagi segamini? Sooviks ajakirjast lugeda videokaartidest,

Kõigile süle- ja lauaarvutitele järelmaksu sissemaks 0% ja intress vaid 11,9%!

kuumakse:

407.-

hind 15 490.-
0% sissemaks,
48 kuud.

Sülearvuti Prismabook T2400W

Intel® Core™ Duo kahetuumaline protsessor (T2400, 1,83GHz)
512MB DDR II operatiivmälu
15,4" WXGA ekraan
60GB 5400rpm Serial ATA kõvaketas
Dual DVD +/- RW kirjutaja
kuni 224MB Intel GMA950 graafikakaart
VGA ja TV-väljund, Helikaart, Modem
10/100/1000 ja WiFi juhtmeta võrgukaart
1x FireWire (IEE1394) digivideo salvestamiseks
Bluetooth®, MS/SM/SD/MMC kaardilugeja
Kaal 2,9 kg koos akuga
Garantii 2 aastat, akul 6 kuud

kuumakse:

483.-

hind 18 390.-
0% sissemaks,
48 kuud.

Sülearvuti Prismabook T2400WE

Intel® Core™ Duo kahetuumaline protsessor (T2400, 1,83GHz)
1GB DDR II operatiivmälu
15,4" WXGA ekraan
80GB 5400rpm Serial ATA kõvaketas
Dual DVD +/- RW kirjutaja
128MB nVidia Geforce 7400 graafikakaart
VGA ja TV-väljund, Helikaart, Modem
10/100/1000 ja WiFi juhtmeta võrgukaart
1x FireWire (IEE1394) digivideo salvestamiseks
Bluetooth®, MS/SM/SD/MMC kaardilugeja
kaal 2,9 kg koos akuga
Garantii 2 aastat, akul 6 kuud

Kaks jõuab rohkem!

Suurem kiirus!

Topelt võimsus!

Prismabook uue Intel® Centrino® Duo
mobiilse tehnoloogiaga
annab Sinu tööle hoogu juurde!

ARVUTIPOOD
mikromaailm

Intel, the Intel logo, Intel Core and Core Inside are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

millele annab teleri külge ühendada ja ka TV-kaartidest. Oleks tore, kui räägiksite mõne sõnaga ka koduvideo arvutisse laadimisest ja veidi selle tötlusest. Kena suve jätku, [digi] rahvas! Andrus

[digi] vastus:

- Meie koduleht on aadressil www.digijakiri.ee. Ja kui seal juba oled, leiad ka digidoktori.

Tere, [digi]!

● Kuna mul oli liiga palju vaba aega, modelleerisin tervelt 11 erinevat [digit]. Kõik, kellel on olemas üsnagi tuntud „Half-Life 2“ modifikatsioon Garry's Mod, saavad need endale sinna tõmmata. Kui mõnel on „Half-Life 2“, kuid Garry's Mod'i pole, siis ma väga soovitan selle tõmmata. Garry's Mod'iga saab teha kõike, mida tahad, ehitada arbuusidest surmarelva, panna joogiautomaadi saeketastel sõitma ja nii edasi. Digid Garry's mod'ile saab tõmmata aadressilt <http://www.wingman.ws/failid/digipakk.zip>, lahti tuleb nad pakkida Garry's Mod'i peakausta. Jaanus

[digi] vastus:

- Käsitööring jätkub ja järjest lähedamate asjadega. Me oleme nüüd ka arvutimängus, kõva sõna! Vaeva eest saad eriauhinnaks meilt tasku- noa sisse ehitatud USB-mälupulga.

TV3 piraatkoopia

● Tere! Nägin [digi] juuninumbris Kadri kirja, et kas filmide allalaadimine on lubatud. Ostin endale USB TV-kaardi, kui ma lindistan näiteks mingi filmi TV3 pealt ja teen selle veel teiseks formaadiks, kas ma siis võin seda salvestist ka teistega jagada? Kas see oleks legaalne või mitte? Ja [digi] meeskonnale sooviks jõudu, et ikka järjest paremat ajakirja teha! Heiko

[digi] vastus:

- Enda tarbeks võid salvestada, aga teistega jagada ei tohi. Salvestagu endale ise, kui tahavad.

[KUU KIRI]

Priidu on ideemasin

● Olen lugenud [digi] alates uuest aastast. Selle aja jooksul on hakanud mulle see ajakiri meeldima, kuid tellimiseni pole veel asi välja läinud. Nüüdseks on tekkinud mul mõned küsimused/soovitused/ettepanekud ajakirja kohta, nimetage neid, kuidas soovi on.

Teie kodulehekülge (www.digijakiri.ee) on väga hästi välja kukkunud. Mul tekkis kaks küsimust, et kas koduleheküljele lisatakse ka [play] lugejate mänguteemalised küsimused ja õiged vastused (muidugi pärast auhindade jagamist)? Esimesel võimalusel, kui lehekülge uurisin, ei leidnud ma midagi selle kohta. Teiseks aga oleks mul üks ettepanek. Te võiksite [digi] koduleheküljele lisada iga nädal/kuu (ise teate, kuidas tahate) ühe küsimuse, millele registreerunud kasutajad saaksid vastata. Niiviisi saaksite näiteks teada ajakirjahuviliste lemmikrubriigi, meeldivamaid mängusorte jpm. Oleks huvitav teada, missuguseid mänge rahvale meeldib mängida, kas parimateks osutuvad FPSid, ralli või hoopis strateegiad.

Aitab nüüd koduleheküljest, aeg on siirduda ajakirja juurde. Mul on üks palve või ettepanek – te võiksite ühes [digi] numbris võrrelda mängukonsoole (mis on millest parem, millisega on näiteks kõige parem FPSe mängida), nende hinnaklassi ja ka kui palju on ka need ülemaailmest levinud. Mängukonsoolitest sooviksin ise kindlalt rohkem teada saada PSPst.

[play] rubriigis võiksite te vahel kirjutada ka *online*-mängudest („Dark Eden“, „Helbreath“, „Flyff“, „MapleStory“ jms), nii tasuta mängudest kui ka nendest, mille eest peab maksma.

Viirusetõrjetest võiks teie ajakirjas vahest juttu olla. Kuna praegusel ajal levib väga kiirelt palju viiruseid (tänu internetile), siis oleks hea teada midagi nende tõrjumisest.

Samuti võiksite ajakirja mahutada ka õpetusi. Mitte kuidas mingit programmi kasutada, vaid selliseid, kus on õpetatud näiteks Adobe ImageReady's piltide liikumapanekut või siis Adobe PhotoShopi *brush*'ide tegemist. Need on vaid näiteks. Priidu

[digi] vastus:

● [play] mänguküsimused ei lähe ajakirjakaante vahelt kodulehele, sest tulevikus on plaanis kodulehel iseseisvaid mänge korraldama hakata. Digijakiri.ee on [digi] laiendus, mitte üks-ühele koopia. Aga igatahes võtame su ideid arvesse koduka arendamisel. Viiruste ja nuhkarade tõrjumistest ja mängukonsoolidest on meil juttu olnud. Arvatavasti enne, kui sa [digi] lugema hakkasid. Kuid ära muretse, kuna uut tuleb pidevalt juurde, siis kindlasti naaseme ka nende teemade juurde.

Kuna sa aga palaval suveajal meile justkui varrukast asjalikke ideid ja ettepanekuid puistasid, anname meie sulle auhinnaks eelmises numbris välja lubatud Aceri MP3-mängija. Palju õnne!

[JÄRGMINE KORD]

● Mis siis, et suvi on, meie ootame endiselt lähedaid ja asjalikke kirju. Järgmise kuu parima lugejakirja autor saab [digi] ja Skype'ilt auhinnaks selles numbris testitud ja hea hinnangu saanud Philipsi Skype-telefoni!

Kati

Kaks viimast tütarlast esikaanel on tegelenud ITga, mida sina õpid?

Mina tahan saada hambaarstiks.

Kas puurid ja orad natuke hirmsad ei ole?

See oleneb, kust otsast vaadata.

Patsiendile on kindlasti hirmsad, mulle nad lausa hirmsasti meeldivad.

Lapsena ju ikka kartsid?

Nõukaajal visati mind hambaarstikabinetist välja.

Mitu korda päevas sa hambaid pesed?

Hambaid peab pesema kaks korda päevas. Kord päevas võiks niidistada ka.

Kas erinevatel hambapastadel on tegelikult ka vahet?

Kõik oleneb koostisosadest, on igasuguseid eri pastasid. Tavalised hambapastad on siiski kõik enam-vähem samad.

Millal mulle kiip suhu pannakse, et ma hambaarstid ära võin unustada?

Kiibist pole ma küll midagi kuulnud. Ma arvan, et see on mingi kurioosum, mida naised saunas räägivad.

Oled vist kunagi jalgpalli ka mänginud?

Olen, mängisin Tartu Ülikooli Fauna Female's

Kas tüdrukute jalgpalli saab üldse jalgpalliks nimetada?

Ise mängida on lahe. Vaatamise mõttes on muidugi see, et on liiga palju tisse.

Kuidas ikka selle jalgpalli ja seksiga on?

Jama, seks on ikka parem. Smilers ei teadnud, mida nad räägivad.

Aga seks jalgpalluriga?

Vot ei tea, pole proovinud.

Mida annaksid, et Berliini MMI finaalmängu vaatama minna?

Ma arvan, et annaksin natuke raha, aga mitte nii palju, kui need piletid maksavad.

[KATI]

Mobiiltelefon: Samsung SGH-A400

E-post: iga päev

SMS: iga päev

Muud vidinad: Ordi tipp-topp lauaarvuti

PARIM HIND EESTIS!

11,9%
intress
+
sissemaks 0%!

Hind **14990.-**
Tavahind 16990.-

SÄÄSTA 2000.-

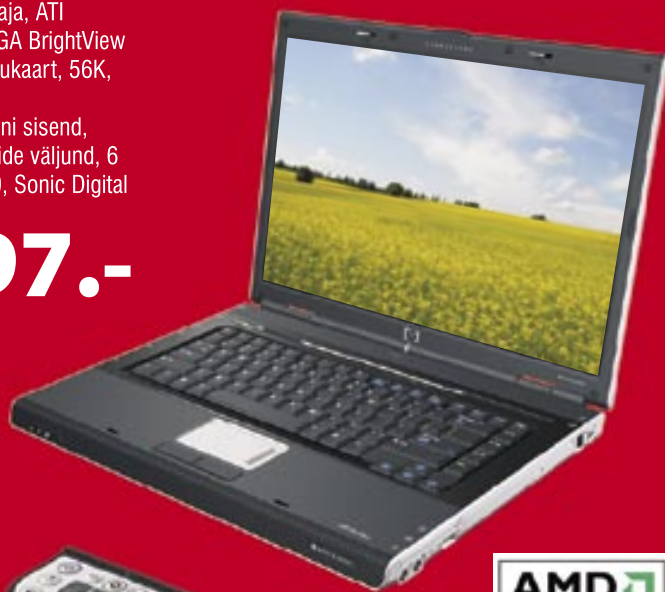
HP Pavilion DV5153

Mobile AMD® Turion® 64 protsessor ML34 64/32bit., 512MB DDR mälu, 80GB kõvaketas, ATI Radeon Xpress 200M IGP kiibistik, sisemine Double Layer LightScribe DVD+-kirjutaja, ATI Radeon Express 200M videokiirendi 128MB eraldiasetseva videomäluga, 15,4" WXGA BrightView ekraan 1280x800, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), 10/100Mbps võrgukaart, 56K, V.92 modem, 16-bit helikaart, 1xSPDIF, TV-väljund S-Video, 3xUSB 2.0, 1xFirewire, 1xExpressCard pesa, 1xPCMCIA pesa, 1xVGA, ENG paigutusega klaviatuur, mikrofoni sisend, Altec Lansing kvaliteetsed kõlarid, komplektis kaugjuhtimispult, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,9kg. Tarkvara: MS Windows XP Home, MS Works 8.0, Sonic Digital MediaPlus, HP Photosmart Premier, DVD Play.

Kuumakse alates 497.-

0% sissemakse, 11.9% intress, 36 kuud

- + LightScribe tehnoloogia - võimaldab CD/DVD plaadi pinnale kirjutada laseri abil pilte ja tekste
- + võimas 64-bitine protsessor
- + kaugjuhtimispult
- + 128MB eraldiasetsev videomälu
- + kvaliteetsed Altec Lansing kõlarid
- + hulgaliselt tarkvara

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E-R 10-18, L 10-15, Rocca al Mare Kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E-P 10-21, Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, Mustamäe tee 33, tel 6563445, E-R 10-18, L 10-15, Sõpruse pst 237/239, tel 6545385, E-R 10-18, L 10-15, Kaubanduskeskus Mustikas (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E-P 10-21, Torupilli Selver (Vesivärava 37) Tel 6766822, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, tel 6559788, E-R 08-20 L-P 10-18; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; Lõunasaar

(Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; Kütüni 2, tel. 7420027, E-L 9-19; Akadeemia 4, tel 7420027, E-R 10-18; Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; Tartu vana Kaubamaja (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; Viljandi: Männimäe Selver (Riia mnt 35), tel 4344977, E-P 10-21; UUS POOD! Valga: Valga Selver (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; Pärnu: Kaubanduskeskus Rimi (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; Kuressaare: Saare Selver (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; Rakvere: Ekspresspunkt (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Keskväljak 4), tel 3370291, E-R 10-19, L 10-16; Narva: Narva Centrum (Tallinna mnt 47), tel 3599773, E-R 10-19, L-P 10-17; Äriklientuuri osakond: Mustamäe tee 44a, tel 6566998, 6566909, E-R 10-18; Hooldus: Mustamäe tee 44a, tel 6559554, E-R 08-20 L-P 10-18, Hooldusteenused: Artur Teesalu 5086202, Tarmo Toonpere 5116786; Veebipood: www.k-arvutisalong.ee; Tellid fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

Silja Line avab Sulle Helsingi!

Silja Line'i SuperSeaCat kiirlaevad viivad sind mugavalt otse Helsingi kesklinna. Ainult 100 meeldivat minutit ja hingategi suurlinna õhku. Edasi on kõik, mida soovida, juba käe jala juures. Muuseumid, pargid, kohvikud, võimalus lihtsalt jalutada ja ennast hästi tunda. Silja Line'ga suurlinna!

Edasi-tagasi pilet alates 680 kroonist/reisija.

Edasi-tagasi autopakett (4 reisijat+sõiduauto) alates 2330 kroonist.

Lisaks pakume puhkuse- ja hotellipakette nii Helsingis kui kogu Soomes, helista ja küsi lisa!

Info ja broneerimine parimatest reisibüroodest üle Eesti või Silja Line'i piletikassast
Stockmanni kaubamaja V-korruselt, telefon 611 6661, booking.tallinn@silja.com

Elu mere lainetel
www.silja.ee

